



ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА  
МЛАДЕ  
ГРАДА ПОЖАРЕВЦА  
ЗА ПЕРИОД 2017. -2020. године

јануар 2017. године

## САДРЖАЈ

Уводна реч Градоначелника.....	2
Визија.....	3
ОДЕЉАК 1.....	4
1.1. Институционални механизми политике за младе.....	4
1.1.1. Савет за младе.....	5
1.1.2. Канцеларија за младе .....	5
1.1.3. Локални акциони план .....	6
1.2. Процес, Комисија и техничка подршка изради Локалног акционог плана за младе.....	8
ОДЕЉАК 2.....	10
2.1. Принципи и вредности.....	12
2.2. Демографски подаци о младима.....	11
ОДЕЉАК 3.....	19
3.1. ВИЗИЈА, ПРИОРИТЕТНЕ ОБЛАСТИ И СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ.....	19
3.2. Образовање, васпитање и обука младих .....	20
3.3. Култура и креативност .....	21
3.4. Запошљавање и предузетништво младих .....	23
3.5. Социјална укљученост младих .....	25
3.6. Информисаност, саветовање и мобилност младих .....	31
3.7. Активизам и активно учешће младих.....	33
3.8. Здравље младих.....	35
3.9. Безбедност младих.....	37
3.10. Млади и заштита животне средине.....	40
ОДЕЉАК 4.....	43
АКЦИОНИ ПЛАН	
4.1. Образовање, васпитање и обука младих.....	44
4.2. Култура и креативност.....	47
4.3. Запошљавање и предузетништво младих.....	51
4.4. Социјална укљученост младих.....	54
4.5. Информисаност, саветовање и мобилност младих.....	60
4.6. Активизам и активно учешће младих.....	63
4.7. Здравље младих .....	68
4.8. Безбедност младих.....	71
4.9. Млади и заштита животне средине .....	75
ОДЕЉАК 5.....	77
5.1 Финансирање.....	77
5.2. Мониторинг и евалуација.....	79
Учесници.....	80
АНЕКСИ.....	82

## **Уводна реч Градоначелника**

Локални акциони план за младе један је од оних докумената који свака озбиљна локална самоуправа која дугорочно размишља о свом просперитету мора доживети као врхунски приоритет.

Пажња коју ћемо поклонити раду са младима превасходно ће бити усмерена на слушање њихових потреба, идеја и сугестија. По саставу тима мојих најближих сарадника можете наслутити да се радо ослањам на енергију младих људи и тај тренд мислим да наставим.

Све изречено нарочито важи када знамо да су нам године за нама донеле велики одлив младих и образованих људи у иностранство, који се наставља и данас. Оно што ми као Град Пожаревац можемо по том питању да учинимо је да овај Акциони план имплементирамо како би тај негативан тренд умањили. Овај документ је пажљиво писан и састављан на основу многобројних истраживања, анализа, радионица али и највише разговора са младим људима и ослушкивања њихових потреба и проблема.

Чврсто стојим на становишту да у тој области више немамо права на грешке и да је штета настала одласком у иностранство врхунских професора, лекара, научних радника и осталих младих људи готово ненадокнадива. Оно што можемо је да, поучени тим истукством, за будуће генерације на време размишљамо о њиховим потребама из области образовања, здравствене заштите, задовољавања културних потреба а надасве укључености у друштвене токове.

У претходним годинама град је уложио доста новца у обнову и опремање школа, као и у изградњу дечијих вртића. Што се школа тиче, наставићемо да улажемо у њихово опремање како би сви ученици са територије града имали најбоље услове за рад јер они су будућност Пожаревца. Град ће, наравно, наставити да стипендира најбоље студенте.

Наша омладина, гладна знања, заслужује да Пожаревац постане универзитетски град и на томе ћемо напорно радити. То ће, поред лакшег приступа високом образовању младих из Пожаревца, значити и долазак на школовање ученика из других градова. Мислим да не морам посебно да елаборирам шта ће то значити за локалну економију. Поред несумњивог добитка за градски буџет, долазак младих интелектуалаца у Пожаревац искористићемо и да добијемо велики број оних који ће, када се врате у своје или оду у друге градове или иностранство, проносити добар глас о граду Пожаревцу, граду у коме су стекли своја знања. Да би ти утисици били позитивни, ми, Пожаревљани морамо своје гостопримство показивати свуда и увек а тај нови талас очекујем да покрене управо наша омладина. Дубоко поштујем искуство старијих, али понављам да највећи терет великих промена које очекују Пожаревац морају, тачније, мораће на својим плећима поднети млади људи.

# ВИЗИЈА

"Наша визија је Град Пожаревац у којем су млади људи задовољни, здрави и остварени; Град Пожаревац у којем млади виде перспективу за свој живот и рад и имају знања и могућности да доносе одлуке којима ће утицати на креирање боље будућности за себе, своје породице и свој град. Сви млади у њему су отворени за сарадњу са својим вршњацима, увек спремни да уче, иако су већ богати знањем, креативношћу и спремни за будућност.

## ОДЕЉАК 1

### 1.1. Институционални механизми политике за младе

Међународни стратешки документи, закони и стратегије Републике Србије препознају младе као једну од најрањивијих друштвених група, посебно у времену економске кризе. Ипак, важно је уочити и нагласити да млади такође представљају и непроцењив ресурс у контексту развоја сваког друштва, а посебно у друштвима која убрзано старе попут нашег. Један од најзначајнијих докумената из ове области јесте Европска повеља о учешћу младих на локалном и регионалном нивоу, која је усвојена од стране Савета Европе, сад већ давне 1992. године, а чија је потписница и Република Србија. Преамбула повеље каже: „Млади имају право, а требало би да имају и прилику на пуноправно учешће у одлукама које утичу на њихов живот, а које се доносе на локалном или регионалном нивоу. Младе такође треба подржати и пружити им могућност да се укључе у све врсте активности“. Наравно, право на учешће не вреди много уколико млади немају прилику, подршку и знање потребно за реализацију тог права.

Европски омладински форум у својој резолуцији о омладинској политици (донетој 1998. године) дефинише европску омладинску политику као међусекторску, интегрисану политику усмерену ка младима, и која полази од потреба младих људи. Њен циљ јесте да побољша и унапреди животне услове и учешће младих људи, укључујући читав низ социјалних, културних и политичких питања која утичу на њих и остale друштвене групе.

Република Србија је почела институционално да уобличава омладинску политику 2007. године, формирањем Министарства за омладину и спорт. Усвајањем Закона о младима („Сл. гласник Републике Србије“, број 50/11) уређене су мере и активности које предузимају Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, а које имају за циљ унапређивање друштвеног положаја младих и стварање услова за остваривање потреба и интереса младих у свим областима које су од интереса за њих.

Национална стратегија за младе 2015-2025. године („Сл. гласник РС“, бр. 22/15) са пратећим Акционим планом 2015-2017. године, („Сл. гласник РС“, бр. 70/15) која је донесена у консултативном процесу са младима, организадржавне управе и локалне самоуправе, цивилним сектором, као и свим осталим заинтересованим странама, представља скуп мера и активности усмерених на побољшање положаја младих у Републици Србији. Стратегија предвиђа да се на нивоу локалних самоуправа настави са доношењем и спровођењем локалних акционих планова за младе, којима се национални стратешки приоритети усклађују и прилагођавају специфичним потребама младих у локалној заједници.

У складу са Законом о младима, али и Националном стратегијом за младе Републике Србије, те Акционим планом политике који прати овај документ, Град Пожаревац је делом

развио и имплементирао институционалне механизаме који осигуравају и подржавају развој омладинске политике, али је неопходно да се и у наредном периоду овом питању посвети пажња, која би посебно била усмерена на дефинисање статуса Канцеларије за младе.

Подаци добијени националним или локалним истраживањима о потребама и положају младих, указују да се млади данас суочавају са многим изазовима и да је положај младих у Србији и даље далеко од задовољавајућег. Стога је неопходно пружити континуирану, системску подршку младима, од републичког до локалног нивоа, ради стварања укупног амбијента у коме ће се положај младих побољшати.

Основни циљ свих субјеката укључених у питања младих јесте да се заједно помогне младима у остваривању њихових животних планова и у проналажењу свог места у друштву, јер су они најважнија инвестиција у будућност и развој, пре свега локалних заједница.

#### 1.1.1. Савет за младе

Савет за младе је стално радно тело Скупштине Града Пожаревца. Савет за младе броји укупно 9 чланова и чланица са председником и замеником председника. У оквиру свог делокруга рада, Савет за младе разматра питања у вези са унапређењем положаја младих; даје мишљење на нацрте одлука и других општих аката које доноси Скупштина у областима од значаја за младе; иницира припрему пројеката и учешће Града у програмима и пројектима за младе; подстиче сарадњу Града и омладинских организација и удружења; даје подршку реализацији њихових активности; иницира и учествује у изради стратегије и Акционог плана политике за младе и прати њихово остваривање; обавља и друге послове од интереса за младе.

#### 1.1.2. Канцеларија за младе

Канцеларије за младе су кључни партнери Министарства омладине и спорта у спровођењу омладинске политике и представљају веома важан ресурс за локалну заједницу, јер омогућавају грађанима видљиву, доступну и системску бригу о младима и на првом месту, подстичу њихов активизам и укључење у друштвене процесе.

Послови Канцеларије за младе се односе на:

- уређење и стварање услова за бригу о младима;
- доношење и реализацију стратегије и Акционог плана за њено спровођење на територији Града;

- праћење остваривања акционих планова, програма за младе и рад на унапређењу локалне омладинске политике;
- успостављање и одржавање сарадње са локалним организацијама, удружењима и групама младих, организацијама за младе, ученичким и студентским парламентима, институцијама, установама и организацијама које у оквиру своје надлежности имају програме за младе;
- подстицање омладинског организовања;
- образовне активности и јачање свести о потреби активног учешћа младих у друштву;
- израду и финансирање пројеката у циљу унапређења и побољшања положаја младих;
- информисање младих;
- координацију, подстицање, помагање и учешће у реализацији активности којима се представљају пројекти, програми, иницијативе и постигнућа младих Града;
- подршку међуопштинске, регионалне и међународне сарадње младих;
- организовање, координацију и подршку активности и програма којима се подстиче и омогућава повезивање, размена и унапређење сарадње између организација, удружења и група младих, ученичких и студентских парламената, институција, установа и организација, јавних, јавних комуналних и других предузећа и других правних и физичких лица, а у циљу свеукупног унапређења живота и подршке младима.

Град Пожаревац - Градска управа Града Пожаревца у овом тренутку у својој систематизацији има систематизовано радно место - послови локалне Канцеларије за младе. Канцеларија за младе је функционисала у претходном периоду али је престала са радом, те је њено поновно успостављање један од приоритетних задатака и овог Локалног акционог плана. Важно је напоменути да су њени волонтери наставили са различитим активностима али је потребно ове активности институционализовати, а за добробит свих младих Града. Локални акциони план за младе Града Пожаревца 2017-2020. година, предвиђа изналажење адекватног простора за ове активности и редовно функционисање у наредном периоду.

#### 1.1.3. Локални Акциони план политике за младе Града Пожаревца

Локални Акциони план за младе Града Пожаревца представља скуп начела, вредности и циљева којима Град Пожаревац планира да побољша квалитет живота младих, као и стандарде реализације општинских политика за младе. Овај документ садржи свеобухватан структуриран приступ изградњи социјалних, економских, образовних, културних и других услова за квалитетан развој младих.

Израда овог Плана за младе је наставак реализације претходног плана, али и нове анализе потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу, спроведеног кроз различите облике истраживања, непосредним консултацијама са младима и представницима Градске управе и Министарства омладине и спорта, анализом истраживања за процену капацитета локалних институција и организација, те консултацијама са стручњацима и запосленима у организацијама и институцијама од значаја за младе.

Локални Акциони план за младе се односи на младе особе између 15 и 30 година животне доби. Мере овог Плана примењиваће се на све младе, без икакве дискриминације, посебно у односу на родне идентитете, сексуалну оријентацију, етничке, расне, националне, социјалне и културне мањине, али и у односу на место становаша (град/село). Део мера овог плана посвећен је подизању квалитета живота младих из мањинских група, али и других младих из угрожених група. Начело овог Плана је омогућити једнак приступ програмима и услугама свим групама младих.

Локални Акциони план политике за младе Града Пожаревца за период 2017-2020. године (у даљем тексту: ЛАП) јесте документ који, на предлог Комисије и Градског већа, доноси Скупштина Града Пожаревца, а којим се уређује: активно учешће младих у друштвеном животу, обезбеђивање остваривања права младих на једнаке шансе, информисање младих, подстицање и вредновање толеранције, демократије, изузетна постигнућа младих, подстицање и развијање формалног и неформалног образовања, подстицање и стимулисање запошљавања и самозапошљавања младих и омладинског предузетништва, унапређивање безбедности младих, одрживог развоја и здраве животне средине, очување и унапређивање безбедности и здравља младих и других активности и области од значаја за младе.

ЛАП-ом се одређују конкретне мере и активности чијом реализацијом ће се обезбедити подршка:

- подстицању младих да активно учествују у друштвеним токовима кроз афирмацију и подршку омладинским активностима, омладинском раду и неформалном образовању на територији Града;
- подстицању Удружења младих, Удружења за младе и Савеза да учествују у спровођењу омладинске политике, укључујући изградњу капацитета Удружења младих на територији Града;
- стварању услова за активно и квалитетно провођење слободног времена младих, бављење спортом, неговање здравих и безбедних стилова живота, спровођење волонтерских активности, организацију обука, семинара и манифестација од значаја за запошљавање и усавршавање младих, као и за потребе младих у области културе, и

- активностима и пројектима којима се подстиче одрживи развој и заштита животног окружења.

У припреми и реализацији ЛАП-а учествују Канцеларија за младе, као и субјекти омладинске политике, у складу са Законом. ЛАП се доноси на период од четири године, а Канцеларија за младе усмерава и прати спровођење ЛАП-а на територији Града.

Реализација Акционог плана за младе темељи се на начелима разумевања потреба младих, партнерства са младима и другим друштвеним чиниоцима, укључености заинтересованих друштвених актера, али и транспарентности и одговорности носилаца градске политике у испуњавању циљева ове стартешке визије унапређења положаја и квалитета живота младих у Пожаревцу.

## 1.2. Процес, Комисија и техничка подршка изради Локалног акционог плана за младе

Решењем Градског већа бр. 01-06-248/2015-14 од 30.11.2015. године формирана је Комисија која је за задатак имала израду Локалног акционог плана за младе у следећем саставу:

1. Татјана Рајић, председник Комисије, Удружење грађана „Шанса“
2. Вељко Обрадовић, члан, Градска управа Града Пожаревца
3. Санја Филиповић, члан, Градска управа Града Пожаревца
4. Ненад Гавран, Удружење Рома Браничевског округа
5. Борисав Илић, члан, Омладина ЈАЗАС,
6. Миљан Пауновић, члан, Канцеларија за младе Града Пожаревца
7. Стефан Станковић, члан, Канцеларија за младе Града Пожаревца

У раду Комисије су учествовали и чланови Градског већа-Владимир Петровић и Ана Мильанић.

Првом састанку Комисије, одржаном 17. децембра 2015. у просторијама Градске управе присуствовали су сви чланови и тада су договорене области, као и даљи начин рада Комисије. Током израде документа Комисија је одржала укупно 9 састанака и једну тематску радионицу са представницима институција и организација који раде са младима исама младих. У анкетирању младих, активно су укључени волонтери Омладине ЈАЗАС-а и

Удружења грађана Шанса, док су статистичку обраду података спровели чланови Комисије делегирани од стране Канцеларије за младе. Рад Комисије је транспарентно објављиван на друштвеним мрежама, страницама и сајтовима организација за младе као и локалним медијима.

Процес израде Локалног акционог плана за младе састојао се из 5 фаза и трајао је од јануара 2016. до септембра 2016. године:

1. Креирање плана и програма реализације активности на прикупљању података и анализе података
2. Реализација истраживања потреба, интересовања и ставова младих. Основни циљ истраживања је добијање података који су уврштени у стартешку анализу области у Локалном акционом плану за младе, те уједно добијање шире слике о проблемима које млади сматрају да су им приоритетни; те какве ставове имају према свим дефинисаним областима (за питања безбедности додатно су коришћени подаци добијени ширим истраживањем спроведеним током 2015. године организованим од стране Мисије ОЕБС-а). Истраживање је спроведено током јануара и фебруара 2016. године, а подаци су статистички обрађивани до јуна месеца. Истраживање је спроведено путем анкетирања младих, водећи рачуна о полној уједначености, разноврсности у оквиру различитих старосних група и у односу на радни статус.
3. Рад у радним групама на тематској радионици. Представници/е институција, организација цивилног друштва, ученичких парламената средњих школа, као и неформалних група младих, су учествовали у раду 10 радних група на којима су путем дискусије утврђени визија и приоритетни проблеми, циљеви, те конкретне мере и активности за сваку област у ЛАП-у.
4. Анализа добијених података и закључака са радних група
5. Јавна расправа

Документ поред општих одредби у виду прегледа ситуације на локалном нивоу (анализе кључних актера и сл) има обрађене области у оквиру којих су детаљније разматрани контекст, изазови са којима се млади сусрећу и представљени општи и специфични циљеви. Свако поглавље које описује област има преглед кључних резултата наменског истраживања, док је Извештај са комплетним резултатима истраживања представљен у Анексу 1 и 2. Саставни део документа је табеларни приказ општих, специфичних циљева, индикатора, рокова и носиоца за сваку појединачну активност. Буџет је у складу са сугестијама посебно представљен на годишњем и укупном нивоу.

Иако је ЛАП документ који „прописује“ редослед и скуп активности са тачно одређеним роковима и носиоцима, он у својој сущини представља основу која се стално оплемењује, добрађује и шири у складу са захтевима и тренутним приликама.

## ОДЕЉАК 2

### 2.1. Принципи и вредности

Закон о младима Републике Србије ("Службени гласник РС", бр. 50/2011.) дефинисао је основне принципе на којима се развија омладинска политика у Републици Србији. Локални акциони план политике за младе Града Пожаревца за период од 2015. до 2018. поштује ове законом утврђене принципе и вредности, и то:

#### Начело подршке младима

Сви, а посебно субјекти омладинске политике, у оквиру својих послова и делокруга, подржавају друштвено оснаживање младих на начин утврђен законом, Стартегијом и другим инструментима омладинске политике.

#### Начело једнакости и забране дискриминације

Сви млади су једнаки. Забрањено је свако прављење разлике или неједнако поступање према младима, посредно или непосредно, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, верског убеђења, језика, друштвеног порекла, имовног стања, чланства у политичким, синдикалним и другим организацијама, психичког или физичког инвалидитета, здравственог стања, физичког изгледа, сексуалне оријентације, родног идентитета и другог стварног, односно претпостављеног личног својства.

#### Начело једнаких шанси

Млади имају право на једнаке шансе и учешће у свим областима друштвеног живота у складу са сопственим избором и способностима.

#### Начело јачања свести о значају младих и њиховој друштвеној улози

Сви, а посебно субјекти омладинске политике, подстичу и подржавају јачање свести о значају младих и друштвене улоге младих кроз реализацију омладинске политике, друштвено

оснаживање у циљу остваривања добробити младих, промоцију и заштиту њихових интереса, потреба и могућности за активно учешће у друштву.

#### Начело активног учешћа младих

Сви, а посебно субјекти омладинске политике, обезбеђују подстицајно окружење и дају активну подршку у реализацији омладинских активности младих, предузимању иницијативе и њиховом смисленом укључивању у процесе доношења и спровођења одлука које доприносе личном и друштвеном развоју, а на основу пуне обавештености младих.

#### Начело одговорности и солидарности младих

Млади треба активно да доприносе изградњи и неговању друштвених вредности и развоју своје заједнице, нарочито путем различитих облика волонтерских активности, и да изражавају међугенерацијску солидарност и активно раде на стварању услова за једнако и пуно учешће у свим аспектима друштвеног живота младих особа са инвалидитетом, припадника националних мањина и свих других лица и друштвених група које могу бити у ризику од дискриминације, односно дискриминаторног поступања.

## 2.2. Демографски подаци о младима

### **Структура према старости и полу**

Старост	Укупно (М+Ж)	Мушки	Женски
15-19	4515	2272	2243
20-24	4584	2278	2306
25-29	4768	2424	2344
Укупно	13867	6974	6893

(По  
даци из пописа 2011.године)

**Структура незапослених лица из категорије младих**

Старост	Укупно (М+Ж)	Мушки	Женски
15-19	330	203	127
20-24	714	358	356
25-29	818	350	468
Укупно	1862	911	951

(По  
даци НСЗ из септембра 2014. године)

**Приказ пораста незапослености међу младима**

Број незапослених	2010		2011		2012		2013		2014	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Од 15-19	235	107	247	106	224	97	257	118	203	127
20-24	604	347	657	348	699	373	617	400	358	356
25-29	700	425	773	476	768	478	828	499	350	468
Укупно према полу	660	879	747	930	743	948	685	1017	831	931
Укупан број младих	1539		1.677		1.691		1.702		1.862	
Укупан број незапослених		5.052		5.287		5.185		5.397		5.480
Учешће младих у укупном броју незап.	30.5%		31.7%		32.6%		31.5%		31.5%	

**Табеларни приказ лица која траже запослење:**

**ЛИЦА КОЈА ТРАЖЕ ЗАПОСЛЕЊЕ**

– стање на дан 31.10.2015. године

ПРЕМА СТЕПЕНУ СТРУЧНЕ СПРЕМЕ			ПРЕМА ГОДИНАМА СТАРОСТИ			ПО ДУЖИНИ ТРАЖЕЊА ПОСЛА		
степен с.с	СВЕГА		године старости	СВЕГА		дужина тражења посла	СВЕГА	
	укупно	жене		Укупно	жене		Укупно	Жене
Укупно	11,070	5,805	укупно	11,070	5,805	Укупно	11,070	5,805
I	4,084	2,110	15-19	431	189	до 3 мес	1,733	821
II	438	214	20-24	1,419	653	3 до 6 мес	977	499
III	2,416	1063	25-29	1,517	861	6 до 9 мес	980	496
IV	2,879	1696				9 до 12 м.	826	399
V	58	8				1 до 2 год	1,786	949
VI-1	335	192				2 до 3 год	1,171	605
VI-2	267	166				3 до 5 год	1.554	827
VII-1	591	355				5 до 8 год	1.040	610
VII-2	2	1				8 до 10 г.	339	198
VIII	/	/				преко 10 г.	664	401

Извор: Национална служба за запошљавање Пожаревац

## АНАЛИЗА КЉУЧНИХ АКТЕРА

ИНСТИТУЦИЈА	СТРУКТУРЕ КОЈЕ РАДЕ СА МЛАДИМА
ЛОКАЛНА САМОУПРАВА	<p><b>Савет за младе</b> је стално радно тело Скупштине Града Пожаревца. У оквиру свог делокруга рада, Савет за младе разматра питања у вези са унапређењем положаја младих, даје мишљење на нацрте одлука и других општих аката које доноси Скупштина у областима од значаја за младе, иницира припрему пројектата и учешће Града у програмима и пројектима за младе, подстиче сарадњу Града и омладинских организација и удружења и даје подршку реализацији њихових активности, иницира и учествује у изради Стратегије и Акционог плана политике за младе и прати њихово остваривање, обавља и друге послове од интереса за младе.</p>
СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	<p><b>Центар за социјални рад</b> своју делатност обавља вршењем јавних овлашћења пренетим од стране Министарства рада и социјалне политике и обављањем послова и пружањем услуга из надлежности локалне самоуправе, односно Града Пожаревца. Организован је по принципу водитељства случаја, а рад је организован у оквиру Службе за породично правну заштиту и Одељења за услуге.</p> <p>Из домена јавних овлашћења Центар спроводи све Законом предвиђене послове, а за потребе локалне самоуправе пружа услуге дневног боравказа децу и омладину ометену у развоју и једнократне помоћи. Посебна осетљива група у оквиру групе младих су млади који напуштају систем социјалне заштите (најчешће хранитељство) и у чијој заштити и помоћи око осамостаљивања је потребно посветити већу пажњу. Проблеми са којима се они сусрећу су најчешће најпре егзистенцијалне природе (становање, смештај и сл. ), као и смањен ниво социјалних компетенција и мрежа које може омогућити лакше укључивање у заједницу. Такође, међу младим корисницима услуга ЦСР се налазе лица која су као малолетници починила неко кривично дело, или користе дрогу, алкохол и сл. те се налазе у сукобу са родитељима, заједницом и као лица са проблемима у понашању налазе се на праћењу.</p> <p>Основна улога Центра за дневни боравак деце и омладине је обезбеђивање одговарајућих облика васпитања, образовања и оспособљавања за рад и радне активности у складу са психичким и физичким способностима корисника, њиховим склоностима и испољеном интересу; рад на ублажавању или отклањању</p>

	<p>последица у њиховом развоју; радно ангажовање под посебним условима у складу са њиховим способностима за рад; и дневно збрињавање, исхрана, здравствена заштита, културно-забавне и друге рекреативне активности.</p> <p>Од 2008 године Град подржава услугу под називом <b>Социорехабилитациони клуб за децу и младе</b> у коме се са око 30 малолетника на нивоу године стручним социјално едукативним активностима (саветовање, едукације, психолошки третман и сл) ради на ресоцијализацији и интеграцији везано за проблеме у понашању.</p>
ПРОСВЕТА	<p>Просвета(обухвата предшколско, основно, средње и високо образовање и васпитање) је делатност од непосредног друштвеног интереса и остварује се као јавна служба.</p> <p>Основно образовање и васпитање је обавезно, траје осам година и остварује се у два образовно-васпитна циклуса. Носиоци предшколског васпитања и образовања су предшколске установе. Носиоци основног васпитања и образовања су основне школе. У граду Пожаревцу их има укупно 8. Основно образовање и васпитање је обавезно, траје осам година и остварује се у два образовно-васпитна циклуса.</p> <p>Први циклус обухвата први, други, трећи и четврти разред. За ученике првог циклуса организује се разредна настава. Изузетно, за ученике првог циклуса може да се организује предметна настава из страног језика, изборних и факултативних предмета, у складу са законом. Други циклус обухвата пети, шести, седми и осми разред. За ученике другог циклуса организује се предметна настава.</p> <p>Носиоци средњег образовања и васпитања су средње школе, и у Граду Пожаревцу их има укупно 7 (Пожаревачка гимназија, Економско-трговинска, Медицинска, Политехничка, Техничка, Музичка и Пољопривредна са Домом ученика). Средња школа остварује школски програм општег, стручног и уметничког образовања, а може да остварује и: индивидуални образовни план за ученике и одрасле сасmetњама у развоју, индивидуалан програм српског језика, односно језика националне мањине за ученике који не познају језик на коме се изводи настава, школски програм за музичко и балетско образовање, школски програм за образовање одраслих, васпитни програм за ученике у школи са домом, програм специјалистичког и мајсторског образовања, програм образовања за рад, програме стручног оспособљавања, обуке и друге програме, у складу са посебним законом.</p> <p>Делатност високог образовања остварује се кроз Академске и стручковне студије на основу одобрених, односно акредитованих студијских програма за стицање високог образовања. У Граду Пожаревцу постоји(е) 3 високо образовне институције.</p>

	<p>Формално образовање (дефинише се као институционално образовање, односно образовање које се дешава унутар институција које припадају систему формалног образовања ). Будући да је реч је о систему који је одређен и дефинисан законом, он је самим тим легитиман. Крајњи исход процеса формалног образовања је стицање одређених знања и способности које држава препознаје у виду образовног статуса, односно дипломе образовне институције. У процесу формалног образовања, образовна институција је та која контролише циљеве и средства учења</p>
ЗАПОШЉАВАЊЕ	<p><b>Национална служба за запошљавање, филијала Пожаревац</b> је јавни сервис који пружа услуге незапосленим лицима и послодавцима. Уколико је неко незапослен, жели да промени или отпочне сопствени посао или му треба савет у вези са запошљавањем, обраћа се Националној служби за запошљавање.</p> <p>У Пожаревцу постоји неколико успешнијих компанија које могу и запошљавају младе: "Трговина Лилић", "Дендић", "Универ Савић", "Унион МЗ", "Модна кућа „Луна”, затим „Вигор”, "Млеки", "Emaflower", "Маја".... Запослење подразумева сталну конкурентност појединца на тржишту рада с обзиром на потребна знања, вештине и способности које се траже. Реч је о потреби да се стално запослење замени сталним развојем и осигурањем најновијих знања и вештина које тржиште рада захтева, тј. стално запослење.</p> <p><b>Омладинска задруга</b> (две на нивоу града) је специфичаноблик нетржишног и непрофитног привређивања стимулисан пореским олакшицама ради извршења економске, социјалне и васпитне улоге за студенте, ђаке и незапослену омладину. Задруга обезбеђује задругарима одговарајућу правну и социјалну сигурност за време радног ангажовања, одговарајуће услове за рад и заштиту на раду, као и стицње радних навика и практичних знања потребних за стално запослење. Омладинска задруга представља начин да задругарима обезбеђује да за потребе послодавца обављају повремене и сличне послове за које се не заснива радни однос, већ се стичу средства за задовољавање основних, социјалних, културних и других личних и заједничких потреба задругара. Задругар може бити студент, ученик и незапослено лице од 15 до 30 година старости. Преко омладинске задруге се добија Уговор о привременим и повременим пословима са најдужим трајањем до 120 радних дана на једном послу, и односи се на послове за које послодавацне предвиђа заснивање радног односа са радником, јер су то послови који су по својој организацији повремени, сезонски, и они који се појаве услед повећаног обима послана у једном одређеном периоду.</p>
ЗДРАВСТВО	<p>Јавним здрављем се у Граду Пожаревцу бави Дом здравља Пожаревац, Завод за јавно здравље Пожаревац, Општа болница Пожаревац.</p> <p>Делатност Дома здравља, као здравствене установе на примарном нивоу, обухвата превентивну здравствену</p>

	<p>заштиту за све категорије становништва, између осталог и здравствену заштиту жена, деце и младих.</p> <p>Завод за јавно здравље кroz центар за превенцију болести ради са децом и младима на константном образовању деце и младих о превенцији.</p> <p>Важност Јавног здравља је да се оно бави превентивним, а не куративним аспектом здравствене заштите, а друга је да се бави здравственим питањима на нивоу заједнице, а не појединца. Стога је жижка јавно-здравствене интервенције превенција, а не лечење болести.</p>
КУЛТУРА	<p><b>Центар за културу Пожаревац</b> је кључни носилац културних и уметничких дешавања у Браничевском округу. Својом богатом мултимедијалном активношћу свакодневно се труди да подигне естетски ниво својих конзумената, али истовремено брине о духовној вертикални суграђана укључујући их као актере представа, концерата и других програма.</p>
ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЦИВИЛНОГ ДРУШТВА	<p>Организације младих и за младе у Граду Пожаревцу су:</p> <p><b>Удружење грађана "Шанса"</b> је основана са циљем да допринесе одрживом друштвено-економском развоју, социјалној кохезији и уређеном демократском друштву на подручју Републике Србије. Удружење грађана „Шанса“ је настало као резултат држављавања стручних радника различитих профиле који дуги низ година сарађују на побољшању квалитета живота угрожених, маргинализованих и дискриминисаних појединача, породиција група, и то младих пре свега. Циљеви организације: „Шанса“ активно доприноси развоју заједнице кроз ојачавање личних и локалних капацитета појединача, организација, институција и друштва у целини, како би се осланјајући на сопствене снаге, уз помоћ нових знања и вештина, утицало на стварање квалитетнијег живота и демократско и праведно друштво, уз принцип потпуног уважавања људских, посебно дечијих права. Од 2010. године је пружалац услуге социјалне заштите под називом <sup>1</sup>Социорехабилитациони клуб за младе.</p> <p><b>Омладина ЈАЗАС-а Пожаревац</b> је почела са радом 1997. године, са циљем превенције ширења ХИВ инфекције и пружања психо-социјалне помоћи особама које живе са ХИВ-ом и оболелима од сиде. Током година развијања ради на актуелним темама за децу и младе, превенцији злоупотребе психоактивних супстанци, безбедности младих у саобраћају, безбедно коришћење интернета, итд. Циљна група су деца и омладина, мада се активности неограничавају строго на поменуту популацију, и поруке организације су намењене свим људима. Мисија организације: Омладина ЈАЗАС-а Пожаревац својим активностима унапређује здравље и безбедност младих, подстиче активизам и омладинско предузетништво у локалним заједницама, кроз волонтеризам, умрежавање, информисање и неформално образовање.</p> <p>Креативно- забавна радионица за младе „Урбан Стреам“;</p>

<sup>1</sup> Више у делу Анализе кључних актера-социјална заштита

	<p>Удружење Креативно-забавна радионица замладе "УрбанСтрсам" је удружење за младе, чија је мисија креирање подстицајног окружења за правилан раст и развој деце и младих, програма и пројекта који ће им у томе помоћи, као и поспешивање личних, социјалних и практичних знања и вештина деце и младих. Основано је ради остављавања циљева, првенствено у областима едукације, неформалног образовања, креативног изражавања, информисања, културе, друштвене инклузије, активизма, безбедности и социјализације деце и младих.</p> <p><b>Оснаживачки центар 24</b> је удружење младих, основано 2010. Године у Пожаревцу. Својим радом и примером настоји да унапреди све аспекте живота младих при чему настоји да управо младе промовише у носиоце свих активности. Пројекти које је Оснаживачки центар 24 реализовао у периоду од свог оснивања бавили су се темама: омладинског активизма, здравља младих и омладинског уметничког стваралаштва. У овим пројектима је активно учествовало преко 2500 младих са територије Пожаревца, али и остатка Баничевског округа.</p> <p>Удружење грађана „Подигнимо гард пороцима“ настало је у близкој сарадњи два борилачка клуба са територије Града Пожаревца, Кик-бокслуба „Спартан“ и боксерског клуба „Благоје -Блага Вујићић“. Поменутим клубовима прикључила се и група грађана која је почела да се дружи и активно учествују у анализи и решавању проблема положаја младих у друштву. Циљ удружења је реализација мултиетничких, културних, спортских других програма у циљу комуникације и толеранције између етничких заједница и стварање боље понуде и избора живљења у нашој средини.</p>
ПОЛИЦИЈА	<p><b>Полицијска управа Пожаревац</b>, у оквиру свог деловања бави се сузбијањем малолетничке деличине, трговином људи, насиљем у породици и сл.</p>
СПОРТСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И УДРУЖЕЊА	<p>Спортске организације и удружења окупљају младе на територији Града Пожаревца.</p> <p>Спортски савез Града Пожаревца у овом тренутку има 69 регистрованих чланова. Спорт је средство које може служити заваспитање и образовање. Млади спортиста се физички, интелектуално, морално, радно, естетски и социјално васпитава и образује. Спортска активност и спортисти припрема подразумевају здрав начин живота, спортисти се много крећу, показују већу зрелост личности у психолошком смислу и успостављају добре социјалне односе. Бављење спортским активностима одржава и побољшава човеково здравље. Кроз спорт појединача пролази кроз процес социјализације, постаје социјално биће, прилагођавајући се током живота променљивим друштвеним околностима и очекивањима средине у којој живи и постаје друштвено компетентан.</p>

# ПРОГРАМИ И АКТИВНОСТИ ЗА МЛАДЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ПОЖАРЕВЦА

Теме које се повремено појављују у оквиру програма које организују и реализују институције и организације цивилног друштва на територији Града Пожаревца су:

- Промоција активизма, локалног и интернационалног волонтеризма
- Програми за промоцију хуманих вредности код младих
- Репродуктивно здравље
- Превенција злоупотреба психоактивних супстанци (дроге, цигарете, алкохол)
- Превенција поремећаја исхране
- Едукација младих о сексуално преносивим болестима и заштити
- Програми толеранције и развоја грађанске свести код младих
- Програми за превенцију вршњачког насиља
- Еколошке акције и информативне кампање за развој еколошке свести код младих
- Програми за интеграцију принципа једнаких могућности и родне равноправности
- Програми за обезбеђивање што бољих услова за укључивање особа са ометеношћу у социјални живот заједнице
- Уметничке радионице и културне манифестације за младе и ширу заједницу
- Програми за побољшање услова живота и активно укључивање Рома у интегративне друштвене процесе

## ОДЕЉАК 3

### 3.1. Визија, приоритетне области и стратешки циљеви

Израду Националне стратегија за младе за период од 2015. до 2025. водило је Министарство омладине и спорта Републике Србије и она представља први корак ка системском решавању положаја младих у земљи. Стратегија за младе треба, пре свега да одреди улогу државе премамладима, могућу улогу младих према друштву, као и начине за успостављање партнерског односа. Зато су у Стратегији дефинисани права, улоге и одговорности, као и јасни, институционални механизми који ће младима отворити простор за деловање и помоћи им да нађу своје место у друштву. Национална стратегија за младе обухвата области које су заступљене и у Локалном акционом плану за младе Града Пожаревца, и у складу са тим је усклађена са самом стратегијом на нивоу државе.

Визија Националне стратегије за младе гласи: „Млади су активни и равноправни учесници у свим областима друштвеног живота који у потпуности развијају свој потенцијал и доприносе личном и друштвеном развоју и добробити. Млади имају подршку друштва, стварају боље услове за живот и развој потенцијала и активно доприносе општем напредку друштва“.

Системска, организована и стална подршка младима доприноси осигуравању стабилније и развијеније заједнице, у економском, социјалном и сваком другом смислу, те се стварају услови који младима дају могућност да свој даљи лични и професионални развој виде управо у оквиру своје локалне заједнице.

У оквиру процеса анализе стања младих, вредновања претходног Акционог плана за младе и дијалога са младима и заинтересованим и одговорним странама у процесу доношења овог документа, утврђене су приоритетне области бриге о младима и то:

- Образовање, васпитање и обука младих
- Култура и креативност младих
- Запошљавање и предузетништво младих
- Здравље младих
- Информисаност, култура и креативност младих
- Социјална инклузија младих
- Безбедност младих
- Мобилност, активизам и активно учешће младих
- Млади у заштити животне средине и одрживом развоју

### **3.2. Образовање, васпитање и обука младих**

У Граду Пожаревцу и Градској општини Костолац има 8 основних школа (шест градских и две у селима) и 7 средњих школа. У средњим школама је у току школске 2015/16. било уписано 3024 ћака, док је у основним школама тај број износио 5898 ћака. На основу података из пописа становништва из 2011. године 2,39% становништва Града Пожаревца нема основно образовање, 60,02% становништва старијег од 15 година има средње, више или високо образовање, што је за 1,5% веће учешће у односу на стање у Републици Србији тј. квалификационија структура у делу средњег и вишег образовања је изнад републичког просека.

Радна група за израду Локалног акционог плана за младе је као кључан фактор развоја младих препознала процес образовања. Поред стицања квалификације, основни циљ образовања је стицање квалитетних знања, вештина и ставова за лично остварење и развој, инклузију и запослење и стицање и развијање основних компетенција. Ипак, резултати постигнућа ученика на PISA тестирању показују да су резултати ученика из Републике Србије значајно нижи у односу на OECD просек, као и у односу на друге европске земље (осим Бугарске и Румуније). Анализа резултата завршног испита, који се спроводи на крају основног образовања, показује да су у 2014. години ученици основних школа у више од половине округа имали испод просечних постигнућа на сва три теста, док се у око трећини округа постижу резултати на нивоу просечних. Loша постигнућа ученика отворила су питање наставничких компетенција и позиције наставничке професије уопште, васпитног и педагошко- психолошког, као и дидактичко- методичког приступа у образовању и прилагођености садржаја наставних и ваннаставних активности потребама младих.

#### Резултати истраживања :

Средњу школу је 81% испитаника похађа у Пожаревцу.

Након завршетка школе 34% испитаних је одговорило да ће наставити школовање, а 18% да ће тражити посао;

35% испитаника је одговорило да није похађало креативне радионице, курсеве, семинаре; 19% да је пет и више пута похађало исте.

За семинаре и креативне радионице је 43% анкетираних, суздржаних је 26% а 23% је против овог вида учења. Свега 8% је заинтересовано, највишесу заинтересовани млади до 19 година.

Велика већина младих је за курсеве страних језика- 44%, а затим за курсеви рачунара 18%, за курсеве рачунара су највише заинтересовани узраста до 19 година

Имајући у виду наведене податке, као општи циљ дефинишемо *унапређење квалитета и могућности за стицање квалификација и развој компетенција и иновативности младих. Специфични циљеви који ће омогућити достизање општег циља су:*

1. *Обезбеђење услова за развој креативности, иновативности и иницијативе младих и стицање компетенција у оквиру целоживотног учења;*
2. *Унапређење квалитета и доступности омладинског рада и обезбеђење његовог препознавања;*

*3. Унапређење могућности равноправног приступа образовању за све и подршка младима из осетљивих друштвених група.*

*4. Омогућавање препознавања и обезбеђење подршке развоју потенцијала надарених и талентованих младих*

### **3.3. Култура и креативност младих**

SWOT анализа са тематске радионице

У Граду Пожаревцу, што се тиче културних дешавања, постоји Центар за културу Пожаревац који је кључни носилац културних и уметничких дешавања у Браничевском округу. Живети са културом из дана у дан и ширити њен утицај императив је управе и уредничког тима Центра за културу.

У просторијама се организују позоришне представе, концерти, изложбе, разговори, предавања, одржавају бројни позоришни, музички и филмски фестивали, издају књиге и промовишу бројни уметници и писци, како домаћи тако инострани. Центар за културу у својим салама, холовима, али и широм града организује бројне програме. У јединственом комплексу вишенаменских простора, укупне површине од преко 4000m<sup>2</sup>, типичном представнику архитектуре 80-их година прошлог века, а често и на просторима око Центра.

Изазови са којима се у овим областима сусрећу млади на територији Пожаревца:

<u>ПРЕДНОСТИ</u>	<u>СЛАБОСТИ</u>
<ul style="list-style-type: none"><li>- Постоји центар за културу – искористити простор</li><li>- Спортски центар</li><li>- Спомен парк "Чачалица"</li><li>- Хиподром</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Буђење свести појединача</li><li>- Анимирати младе на активност ( духа и тела )</li><li>- Лењост и незаинтересованост појединца.</li></ul>
<u>МОГУЋНОСТ</u> <ul style="list-style-type: none"><li>- Конкурси – идеја и начин израде предлога пројеката.</li><li>- Разне креативне радионице</li><li>- Приступ удружењима који се баве креативним радом (драма, плес, сликарство, певање, ... )</li><li>- Омогућити социјално угроженој деци бесплатан приступ радионицама.</li><li>- Креативне радионице где ће учити како да израде предмет који су замислили.</li></ul>	<u>ПРЕТЊЕ</u> <ul style="list-style-type: none"><li>- Културно загађење (медији, ... ).</li><li>- Ројединци који негативно утичу на своје вршињаке</li><li>- Приказ сцена насиља</li><li>- Успех неке "иконе" која то није заслужила</li><li>- Лако штитво (само да се што мање размишља).</li></ul>

- Недовољна информисаност о културним садржајима и број културних садржаја доступних младима.
- Недовољна заинтересованих младих за садржаје из културе, јер садржаји нису адекватни потребама младих, а често су и превисоке цене карата за догађаје.
- Недовољна подршка културним и креативним иницијативама младих и могућности да се млади укључе у креативне токове.
- Недовољно простора намењеног младима ( простор за рад и реализацију садржаја ), постојећи простори нису адекватно уређени и опремљени, услед неравномерне распоређености постојећих капацитета зависно од социоекономског и резиденцијалног статуса
- Неадекватна комуникација међу институцијама, младих са институцијама и међу младима

Резултати истраживања:

Око 45% младих своје слободно време проводи код куће уз интернет; 20% младих своје време користи уз рекреативно бављење спортом.

Најчешће манифестације које млади посећују су журке (33%), концерте (20%), а затим их интересују и културни садржаји, позориште (12%) и биоскоп (22%)

Сваки трећи анкетирани се определио да културне садржаје најчешће посећује у неком другом месту. У Пожаревцу их посећује 24%, док 19% никде не посећује културна дешавања.

Имајући у виду наведене податке, радна група је дефинисала *унапређење културне понуде и тражиње за младе као општи циљ и следеће специфичне циљеве :*

*a) Унапређење комуникације међу институцијама културе и младих са институцијама*

*б) Унапређење могућности младих за квалитетно провођење слободног времена и стваралаштво*

*в) Побољшање културних садржаја за младе и мобилисање младих за учешће у организовању културних садржаја*

*г) Развој и неговање публике*

### **3.4. Запошљавање и предузетништво младих**

На основу података са пописа становништва из 2011. године 2,39% становништва Града Пожаревца нема основно образовање, 60,02% становништва старијег од 15 година има средње, више или високо образовање што је за 1,5% веће учешће у односу на стање у Републици Србији тј. квалификациона структура у делу средњег и вишег образовања је изнад републичког просека. Неравнотежа између понуде и тражње на тржишту рада је карактеристична за земље у транзицији. Она представља неусклађеност структуре, односно неусклађеност између понуде и тражње за радном снагом у погледу занимања и образовања, квалификација или вештина и компетенција. Ако сагледамо податке о броју незапослених лица у претходном десетогодишњем периоду и податке о броју уписаних ученика у први разред средњих школа на подручју Браничевског округа односно локалног тржишта рада, констатује се непостојање синхронизације између образовања и потреба привреде. У претходном десетогодишњем периоду у подручјима рада електротехнике, машинства и обрада метала, трговине, угоститељства и туризма, економије, права и администарције, уписао се највећи број ученика, тачније 5.640 што је 50,3% од укупног броја ученика у свим подручјима рада. С друге стране, највећи број незапослених према подручјима рада (ако не рачунамо лица без занимања), је евидентиран у следећим областима: машинство и обрада метала, електротехничари, текстилна индустрија и кожарство, трговина, угоститељство и туризам, економија, право и администрација. Имајући у виду наведено, намеће се закључак да образовни систем није усклађен са новим захтевима привреде и да је неопходно доста радити на праћењу и коришћењу релевантних података са тржишта рада у циљу планирања уписа. Исто тако, неопходно је пратити потребе привреде и у континуитету прилагођавати понуду образовних профилса.

У старосној структури незапослених лица најзаступљенија је групација од 25-29 година која у укупном броју незапослених учествује са 15,8%.

Година	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	06.2016.
Учешће младих у укупном броју незапослености	30.5%	31.7%	32.6%	31.5%	31.5%	31.7%	31.6%

Извор НСЗ – филијала Пожаревац

## Резултати истраживања:

Од укупног броја анкетираних само 3% испитаних је у сталном радном односу. 46% младих не ради због даљег школовања, 15% је радило, сада поново тражи запослење, док 13% ради хонорарно. Већина младих је проценила да поседује добре вештине писања своје биографије 40%, од тога 23% испитаних је од 15-19 г.

Истраживање је показало да су млади подељени по отпочињању самосталног посла: 52% испитаника су се изјаснила да не желе да отпочну самостални посао док су се остали испитаници изјаснили да имају жељу за отпочињањем самосталног бизниса. Када је било постављено питање којом би се делатношћу бавили, млади су се изјаснили за козметичара, фризера (4%), угоститељство (2%), док 2% не зна. Чак 66% испитаника није дало одговор на ово питање.

Једанаест процената младих се изјаснило да је учинило нешто у вези са покретањем самосталног посла.

Када је уследило питање шта су конкретно урадили по том питању, млади су одговорили следеће:

Купили све што им је потребно за рад 1%, почели да се школују за своје занимање 1%, 1% се изјаснило да је почeo да прикупља информације о послу.

Није ништа учинило 94% младих по питању реализација жеље о покретању самосталног посла. По питању покретања сопственог посла, 8% мушкараца је учинило нешто, код женског пола је то учинило свега 3%.

Имајући у виду наведене податке, као *општи циљ дефинишемо унапређење запосленост младих жена и мушкараца. Специфични циљеви који ће омогућити достизање општег циља су:*

- a) Развијање услуга и механизама који поспешују запосленост младих кроз међусекторску сарадњу;
- b) Омогућавање подстицајних услова за развој предузетништва младих;
- c) Развијање функционалног и одрживог система каријерног вођења и саветовања младих;

### **3.5 Социјална укљученост младих**

Социјална (друштвена) искљученост је на нивоу земаља чланица ЕУ дефинисана као процес у коме су одређени појединци гурнути на маргине друштва и спречени да својим пуним капацитетима учествују у економским, друштвеним и културним токовима. Искљученост може настати услед сиромаштва или недостатка основних знања и могућности за доживотно учење, или је пак резултат дискриминације. Овакве појаве појединца или групе становништва удаљавају од могућности за образовање, запослење и остваривање прихода, као и од укључивања и учешћа у друштвеним мрежама и активностима у заједници. Искључени појединци или групе имају недовољан и неадекватан приступ институцијама, органима власти и процесима доношења одлука.<sup>2</sup>

Социјална политика према младима представља скуп мера усмерених на смањење социјалне искључености младих. Као таква, она тежи да усмерава младе ка самосталном и одговорном проналажењу решења која ће допринети њиховом потпуном остварењу. Мере социјалне политике треба да буду усклађене са реалним потребама младих и треба да буду што конкретније и реалније.

У Србији је 2011. године донесен нови Закон о социјалној заштити, у коме је дефинисано да је *социјална заштита организована друштвена делатност од јавног интереса чији је циљ пружање помоћи и оснаžивање за самосталан и продуктиван живот у друштву појединача и породица, као и спречавање настајања и отклањање последица социјалне искључености.*<sup>3</sup>

У циљу смањења социјалне искључености, с једне, и у циљу интеграције младих у друштвене токове, с друге стране, мере социјалне политике, најједноставније речено, треба увек да буду усмерене ка побољшању положаја свих младих. У пракси се дешава да су активности дефинисане у оквиру мера социјалних политика углавном усмерене ка побољшању положаја младих из осетљивих група. Ту се пре свега мисли на младе који не остварују једнака права и самим тим су у ризику од повећане социјалне искључености.

Законом о социјалној заштити обухваћени су млади узраста од 15 до 26 година. С друге стране, Закон о младима Републике Србије, стратешки документи, пре свега Национална стратегија за младе, као и локални акциони планови, дефинишу младе као особе узраста од 15

---

<sup>2</sup>Праћење социјалне укључености у Србији преглед и тренутно стање социјалне укључености у Србији на основу праћења европских и националних показатеља 2006–2012. Влада Републике Србије, Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва и Републички завод за статистику, 2012.

<sup>3</sup>Закон о социјалној заштити (Сл. гласник РС", број 24/2011), члан 2.

до 30 година старости. Млади од 26. до 30. године у систему социјалне заштите третирају се као одрасла лица. Закон о социјалној заштити каже: „Малолетно лице (у даљем тексту: дете) и пунолетно лице до навршених 26 година живота (у даљем тексту: млада особа, млади, односно омладина) јесте корисник у смислу става 1. овог члана, када му је услед породичних и других животних околности, угрожено здравље, безбедност и развој, односно ако је извесно да без подршке система социјалне заштите не може да достигне оптимални ниво развоја, а нарочито:

- ако је без родитељског старања или у ризику од губитка родитељског старања; ако његов родитељ, старателј или друго лице које се о њему непосредно стара није у стању да се о њему стара без подршке система социјалне заштите, услед здравствених разлога, менталног оболења, интелектуалних тешкоћа или неповољних социо-економских околности; ако има сметње у развоју (тесесне, интелектуалне, менталне, сензорне, говорно-језичке, социо-емоционалне, вишеструке), а његове потребе за негом и материјалном сигурношћу превазилазе могућности породице;
- ако је у сукобу са родитељима, старателјем и заједницом и ако својим понашањем угрожава себе и околину;
- ако се суочава с тешкоћама због злоупотребе алкохола, дрога или других опојних средстава; ако постоји опасност да ће постати жртва или ако јесте жртва злостављања, занемаривања, насиља и експлоатације, односно ако су му физичко, психичко или емоционално благостање и развој угрожени деловањем или пропустима родитеља, старатеља или друге особе која се о њему непосредно стара;
- ако је жртва трговине људима; ако је страни држављанин односно лице без држављанства, без пратње;
- ако се његови родитељи споре око начина вршења родитељског права; ако има друге потребе за коришћењем социјалне заштите.“<sup>4</sup>

### **Пружаоци услуга социјалне заштите**

Када говоримо о систему организовања и пружања услуга социјалне заштите на локалном нивоу, мере јавних политика, односно активности, углавном су дефинисане од стране институција које се баве социјалном заштитом. Активности које се реализују на локалном нивоу углавном су намењене младима из посебно осетљивих категорија. Иновативни приступ у изради политика намењених младима јесте да се говорећи о социјалној политици према

---

<sup>4</sup>Закон о социјалној заштити (Сл. гласник РС", број 24/2011), члан 41.

младима, мере активних политика усмеравају ка свим младима, полазећи од основне чињенице да су сви млади маргинализована група, с посебним освртом на младе из специфичних група.

Једине установе које се на локалном нивоу баве пружањем подршке младима су Центар за социјални рад Пожаревац са организационом јединицом Центар за дневни боравак деце и младих ометених у развоју. Током 2015. године, Центар је на својој активној евиденцији имао укупно 503 лица старосне доби 18-25 година, док услугу дневног боравка користи 13 лица овог узраста.

Са друге стране, услуге социјалне заштите од 2010. године пружа и Удружење грађана „Шанса“ кроз реализацију „Социо-рехабилитационог клуба за децу и младе“. Ова услуга спада у социјално-едукативне услуге и потпуно је институционализована и усклађена са постојећом законском регулативом и стандардима и намењена је деци и младима у сукобу са законом и у ризику узраста до 21 године (у складу са Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица). Током 2015. услуге овог Удружења користилоје 14 малолетника изнад 14 година.

У оквиру редовних конкурса који се спроводе за организације цивилног друштва, а које финансира локална самоуправа, обухваћене су и теме из области социјалне заштите, мада ,оне нису ближе стандардизоване, и такође се ове проектне активности, односно услуге, завршавају са завршетком пројекта. Организације које су пружаоци услуга на терену, са једне стране, а корисници који су примаоци услуга, са друге стране, као највећи проблем истичу недостатак континуитета у пружању услуга. У том смислу, не постоји могућност дугорочног планирања и рада са циљном групом, у овом случају са младима. Разлог за то је, пре свега, недостатак материјалних тако и људских ресурса за наставак пројектних активности, односно недостатак капацитета самих организација за реализацију пројектних активности након завршетка пројекта.

Други проблем са којим се суочавају примаоци услуга, пре свега млади, јесте недостатак подршке у процесу социјализације младих који напуштају установе социјалне заштите. Некад се ради о младима који имају 26 година и више, а некад о младима који имају 18 година (нпр. млади без родитељског старања који нису наставили редовно школовање). У том смислу, недостаје подршка која би оснажила кориснике посебно осетљивих група да се процес инклузије у друштво успешно спроведе.

Према подацима које смо добили од Центра за социјални рад, услуге које Центар пружа су често ограничene, услед великог броја корисника и циљних група са којима се ради, и врло често недовољних капацитета, пре свега људских. Као највећи проблем наводе немогућност организовања додатних превентивних активности намењених младима који су већ корисници Центра, услед недостатка ресурса саме институције. Као предлог решења наводе сарадњу са

удружењима и покретање волонтерских програма. Међутим, услед великог броја корисника и примарних активности, дешава се да институције система врло често нису у могућности да покрену волонтерске програме у оквиру којих би се вршиле допунске активности намењене младима или би волонтерски програми били организовани као допуна редовних активности. Разлог за то пре свега лежи у недостатку капацитета за организовање волонтерских програма и у законским регулативама, иако у Закону о социјалној заштити стоји да *установа социјалне заштите и пружалац услуга социјалне заштите може ради обављања послова из своје делатности ангажовати стручне раднике, стручне сараднике и друга лица у својству волонтера, у складу са законом. Установа социјалне заштите и пружалац услуга социјалне заштите може волонтеру са којим је закључен уговор о волонтирању да обезбеди награду за рад и остваривање других права, у складу са законом и другим општим актима.*<sup>5</sup>

Када су у питању примаоци услуга, пре свега млади, један од највећих проблема са којима се суочавају јесте недовољна информисаност о услугама које се нуде. Ово се посебно односи на младе из осетљивих категорија. Све масовнијом употребом друштвених мрежа и осталих облика комуникације путем интернета, све већи број младих на тај начин добија информације. Овде посебно треба водити рачуна о младима којима овај облик комуникације није доступан, а услуге су им потребне. Због тога у пракси врло често имамо ситуацију да се одређена група младих људи континуирано информише о услугама које постоје на локалном нивоу, а са друге стране, одређени број младих нема једнак приступ информацијама.

Још један од проблема који је препознат још у претходном Локалном акционом плану јесте да не постоји довольна подршка сервисима за младе као што су саветовалишта за младе, СОС телефони, вршњачке едукације и волонтерски центри.

Када су у питању услуге саветовања и рада саветовалишта за младе, на нивоу Града постоје институције које дају подршку младима. То је пре свега Дом здравља у оквиру кога постоји развојно саветовалиште у ком се пружају услуге младима до навршених 19 година старости. Ове услуге саветовања односе се на области репродуктивног здравља, затим исхране, злоупотребе психоактивних супстанци, као и на услуге намењене унапређењу менталног здравља.

#### Резултати истраживања:

Млади сматрају да су најосетљивије групе млади угрожени сиромаштвом (25%), затим млади без родитеља (24%), млади са неком врстом инвалидитета (18%).

---

<sup>5</sup>Закон о социјалној заштити (Сл. гласник РС", број 24/2011), члан 140.

Око 13% младих је одговорило да услуге које пружа систем социјалне заштите одговарају њиховим проблемима; 82% мисли да млади из осетљивих група нису у довољној мери интегрисани у друштву.

На основу опсервација и истраживања, можемо закључити да на локалном нивоу постоји неколико основних приоритетних проблема са којима се суочавају како пружаоци тако и примаоци услуга, а то су:

- Недовољно истраживања и база на тему социјалне укључености младих и умреженост установа и организација.
- Велики је проценат сиромашних и незапослених младих, одсуство прилика за „прву шансу“ за посао и велики број непријављених радника, ови проблеми су још већи за младе особе са инвалидитетом.
- Недовољно услуга из области социјалне заштите, намењених деци и младима, посебно, недовољно развијене саветодавно-терапијске и социо-едукативне услуге за важне теме: планирање породице, родитељства и репродуктивног здравља; помоћ жртвама насиља; социјалне и емотивне вештине; о партнерском и породичном насиљу; вршњачко насиље. Недовољно активности и програма који промовишу толеранцију и једнака права.
- Недовољна подршка организацијама цивилног друштва за развој недостајућих услуга и недостатак простора за рад
- Недовољно програма за младе и за шире популације који су „ван система“. Недовољна подршка образовању деце и младих из породица ниског социо-економског статуса. Недовољна координација служби у вези са децом која не иду редовно у основну школу
- Недовољна подршка програмима инклузивног образовања и недостатак наставних средстава за особе са инвалидитетом. Не постоји услуга личних пратилаца и персоналних асистената, као и постојање великог броја физичких и архитектонских баријера. Не постоји структурирана подршка родитељима особа са инвалидитетом.
- Недовољно подршке младима без родитељског старања по изласку из Дома и одсуство програма подршке деци и младима у хранитељским породицама.
- Недовољно програма и прилика за младе на селу, подршке менталном здрављу младих и младим брачним паровима. Осамосталивању младих – програми становања.

Као *општи циљ* радна група је у овој области дефинисала *унапређење подршке друштвеном укључивању младих из категорија у ризику од социјалне искључености а за специфичне циљеве:*

1. Планирање породице, брига о породици и њена заштита
2. Подстицање социјалне укључености младих са мање могућности
3. Смањење број младих корисника институционалног смештаја и развој пројектата постинституционалног прихвата младих
4. Превазилажење стереотипа и предрасуда

### **3.6. Информисање, саветовање и мобилност младих**

SWOT анализа са тематске радионице

<b>ПРЕДНОСТИ</b>	<b>СЛАБОСТИ</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Одабир одговарајућих медија, који ће их снабдети корисним информацијама</li> <li>- Општа култура ( културно образовање, знање из разних области, избор занимања и запошљења )</li> <li>- Знање о много чему</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Доток информација које ничему не служе или служе у сврхе лаке забаве, ничему их не обогађује.</li> </ul>
<b>МОГУЋНОСТ</b>	<b>ПРЕТЬЕ</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Обогаћени знањем из више области (општа култура), спремни су за живот и личну иницијативу, покрећу ствари.</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Информације које нису цензурисане и које млад човек може да протумачи на погрешан начин</li> </ul>

У Граду Пожаревцу постоји четири радио-станице и три телевизијске станице, као и два штампана медија. Сваки од ових медија има и интернет страницу, тако да своје кориснике обавештава и путем интернета.

Радио станице	Радио Браво	Радио Хит 105	Радио Пожаревац	Радио Бoom 93
---------------	-------------	---------------	-----------------	---------------

Телевизијске станице	Сат тв	Тв Дуга	Тв Виминациум
-------------------------	--------	---------	---------------

Новине	Реч Народа ( недељник )	Округ Новине
--------	-------------------------	--------------

Право младих на приступ информацијама о питањима који за њих имају значај је изузетно важно у погледу подизања нивоа њихове партиципације у друштвеном животу. У области информисања примећује се недовољна објективност, недовољна конкуренција између локалних медија, а млади имају ограничен приступ информацијама, а посебно млади из осетљивих група. Млади су недовољно заступљени у медијским садржајима, фокус је на спорту и забави, те је отуда присутна гетоизација младих у медијима. Присутна је незаинтересованост младих за активно праћење и учешће у друштвеном животу, као и недовољна информисаност младих на тему болести зависности, вршњачког насиља, али и прилагођеност локалних медија особама са инвалидитетом.

Резултати из истраживања:

Млади интренет користе највише ради комуникације и информисања путем друштвених мрежа (46%), затим (34%) за информисање преко различитих веб портала. а (20%) младих ради комуникације путем мејла.

Млади се од локалних медија највише информишу преко Тв-Дуге, Сат-тв, Радио-Боома и Радио-Пожаревац.

Истраживањем се види да млади мисле да нису доволно заступљени садржаји за њих у локалним медијима 38%, а исти број младих не зна, 7% мислида су ти садржаји заступљени у медијима. Преко 90% младих има интернет.

Имајући у виду наведене податке, као *општи циљ дефинишемо унапређење информисаности младих у Граду Пожаревцу. Специфични циљеви који ће омогућити достизање општег циља су:*

- a) Континуирано обезбеђивање правовременог информисања младих о могућностима и областима битним за њихов раст и развој.
- б) Чињење доступним релевантних информација о правима младих, могућностима и приликама за младе.
- в) Подржавање и заговарање програма медија садржајима који имају информативни карактер о темама битним младима.

### **3.7. Активизам и активно учешће младих**

SWOT анализа са тематске радионице

<b>ПРЕДНОСТИ</b>	<b>СЛАБОСТИ</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Развијен цивилни сектор</li> <li>- Велики број институција (регионални центар)</li> <li>- Свеобухватност здравствене заштите,</li> <li>- Подршка локане самоуправе</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>-КЗМ није у функцији</li> <li>-Здравствена заштита није добољно „окренута“ младима,</li> <li>- Недовољно препознавање термина МОБИЛНОСТ код младих,</li> <li>- Недовољна мотивисаност за волонтеризам,</li> <li>- Непостојање информација о могућностима укључивања за волонтерањем,</li> <li>- Недостатак просторних , техничких и финансијских средстава</li> </ul>
<b>МОГУЋНОСТИ</b>	<b>ПРЕТЬЕ</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>- Мултисекторска сарадња(да радимо сви скупа),</li> <li>- Спремност младих да се ативирају и волонтирају,</li> <li>- Постојање активне КЗМ,</li> <li>- Заинтересованост ЛС да активно подржи ЛАПМ</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Недовољна стабилност и одрживост ОЦД,</li> <li>- Неразумевање процеса волонтирања,</li> <li>- Недостатак мотивације и ангажовања младих,</li> </ul>

У вези активизма младих који представља један од кључних фактора напредка друштва уопште евидентно је да на територији Града Пожаревца постоје следећи изазови са којима се млади сусрећу:

- Недовољна је сарадња/координација између удружења грађана и локалне самоуправе, и самих удружења међу собом, а такође не постоји јединствена евидентија удружења грађана са територије Града Пожаревца, као и недовољна информисаност младих о постојећим активностима/програмима;
- Такође млади нису доволно мотивисани и заинтересовани за активно и креативно трошење слободног времена и велики је недостатак адекватних јавних простора отворених за младе и активности младих. У том смислу неопходно је уврдити постојање свих јавних простора (ако постоји омладинска имовина) и ставити их у функцију младих;
- Млади нису свесни сопствене улоге у решавању проблема;
- Недовољно волонтерских програма, неповољни услови за волонтирање међу младима и за младе и мали број младих који су ангажовани као волонтери, са друге стране, присутан је недовољан број волонтерских програма/активности/волонтера; Закон о волонтирању не омогућава промовисање и стимулисање културе волонтирања;
- Недовољан број младих људи који су укључени у решавању локалних проблема и доношењу одлука. Недовољна заступљеност и ниво учешћа младих, како би се постигла равноправност младих у процесима и телима;
- Непостојање репрезентативних савеза младих и недовољна подршка програмима за спровођење активности укључивања младих у друштво, услед неразвијене културе активног учешћа у доношењу одлука. Недовољно охрабривање и подршка младим лидерима и активним младим људима за преузимање лидерске улоге и одговорности у заједници. Млади су недовољно присутни у институцијама, саветима и комисијама које се баве младима;
- Непостојање надлежности и правног статуса КЗМ и компетенција особа које руководе КЗМ, непостојање Савета за младе;
- Неадекватан рад ученичког парламената и недовољна информисаност ученика/ца о правима парламента и немотивисаности да се активно укључе у његов рад. Недостатак знања и вештина чланова парламента за успешан рад, подршке и отворености школе да се унапреди рад ученичког парламента, због чега је неуједначен рад ученичког парламената.

Резултати истраживања:

Половина анкетираних сматра да млади у Пожаревцу имају могућност у доношењу одлука у локалној самоуправи, а (38%) сматра да има и у образовним, установама културе и осталим организацијама, а само (12%) у породици.

Младима бинајвише значила подршка у едукацији и оснаживању (29%), затим у информисању (28%), а (17%) не зна шта би им од понуђеног највише значило.

Када је у питању упознатост са радом Канцеларије за младе, 35% младих није ни чуло да оваква Канцеларија постоји, док је 40% чуло, али није упознато са њеним радом. Око 18% чуло је за Канцеларију за младе и зна чиме се она бави, док око 6% младих саопштава да је учествовало у раду те Канцеларије. Упознатост са радом Канцеларије за младе највећа је међу младима 20-24 године.

Иако постоји слаба информисаност о постојању и раду Канцеларије за младе, око 32% младих саопштава да би било спремно да се укључи у неке од активности наше Канцеларије. Спремност за укључивање у рад Канцеларије за младе знатно је већа међу припадницима женског пола. Са друге стране, млади узраста 15-19 година највише су спремни да се укључе у рад Канцеларије за младе.

*Како општи циљ у овој области радна група је дефинисала унапређење активизма и активног учешћа младих у друштву, а за специфичне:*

- 1. Унапређење услова за волонтирање међу младима и за младе*
- 2. Обезбеђење подршке одрживом развоју удружења која спроводе омладинске активности*
- 3. Унапређење механизама који осигуравају учешће младих у процесима доношења одлука и развоју политика за младе*
- 4. Институционализовање рада Канцеларије за младе*

### **3.8. Здравље младих**

Здравље младих представља вишеструку вредност и основу за одрживи развој сваког друштва, које зависи од напора који се улаже да се очува и унапреди. Свеобухватно разумевање и подстицање здравља младих као стања потпуног физичког, менталног и социјалног благостања, а не само одсуства болести или неспособности, наглашава нераскидиву везу између индивидуалног начина живота и здравља, али и улагања у детерминанте здравља и

предуслове за здравље који обухватају одговарајуће друштвене и економске услове, физичко окружење и стабилни екосистем.<sup>6</sup>

На територији Града Пожаревца уочени су следећи проблеми и изазови у области здравља младих:

- Недовољно развијена свест и информисаност код младих о значају бриге о здрављу, а отуда је дефицит активизма у овим областима;
- Недовољно квалитетна и недовољно доступна постојећа здравствена заштита свим групама младих;
- Недовољно спортских објеката за рекреацију на отвореном (стазе за трчање, спрave за вежбање у природи итд. ) и подршке спортским организацијама за увођење и ширење рекреативних (бесплатних) активности младих и промовисање бављења спортом код младих;
- Недовољно развијена свест о здравим стиловима живота и недостатак подршкеправилном психо-физичком развоју младих у областима: развоја здраве истабилне личности код младих, рекреација, исхрана и репродуктивно здравље. Није организован и континуиран рад на превенцији болести зависности, сексуално преносивих болести и ХИВ-а, менталних проблема у развојном добу, агресивног понашања и насиља.

Резултати истраживања:

Око 33% младих саопштава да пуши цигарете, док њих око 20% пуши 10 и више цигарета дневно. Инциденца пушења међу младима 15-19 година знатно је нижа него међу осталим младима.

Око 54% младих се барем једном у свом животу опило од алкохола. У последњих 30 дана, око 24% младих се опило алкохолом, а исти је и број у последњих 12 месеци, док 28% испитаних није дало одговор на ово питање.

Око 71% анкетираних је одговорило на ово питање, од тог броја 73% је користило марихуану барем једном у свом животу, а 18% је користило у последњих 30 дана. Највећи број корисника ове опојне дроге је међу популацијом до 19 год.

Већина младих сматра да је гојазност проблем са којим се суочавају млади у Србији, око 88%.

---

<sup>6</sup> Национална стратегија за младе 2005-2015

Велики проблем се јавља код младих, од укупно одговора 35, (75%) њих је узимало алкохол заједно са таблетама, а ЛСД, месколин или дроге је користило (25%) од тог броја.

Исто тако, око 80% младих мисли да би држава требала изаћи младима у сусрет у борби против гојазности. Око 85% младих не сматра да припада некој од осетљивих група, а 15% припада осетљивим групама, а највећи број је младих од 20-24 г.

Око (30%) је било уморно, (25%) је било нечим изнервирано, (10%) се осећало истрошеним.

Радна група је дефинисала *унапређење здравља младих као општи циљ, а као специфичне следеће:*

*1. Развијање свести код младих о значају бриге о рекреацији и здравим стиловима живота.*

*2. Прилагођавање система здравствене заштите потребама и специфичностима популације младих*

*3. Подизање нивоа здравствене свести међу младима у Пожаревцу спровођењем пројеката и програма организација цивилног друштва*

*4. Унапређење и заштита менталног здравља младих*

### **3.9. Безбедност младих**

Право на слободу и безбедност спада у основна људска права и слободе.<sup>7</sup> Безбедност представља предуслов за лични развој младих. Наука препознаје безбедност не само као одсуство угрожавања (конфликата), већ и присуство правде, морала и културе. У том смислу, безбедност треба схватити и као услов опстанка и развоја (државе, друштва, нације, људи и живог света на планети).<sup>8</sup>

Према налазима истраживања које је на територији Града Пожаревца током 2015. године спровео Центар за истраживање јавних политика, уз подршку Мисије ОЕБС-а<sup>9</sup>, а на

<sup>7</sup>Устав Републике Србије, 2006.

<sup>8</sup> Основи цивилне безбедности, А. Савић-Љ. Стјић, УСЕЕ, 2006.

<sup>9</sup>Млади и демократска контрола сектора безбедности, Центар за истраживање јавних политика, Београд, јун 2015. године

основу мишљења младих укључених у овај процес, извори угрожавања безбедности локалне заједнице су: криминал, секте, алкохолизам, проституција, дискриминација (по основу пола, вере, националности), непоштовање личног става, недовољан активизам младих - недовољна информисаност, насиље (физичко, сексуално, психичко, емоционално, међу вршњацима, породично) угрожена поверљивост и заштита личних података, саобраћај, ноћни изласци, трговина људима, крађе, физичка (не)безбедност, интернет криминал, хулиганизам навијачких група, сиромаштво, политизација, поремећен систем вредности, корупција, мањак еколошке свести, лоша комуникација у породици и школи, малолетничка деликвенција, недостатак информација о „другима“, апатичност... Проблематични простори у Пожаревцу су: Чачалица, Хиподром, Бамби-парк, простор око затвора, „Бетоњерка“, Железничка станица, индустријска зона, околина Политехничке школе. Установе и организације задужене за безбедност локалне заједнице су: полиција, војска, Центар за социјални рад, затвор, судство, Градска управа, Хитна помоћ, Развојно саветовалиште при Дому здравља, школе, Савет за безбедност Града Пожаревца, Социо-рехабилитациони клуб за младе. Установе које недостају локалној заједници су: локални заштитник грађана, удружења младих, центри за забрињавање ментално оболелих лица и бескућника. Као претње својој безбедности средњошколци и средњошколке укључени у фокус групе истичу присуство наркоманије и алкохолизма у локалној средини, посебно у контексту ноћних излазака, при чему се слажу да су ови проблеми више заступљени међу основно школском популацијом (7 и 8 разред). Такође сматрају да постоји позитивна дискриминација у односу на ромску популацију, а у остale појаве које угрожавају безбедност младих у Пожаревцу, наводе социјалне разлике и сиромаштво, небезбедност у саобраћају, као и непостојање позитивних узора за младе и/или едукативних садржаја услед чега су млади неретко препуштени сами себи или улици.

На безбедност по учесницима у саобраћају утиче и неефикасност локалних институција, посебно оних задужених за безбедност, као и присуство корупције, посебно у оквиру здравствених и образовних институција и неких јавних предузећа. Учесници углавном наводе да се осећају безбедно у свом граду, и ако се слажу да постоји доста проблема око безбедности и сматрају и да је Пожаревац безбеднији од неких већих средина (нпр. Београд). Сматра се да се разлика прави и у односу између урбаних и руралних средина, где се ове друге виде као безбедније. У својим школама се осећају безбедније у односу на улицу и као посебан проблем наводе проблем недостатака полицијског обезбеђења школа, а наглашено је неповерење према институцијама и спорост система укључених у питања безбедности.

Разултати истраживања:

Млади сматрају да је подједнако криминал присутан како у Пожаревцу тако и у држави, око 39% , да је мање присутан сматра 38%, док 16% мисли да је знатно мање присутан криминал у Пожаревцу.

Чак 78% младих није задовољно реакцијом државе на криминал, млади Пожаревљани се осећају безбедно.

Половина младих се изјаснило да се осећа безбедно у Пожаревцу, 30 % младих се не осећа безбедно када ноћу пролази кроз поједина насеља.

Радна група је у области безбедности младих препознала следеће кључне проблеме:

- Недостатак системског приступа у раду са младима и стандардизације у погледу безбедности младих.Институције немају адекватне механизме и процедуре или млади нису упознати са истим. Не постоји организован системски приступ ширења знања о безбедносним ризицима и претњама којима су млади изложени, као ни организован систем обуке за стицање вештина и способности за деловање у условима конкретне безбедносне претње
- Одсуство и недовољно финансирање едукативних и превентивних програма и обучених људских ресурса
- Повећан степен криминала код младих, насиља међу младима и према младима. Присутно је ризично понашање младих у саобраћају
- Млади нису доволно упућени у поступање у ванредним ситуацијама (пожари, поплаве, итд). Недовољно информисање ученика свих средњих школа о безбедносним ризицима и претњама које се могу дододити, недовољна контрола планова за евакуацију
- Присутни су недовољна заштита деце и младих на интернету, негативан утицај вршњачких група и недовољно истицање позитивних узора

Као **општи циљ** Локалног акционог плана за младе Града Пожаревца 2017-2020. година, у овој области постављено је **унапређење услова за развијање безбедносне културе младих у Пожаревцу**.

*Специфични циљеви су:*

- 1. Превенција криминала код младих*
- 2. Превенција насиља код младих*
- 3. Безбедност младих у саобраћају*
- 4. Подизање квалитета рада са младима и стандардизација у погледу безбедности младих*

### **3.10. Млади, заштита животне средине и одрживи развој**

SWOT анализа са тематске радионице

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"><li>- Постојање образовног профила инжињера за ЗЖС на Виској техничкој школи</li><li>- Постојање контејнера за одлагање различитих врста отпада</li><li>- Функционисање Буџетског фонда за заштиту животне средине Града Пожаревца</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Недовољно развијена свест младих о потреби заштите животне средине</li><li>- Непостојање одлагања медицинског отпада</li><li>- Недовољан број медијских садржаја о ЗЖС и ОР</li><li>- Недовољно коришћење одрживих извора енергије</li></ul>
МОГУЋНОСТИ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"><li>- Больје коришћење постојећих зелених површина (Чачалице, Градског парка)</li><li>- Формирање нових зелених површина</li><li>- Больје коришћење одрживих извора енергије</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>- Недостатак финансија</li><li>- Повећано загађење ЖС у наредним годинама</li><li>- Климатске промене</li></ul>

Када се говори о проблемима младих људи из Града Пожаревца у вези за заштитом животне средине и одрживог развоја, свакако најзначајнији проблем јесте недовољна укљученост младих у активности у вези са заштитом животне средине, као и у доношење одлука у овој области, а што највише проистиче из недостатка информација, тј. недовољне опште информисаности младих о овим темама. Учешће младих у програмима образовања становништва и подизања јавне свести о значају заштите животне средине је недовољно, јер не

постоје довољно развијени механизми за учешће грађана у одлучивању о проблемима повезаним са овом облашћу. Један од веома поузданих механизама за укључивање младих у питања у вези са заштитом животне средине свакако је едукација.

Природне непогоде, саобраћајне несреће, производња и коришћење опасних материја, загађање ваздуха, воде и земљишта, указују на потребу едукације младих да препознају ризике по здравље у животној средини, како би се предузеле мере и активности за њихово отклањање или превазилажење. Са друге стране, повећање нивоа информисаности и њиховог знања о проблемима животне средине омогућиће њихово веће укључивање у идентификовање и тражење могућег решења за ове друштвено веома битне и комплексне проблеме. Може се, дакле извести закључак да су главни проблеми заштите животне средине низак ниво свести о животној средини (поготово код младих), недовољна едукација о животној средини и неадекватно учешће јавности у одлучивању.

Велико је неразумавање важности и хитности решавања ових питања у циљу очувања здравља људи. Формално образовање из области заштите животне средине у оквиру васпитно-образовног процеса још увек није задовољавајуће.

Један од најзначајнијих проблема у везиса недовољном информисању младих о проблемима животне средине и одрживог развоја јесте и недовољан број медијских садржаја из ових области. Разлог овог проблема лежи у незанинтересованости великог броја медија (поготово ТВ станица) за континуираним емитовањем овакве врсте садржаја.

Резултати истраживања:

Сматра да је спремно за похађање формалних или неформалних едукација из заштите животне средине (25%) младих. Затим (23%) за здрав стил живота, (17%) а репродуктивно здравље, а исти проценат је и ни за шта из наведеног.

Свега 7% младих мисли да се обраћа довољно пажње на очување животне средине, 22% младих до 19 година сматра да се недовољно води рачуна. Али су млади свесни значаја заштите животне околине па тако око 70% младих води бриго, а свега 1% не води бригу, у ову групу припадају млади од 25-30 г.

Око 70% младих није учествовало у неком еколошком пројекту, младих до 19 г. је највише учествовало у еколошким пројектима око 12%.

Велика већина сматра да би се казненим мерама подигла свест о заштити животне средине 52%.

Радна група је дефинисала следећи *општи циљ* у овој области: *Повећање доприноса младих у унапређењу животне средине и одрживог развоја, а као специфичне:*

- 1. Подстичање активности младих у складу са основним циљевима одрживог развоја и заштите животне средине*
- 2. Превенција и смањење здравствених ризика младих који потичу из животне средине*
- 3. Обезбеђивање услова за активно учешће младих у доношењу одлука у вези заштите животне средине и одрживог развој*



## **ОДЕЛЪК 4**

### **АКЦИОННИ ПЛАН**

#### 4.1 Обласаг: Образовање, васпитање и обука младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера/активност	Индикатори	Рок	Носиоци	Средства реализације
1.1 Обезбеђење услова за развој креативности, иновативности и иницијативе младих и стипање компетенција у оквиру целожivotног учења	1.1.1. Подстаки и подржати удружења и појединаче која имплементирају омладинске активности да развију и акредитују програме континуираног стручног усавршавања наставника и стручних сарадника  1.1.2. Анимирати и едуковати представничка тела ученика и студената за активно учешће у развоју и евалуацији стручног усавршавања наставника и стручних сарадника	1.1.1. Број подржаних програма у развоју и акредитовању; Процент школа и наставника који користи подржане програме  1.1.2. Број одржаних окружних столова; Број младих који је учествовао	Континуирано	Градска управа, основне и средње школе, Канцеларија за младе, Национална служба за запошљавање, Одељење за друштвено економски развој, Савет за младе Града Пожаревца, НВО, Савет за запошљавање Града Пожаревца	Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, министарства Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор,полит. партије	

	1.2. Унапређење квалитета и доступности омладинског рада и обезбеђење његовог препознавања	1.2.1. Подржати стратешка истраживања о условима који би побољшали квалитет живота омладине  1.2.2. Унапређивати континуиран развој нових програма у складу са потребама младих и друштва	1.2.1.Број младих укључених у истраживање  Број спроведених истраживања  1.2.2. Број подржаних услуга /програма у унапређену Број подржаних нових услуга / програма  1.2.3. Обезбедити континуирануевалуацију програма омладинског рада у складу са стандардима  1.2.4. Професионализовати капар кроз формално и неформално образовање	Конти-нурирано	Градска управа, основне и средње школе, Канцеларија за младе, Национална служба за запошљавање, Савет за младе Града Пожаревца, НВО, Савет за запошљавање Града Пожаревца	Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, министарства Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор,полит. партије
	1.3. Унапређење могућности равноправног приступа образовању за све и подршка младим из осетљивих друштвених група	1.3.1.Подршка удружењима и активна сарадња са омладинским организацијама ученика и студената за пружање вршићачке подршке младима у ризiku од напуштања школovanja  1.3.2. Подржати програме за едукацију наставника и стручних сарадника за прилагођавање потребама младих из осетљивих друштвених група у складу са инклузивним принципима у образовању	1.3.1.Број ученичк/их студентских парламената који су прошли програме Проденат школа у којима су ученички парламенти прошли програме  1.3.2.Број подржаних програма Проденат општина у којима су спроведени програми  Број младих који је учествовао у програмима Број адаптираних објеката	Конти-нурирано	Градска управа, Школска управа, основне и средње школе, Канцеларија за младе, Савет за младе Града Пожаревца, НВО	Градска управа, Школска управа, основне и средње школе, Канцеларија за младе, Савет за младе Града Пожаревца, НВО

	намеђу лимитирајуће родне улоге	1.3.3.Број подржаних програма Процент наставника који је прошао програме обуке		
	1.3.4. Развити мрежу вршињачке подршке (менторство, вршињачка аистенција) образованцу младих из осетљивих група	1.3.4.Број одржаних обука наставника у средњем и високом образовању Број наставника који су прошли обуку Број родитеља старатеља који су учествовали у обукама, по полу	1.3.5.Број подржаних активности Број младих који учествују у мрежи вршињачке подршке, по полу	Основне и средње школе, Канцеларија за младе, Савет за младе Града Пожаревца, НВО, Национална служба за запошљавање
	1.4. Омогућавање препознавања и обезбеђење подршка развоју потенцијала надарених и талентованих младих	1.4.1. Успоставити континуирану сарадњу са приватним и јавним сектором у циљу професионалног развоја, запошљавања и самозапошљавања младих талената	1.4.1. Број стипендираних талената, по полу, који је обавио у року од годину дана од завршетка студија праксу, стажирање или добио посао у земљи Број стипендираних који је покренуо сопствени бизнис, по полу	Континуирано.

## 4.2. Област: Култура и креативност младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера/активност	Индикатори	Рок	Носиоци	Средства реализације
2.1. Унапређење комуникације међу институцијама културе и младих са институцијама	2.1.1. Подржати и покренути потписивање протокола о сарадњи између неформалних група, удружења грађана и институција.  2.1.2. Подржати и покренути потписивање протокола о сарадњи основних и средњих школа са институцијама културе.	2.1.1.Потписан протокол о сарадњи између неформалних група  2.1.2.Потписан протокол о сарадњи основних и средњих школа са институцијама културе.	Конти-нурирано  Канцеларија за младе, Савет за младе, Удружење грађана, градски већници задужени за омладину и спорт,	Одељење за привреду и развој, Канцеларија за младе, Савет за младе, Удружење грађана, градски већници задужени за омладину и спорт,	Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, министарства Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор,полит. партије	Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, министарства Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор,полит. партије

		2.2.1. Подстицати развој културе младих, независне културе, алтернативне и експерименталне сцене и квалитетно провођење слободног времена кроз подршку оснивању и деловању Клубова за младе.	2.2.1. Основан Клуб за младе. Број чланова Клуба за младе Спроведене активности Клуба за младе	национални медији
2.2.	Унапређење могућности младих за квалитетно провођење слободног времена и стваралаштво	2.2.2. Обезбедити подршку за оснивање, деловање и развој културне мреже младих града Пожаревца.	2.2.2. Постојање и деловање културне мреже у Пожаревцу. Свакодневно активно деловање	
2.	Унапређење културне понуде и тражње за младе	2.2.3. Обезбедити континуирану подршку пројектима из подручја културе и слободног времена младих кроз суфинансирање пројеката и програма који на разноврсне начине подстичу активно учествовање младих у друштвеним активностима, културно-уметничко изражавање и унапређење културне понуде Града Пожаревца.	2.2.3. Реализовани пројекти	2.2.4. Број одржаних програма.

	развој нових медија и коришћење нових медијских технологија кроз финансирање пројеката и програма	Оцена квалитета одржаних програма, евалуацијом
	Удружења и неформалних иницијатива младих.	
2.2.5.	Подржати уметничке интервенције младих на јавним просторима и институцијама културе.	2.2.5. Број одржаних уметничких интервенција на јавним просторима и институцијама културе.
2.2.6.	Повећати број радних и презентацијских простора за све врсте уметничких изражaja (мале монтажне позорнице отвореног типа, атеље, вежбаонице, и др.)	2.2.6. Већи број радних и презентацијских простора
2.2.7.	Обезбедити адаптацију постојећих простора и обезбедити адекватну опрему у складу са савременим стандардима.	2.2.7. Адаптиранi и адекватно опремљени постојећи простори
2.2.8.	Подржати организацију културних манифестација, организацију разноврсних концерата, фестивала за младе, изложби, представа, предавања и др.	2.2.8. Број реализованих програма

				Одељење за привреду и развој, Канцеларija за младе, Савет за младе, Удружење грађана, градски већинци задужени за омладину и спорту, Ђачки парламент, државне институције које спроводе о програме за младе, Образовне установе, локални, регионални и национални медији
2.3.	Побољшање културних садржаја за младе и мобилисаша младих за учешће у организовању културних садржаја	2.3.1. Осигурати годишње испитивање потреба младих из области културе и усклађивати програме са постојећим потребама.  2.3.2. Организовати фокус групе младих при креирању годишњих програма институција културе.	2.3.1. Пројекат као продукт на основу резултата испитивања.  2.3.2. Коришћење анализе фокус групе младих при креирању годишњих програма институција културе.	

### 4.3. Област: Запошљавање и предузетништво младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера/активност	Индикатори	Рок	Носиоци	Средства реализације
	3.1. Развијање услуга и механизама који поспособују запошљивост и запосленост младих кроз међусекторску сарадњу	3.1.1. Подржати развој и имплементацију међусекторских услуга које поспешују стопу активности, запошљивост и запосленост младих на локалном нивоу  3.1.2. Обезбедити унапређивање постојећих и креирање нових програма који подстичу активитет <sup>10</sup> младих жена, као и младих из осетљивих друштвених група и младих из НЕET групе	3.1.1. Број развијених и имплементираних услуга на локалном нивоу; Број младих који су корисници услуга  3.1.2. Број подржаних програма; Број младих који је учествовао у програмима промотивних активности;	Континуирано	Градска управа, Канцеларија за младе, Национална служба за запошљавање, Одељење за друштвено економски развој, Савет за младе Града Пожаревца, Савет за запошљавање Града Пожаревца, НВО, Привредна комора Пожаревац	Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, Министарства Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор, полит. партије
	3.2. Омогућавање подстицајних услова за развој предузетништва младих	3.2.1. Развити афирмативне мере намењене младим женама које жеље да постану предузетнице, посебно у Уралним и мање развијеним подручјима  3.2.2. Унапредити и подржати и друштвених мрежа	3.2.1.Број младих жена обухваћен афирмативним мерама  3.2.2.Број подржаних иницијатива; Број младих уч учених у задругарство;	Континуирано	Средње школе у Пожаревцу, Градска управа, Канцеларија за младе, Национална служба за запошљавање	

10 Активитет као индикатор за мерење запошљивости у складу са документом Каријера по мери младих, резултати мерења и праћења ефекта услуга КВиС по запошљивост младих, БОШ, МОС, 2014.

				Одељење за друштвено економски развој, Савет за младе Града Пожаревца, Савет за запошљавање Града Пожаревца, НВО, Привредна комора Пожаревац
3. У напређење запослености младих жена и мушкараца	различите видове омладинског, ћачког и студентског удружењивања 3.2.3. Пружити подршку отварању локалних бизнис инкубатора (ЛБИ) за пружање бизнис старт- ап подршке и пружање менторске подршке кроз различите моделе међусекторске сарадње, посебно у области пољопривреде, рутног развоја и креативним индустријама	Број младих и број ученичких задруга који су развили иновативне производе	3.2.3.Број подржаних/ отворених ЛБИ; Процент општина које имају отворене ЛБИ; Број младих који користе услуге;	Број компанија које користе услуге ЛБИ; Број младих који је учествовао у обукама за предузетништво подржаним од стране МОС; Проценат младих који је прошао обуке подржане од стране МОС који је започео сопствени бизнис

	3.3. Развијање функционалног и одрживог система каријерног вођења и саветовања младих	3.3.1. Подржати оснивање нових центара и тимова за КВиС при школама, високошколској установи, и удружењима која спроводе омладинске активности и КЗМ	3.3.1 Број подржаних нових центара Број младих који добијају услуге КВиС од стране нових центара	Континуирано.	Висока техничка школа стручковних студија Пожаревац, средње школе у Пожаревцу, Канцеларија за младе, Национална служба за запошљавање, Одељење за друштвено економски развој, Савет за младе Града Пожаревца, Савет за запошљавање Града Пожаревца, НВО, Привредна комора Пожаревац
		3.3.2. Пружити подршку успостављању локалних тимова који пружају услуге КВиС младима из осетљивих друштвених група	Број активности које спроводе Број младих из друштвено осетљивих група који добијају услуге		

#### 4.4. Област: Социјална укљученост младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера/активност	Индикатори	Рок	Носиоци	Средства реализације
4.1.	Планирање породице, брига о породици и њена заштита	4.1.1. Подржати очување и унапређење репродуктивног здравља и превенцију сексуално ризичног понашања кроз едукацију младих о репродуктивном здрављу	4.1.1. Број одржаних информативно-едукативних трибина за младе по средњим школама и високо-школским установама		Средње школе у Пожаревцу, Градска управа, Канцеларија за младе,	Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, Министарства Републике Србије, Грађани/ке, бизнис
		4.1.2. Подржати очување и унапређење здравља и превенцију ризичног понашања кроз едукацију младих о злоупотреби психоактивних супстанци, као и осталих облика зависности и друштвено неприхватљивог понашања (кошкане,	Број младих учесника трибина 4.1.2. Број одржаних информативно-едукативних		Национална служба за запошљавање Одељење за	

	<p><b>4.1.3. Подржати јачање родитељских компетенција кroz организовање програма тренинга родитељских вештина од стране институција или удружења грађана</b></p> <p><b>4.1.4. Подржати спречавање и сузбијање партнерског и породичног насиља и заштиту жртава, организовањем јавних акција и трибина у циљу информисања о правној регулативи у вези са партнеријским и породичним насиљем и сервисима подршке</b></p> <p><b>4.1.5. Иницијирати израду новог Протокола о сарадњи између институција и удружења које се баве партнеријским и породичним насиљем</b></p> <p><b>4.1.6. Подржати развијање услуга бесплатне правне помоћи и психосоцијалне подршке и СОС телефон жртвама насиља</b></p> <p><b>4.1.7. Обезбедити обуку запослених у установама за препознавање насиља и адекватно реаговање</b></p> <p><b>4.1.8. Осигурати материјалну подршку социјално угроженим породицама чији су носиоци млади</b></p> <p><b>4.1.9. Подржати могућности младим родитељима коришћење стамбеног простора у власништву општине</b></p>	<p>трибина за младе по средњим школама и високо-школским установама Број младих учесника трибина</p> <p>4.1.3.</p> <p>Успостављен програм за јачање родитељских компетенција;</p> <p>Број реализованих тренингата у оквиру програма Број родитеља учесника тренинга</p> <p>4.1.4.</p> <p>Реализована једна трибина; Број учесника трибине</p> <p>Реализоване 2 јавне акције;</p> <p>Број директних учесника јавних акција. Број индиректно информисаних путем јавних акција</p> <p>4.1.5.</p> <p>Израђен Протокол о сарадњи;</p> <p>4.1.6.</p> <p>Успостављена бесплатна услуга правне помоћи и психосоцијалне подршке и СОС телефон жртвама насиља;</p> <p>4.1.7.</p> <p>Организована обука за запослене; Број учесника обука</p> <p>4.1.8. Обезбеђена материјална</p>	<p>друштвено економски развој, Савет за младе Града Пожаревца, Савет за запошљавање Града Пожаревца, НВО, Привредна комора Пожаревца</p>	<p>сектор, полит. партије</p>
--	---	---	--	-------------------------------

		помоћи;	подршка; Број младих уживаоца материјалне помоћи;
		4.1.9. Подржан програм за младе родитеље;	
		Број подржаних младих родитеља који користе стамбени простор у власништву општине	Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, Министарства Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор, полит. партије
4. Унапређење подршке друштвеним укључивању младих из категорија у ризiku од социјалне искућућености	4.2 Подстicanje социjalne uključenosti mladih sa manje mogućnosti	<p>4.2.1. Израда каталога психо-социјалних услуга и неформалних образовних програма за младе из друштвено укруженih група</p> <p>4.2.2. Подржати социјално укључивање младих рома и афирмисати могућности основног и средњошколског образовања, као и неформалних образовних програма</p> <p>4.2.3. Подржати информативно-образовне програме за младе и подстани социјалну солидарност у оквиру формалног и неформалног образовања са циљем сензибилисања младих о појавама социјалног искућућивања</p> <p>4.2.4. Подржати примену диверзионих послуга и алтернативних мера који се изричу младима у скобу са законом и у ризику развој услуге кроз програме Социорехабилитационог клуба за младе и осталих програма у заједници</p> <p>4.2.5. Подржати оснивање и развој других услуга који подржавају опстанак младих у заједници (Дневни боравак, помоћ у кући</p>	<p>4.2.1. Израђен каталог психо-социјалних услуга и неформалних образовних програма за младе са мање могућности</p> <p>4.2.2. Број Рома укључен у основно и средњешколско образовање</p> <p>Број покренутih неформалних образовних програма за младе Роме</p> <p>Број младих Рома корисника неформално образовних програма;</p> <p>4.2.3. Број подржаних информативно-образовних програма;</p> <p>Број младих корисника информативно-образовних програма;</p> <p>4.2.4. Број подржаних диверзионих послуга и</p> <p>4.2.5. Број услуга који подржавају опстанак младих у заједници</p> <p>Број младих корисника тих</p>



		4.2.11. Обезбедити сарадњу са Центром за социјални рад и НСЗ које би постредовале у запошљавању младих,корисника њихових услуга	4.2.11. Обезбеђена сарадња са ЦСР и НСЗ при запошљавању младих; Број запослених младих корисника услуга ЦСР и НСЗ;
		4.2.12. Подржати промоцију јенског омладинског предузетништва, успешних пословних жена и жена-лидера	4.2.12. Број одржаних промотивних активности за женско предузетништво; Број директних учесника промотивних активности; Број индиректно информисаних о промотивним активностима; Број младих жена укључених у женско предузетништво;
4.3 Сма-њење броја младих корисника институцио налног смештаја и развоја пројекта постинституционалног прихвата младих	4.3.1. Подржати промовисање и развој породичног смештаја намењеног деци без родитељског стања, младима ометеним у развоју, младима у скобу са законом, младима са здравственим проблемима и сл.(специјализовано хранитељство)	4.3.1. Подржан и успостављен програм специјализованог хранитељства; Број породица укључених у програм специјализованог хранитељства; Број младих корисника специјализованог хранитељства;	
4.4.Превазил ажење стереотипа и предрасуда	4.4.1.Осигурати стицање вештина за заступање и самозаступање интереса деце и младих са тешкоћама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом	4.4.1. Организовање тренинга за стицање вештина за заступање и самозаступање интереса деце и младих са	

	<p>4.4.2 Обезбедити програмску и финансијску подршку за пројекте који имају за циљ вршњачку едукацију у превазилажењу стереотипа и предрасуда и солидарности са дискриминисаним вршњацима</p> <p>4.4.3. Подстицати организовано деловање особа са инвалидитетом на упознавање јавности о проблемима, истичање потреба и заступање интереса особа са инвалидитетом</p> <p>4.4.4. Израдити анализу укључености младих особа са инвалидитеом и предложити могућности побољшања укључености у јавни и политички живот</p> <p>4.4.5. Информисати и сензибилистити јавност о толеранцији, солидарности и равноправности (округли столови, трибине, радионице)</p> <p>4.4.6. Подржати волонтерске и друге акције усмерене на уклањање архитектонских и других препрека за особе за телесном инвалидношћу и сензорним оштећењима.</p> <p>4.4.7. Афирмисати и имплементирати ненасилне облике комуникације кроз округле столове, радионице, програме вршњачке едукације и сл.</p>	<p>тешкоћама у развоју и одраслих особа са инвалидитетом;</p> <p>Број младих са тешкоћама у развоју и ОСИ корисника тренинга;</p> <p>4.4.2. Обезбеђена програмска и финансијска подршка за пројекте;</p> <p>Број подржаних пројеката;</p> <p>Број младих који су постали вршњачки едукатори у области превазилажења стереотипа и предрасуда и солидарности са дискриминисаним вршњацима;</p> <p>4.4.3. Подржан програм за организовано деловање ОСИ на заговорање, истицање потреба и заступање интереса ОСИ;</p> <p>Број ОСИ обучених тим програмом;</p> <p>4.4.4. Узрађена анализа о стању социјалне укључености младих са предложеним могућностима побољшања;</p> <p>4.4.5. Број реализованих округлих столова, трибине, радионица</p> <p>Број директних учесника</p> <p>Број индиректно информисаних у јавности о</p>
--	--	---

		толеранцији, солидарности и равноправности
	4.4.6.	Број акција усмерених на уклањање архитектонских и других препрека за особе са телесном инвалидношћу и сензорним оштећењима; Број волонтера учествујућих у реализацији тих акција; Број успешно уклоњених архитектонских и других препрека за особе са телесном инвалидношћу и сензорним отећењима;
	4.4.7.	Број реализованих круглих столова, програма вршићачке едукације, радионица Број директних учесник Број обучених вршићачких едукатора

## 4.5. Област: Информисаност младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера/активност	Индикатори	Рок	Носиоци	Средства реализације
5.1 Континуирано обезбеђивање правовременог информисања младих о могућностима и областима битним за њихов раст и развој	5.1.1 Израдити интернет портал и апликацију за смарт уређаје који би били централно место за информисање свих младих о за њих битним темама	5.1.1 Интернет портал са релевантним информацијама за младе је доступан посетилаца сајта за младе, стросна структура корисника и други статистички подаци	Континуирано	Одељење за привреду и развој, Канцеларија за младе, градски већници задужени за омладину и спорт, Удружење грађана, Ђачки парламент, Образовне установе, локални, регионални и национални медији..	Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, министарства Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор, политичке партије	
		Реакције корисника на сајт за младе истраживања од постављања Апликација за смарт уређаје преко које младих могу да дођу до свих њина битних информација	Број преузетих апликација за смарт уређаје	Одељење за привреду и развој, Канцеларија за младе, градски већници задужени за омладину и спорт, Удружење грађана, Ђачки парламент, Образовне установе, локални, регионални и национални медији		
	5.1.2 Основати Омладинске центре,са клубовима, у Граду Пожаревцу	5.1.2 Број Омладинских центара и клубова Број и програм спроведних активности у Омладинским центрима и клубовима минимум - Број младих који користе Омладинске центре и клубове				
	5.1.3. Оснажити Канцеларију за младе у правцу места где млади могу добити релевантне податке	5.1.3- Број младих корисника услуга Канцеларије за младе Услуге информисања младих у Канцеларији - Евалуација рада Канцеларије за младе				

	5.2. Чињење доступним релевантним информацијама о правима младих могућностима и приликама за младе	5.2.1 Успоставити сарадњу са образовним установама и парламентима ученика и студената како би се повећао степен информисаности младих	5.2.1 Број састанака, окружних столова и конференција у организацији образовних установа, парламентима ученика и студената и младих на тему информисање младих Број учесника састанака, окружних столова и конференција Број и покренуте иницијативе за информисање младих	Контину-ирано	
5.. Унапређење информисањем младих у Граду Пожаревцу		5.2.2 Обезбедити приступ информацијама о могућностима учествовања у одлучивању или консултативном процесу	5.2.2 Број младих који учествују у одлучивању или консултативним процесима - Број и покренуте иницијативе, програми и пројекти учествовања у одлучивању или консултативном процесу	Контину-ирано	Удружење грађана, Канцеларија за младе, градски већници задужени за омладину и спорт, одељење за привреду и развој.
5.3. Подржавање и заговарање програма медија садржајима који имају информативни карактер, о темама битним младима	5.3.1 Подржавати и промовисати продукције програма за младе	5.3.1- Број програми за млад - Број младих који учествују у продукцији програма за младе - Број медија које подржавају продукције за младе - Пројекти који за циљ имају продукције програма за младе	Контину-ирано	Одељење за привреду и развој, Канцеларија за младе, савет за младе, градски већници задужени за омладину и спорт, удружење грађана, Бачки парламент, Образовне установе, локални, регионални и национални медији	
	5.3.2 Развијати нове информативне програме или уводити у постојеће информативне програме целине	5.3.2 Број информативних програма - Програм медија који је намењен младима - Број младих који прате информативне и програмске целине - Евалуација програма на годишњем нивоу	Контину-рано		

	који би се бавио емитовањем информација од интереса за младе			
5.3.3 Подстицати учешће младих у креирању програма медијских кућа	5.3.3- Повећано учешће младих у креирању уређивачких политика и програмских садржаја од значаја за младе у средствима јавног информисања - Број информативних програма - Евалуација програма	Континуи рано	Удружење грађана, Канцеларија за младе, савет за младе, градски већници задужени за омладину и спорт, Ђачки парламент, Образовне установе, локални, регионални и национални медији	грађана, Канцеларија за младе, савет за младе, градски већници задужени за омладину и спорт, Ђачки парламент, Образовне установе, локални, регионални и национални медији
	5.3.4. Информисати младе путем електронских и штампаних медија о активностима које спроводе организације који информишу младе о неформалном образовању у области неформалног образовања	5.3.4- Број чланака у медијима о активностима које спроводе организације цивилног друштва у области неформалног образовања - Број младих полазника програма неформалног образовања Број медија који информишу младе о неформалном образовању	Континуи рано	Удружење грађана, Канцеларија за младе, образовне установе, Куд-ови, локални, регионални, национални медији.
5.3.5. Умрежавати податке из различитих сектора Града Пожаревца који се баве формалним и неформалним образовањем младих и учинити их транспарентним	5.3.5 Формиранија база података формалног и неформалног образовања младих	Континуи рано	Одељење за привреду и развој, Канцеларија за младе, савет за младе, градски већници задужени за омладину и спорт, удружење грађана, Ђачки парламент, Образовне установе, локални, регионални и национални медији	Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, министарства Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор, политичке партије.

## 4.6. Област: Активизам и активно учешће младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера/активност	Индикатори	Рок	Носиоци	Средства реализације
6.1. Унапређење услова за волонтирање међу младима и за младе	6.1.1. Промовисање волонтирања у заједници, организовање волонтерских акција и локалних волонтерских програма.  6.1.2. Оснивање програма Волонтерски сервис Града Пожаревца у циљу повезивања волонтера и заједнице, унапређењу практики волонтирања и јавном заступању за вредности и стандарде волонтирања.  6.1.3. Обезбедити финансијску подршку за реализацију програма Волонтерског сервиса града Пожаревца: локални волонтерски програми, међународни волонтерски кампови и европски волонтерски сервис.	6.1.1. Кампање (презентације по школама, на јавним местима где се млади окупљају) штампани материјал, специјализоване емисије које уређују и воде млади, гостovanja у медијима  6.1.2. Основан Волонтерски сервис  6.1.3. Финансирање пројекта који промовишу волонтеризам и активизам.	Кампање 6 пута годишње до краја 2020.	Удружења грађана; Неформалне групе, КУД, Савет за младе; градски већници задужени за омладину и спорт и удружења грађана; Спортски савез, Спортски клубови; Ђачки парламенти, Образовне установе, Локални, регионални и национални медији.	Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, министарство Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор, политичке партије	Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, министарство Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор, политичке партије

	6.1.4. Организовати манифестације/сусрете волонтера, организатора волонтирања и јавну презентацију учинка волонтерских иницијатива и рада у заједници.	7.1.4. Организоване најмање 2 сусрета волонтера	
6.	Унапређење активизма и активног учешћа младих у друштву	<p>6.1.5. Успоставити институт доделе годишње награде волонтеру, волонтерској групи године уз претходну израду поступка избора.</p> <p>6.2. Обезбеђење подршке одрживом развоју удружења која спроводе омладинске активности</p>	<p>Континуирано Континуирано</p> <p>6.1.5.Додељене награде за најбољег волонтера/ку, групу волонтера/ки.</p> <p>6.2.1.Редовно организовање сајмова/презентација удружења младих и за младе.</p> <p>6.2.2. Редовно ажурирати базу удружења младих и за младе и учинити је доступном јавности и младима.</p> <p>6.2.3. Конкурс за финансирање програма и пројектата које спроводе удружења и неформалне групе младих и за младе.</p> <p>6.2.4. Програмски и финансијски</p>
			<p>Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, Министарства Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор,полит. партије</p> <p>Одељење за ЛЕР; РРА БГ; Канцеларија за младе; Дом здравља; Општа болница; ЗЗИЗ; удружења грађана; Савет за младе; Градски већници задужени за омладину и спорт и удружења грађана; Спортски савез, Спортски клубови; ЈП КСЦ; Бачки парламенти,Образо</p>

	<p>подржати едукацијске, истраживачке, издавачке и друге кајвном добру усмерене активности удружења, школа, стручњака и других које теже информисању, образовању и оснаживању младих на активно учествовање у друштву, доношења одлука и другим политичку партиципацију, процесе друштвено-културним активностима.</p> <p>6.2.5. Организовати и финансијски подржати организацију едукација за младе и удружења младих и за младе за притрему и писање пројектних предлога и управљање пројектним циклусом, како за конкурс домаћих институција, тако и за међународне и фондове Европске уније.</p>	<p>6.2.4.Одржане едукације,трибине, обуке, најмање 1</p> <p>Континуирано до краја 2020. године</p>	<p>вне установе, бизнис сектор Локални, регионални и национални медији,</p>
--	--	--	---

	<b>6.3.</b> Унапређење механизама који осигуравају учешће младих у процесима доношења	<b>6.3.1.</b> Подстицање локалних институција и установа на оснаживање и равнотравно укључивање младих у процесе доношења кроз формирање програмских савета у којима су чланови/це млади људи.	6.3.1.Информисати младе о раду локалне самоуправе и укључити младе у рад локалне самоуправе, саветодавно.	Континуирано	Одељење за ЛЕР; РРА БГ; Канцеларија за Младе; Удружења грађана; Савет за Младе; Градски већници задужени за омладину и спорт и удружења грађана; Ђачки парламенти, Образовне установе, Локални, регионални и национални медији, Градска управа Града Пожаревца
	<b>6.3.2.</b> Одлука и развоју политика за младе	6.3.2. Успоставити хоризонталну координацију између свих тела и органа градске управе који спроводе мере политике за младе, ради системског праћења и вредновања исхода, као и квалитетног реаговања на појаве нових проблема недефинисаних у плану за младе.	6.3.2.Успостављена хоризонтална координација , боља комуникација,брже спровођење креираних програма за младе.		

	<b>6.4</b> Институцион ализовање рада Канцеларије за младе	<b>6.4.1.</b> Обезбеђивање простора и опреме <b>6.4.2.</b> Обезбеђивање људских ресурса (запослених или волонтера) <b>6.4.3.</b> Промоција Канцеларије за младе <b>6.4.5.Функционисање Канцеларије за младе</b>	<b>6.4.1.</b> Обезбеђен простор и опрема <b>6.4.2.</b> Обезбеђени људски ресурси (запослени и волонтери) <b>6.4.3.</b> Број медијских појављивања <b>6.4.5 Институционализован рад канцеларије за младе</b>	<b>2017</b> обезбеђен простор и опрема <b>2017-2020</b> институциона лизован рад и успостављено функциониса ње <b>Канцеларије за младе</b>	<b>Градска управа Пожаревац</b>	<b>Град Пожаревац</b>
--	---	--	--	--	-------------------------------------	---------------------------

## 4.7. Област: Здравље младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера/активност	Индикатори	Рок	Носиоци	Средства реализације
7.1.Развијање свести код младих о значају бриге о рекреацији и здравим стиловима живота.	<p>7.1.1.Промовисање здравих стилова живота кроз кампање, обuke, тренинге спорско- рекреативне активности.</p> <p>7.1.2. Развијати и подржавати програме превенције који се односе на: болести зависности, бригу о оралном здрављу, бригу о репродуктивном здрављу, хроничне незаране болести (брига о здравој исхрани и рекреацији), бригу о менталном здрављу, нездраве исхране и физичке неактивности на здравље младих;</p> <p>7.1.3.Обезбедити простор за младе, клуб за младе</p>	<p>7.1.1.Кампање, штампани материјал, гостовања у медијима</p> <p>7.1.2.Обуке/тренинзи обука по теми</p>	<p>Кампање 6 пута годишње до краја 2020.</p> <p>Једном годишње до краја 2020. године</p>	<p>Одељење за ЛЕР, РРА БП; Канцеларија за младе; Дом здравља; Општа болница; 3333; Удружења грађана; Савет за младе; Грађански већини задужени за омладину и спорт и удружења грађана;</p> <p>Спортски клубови; ЈП КСЦ;</p> <p>Ђачки парламенти, бизнис сектор (стоматолошке ordinације, лабораторије);</p>	<p>Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, министарство Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор,полит. партије</p>	

7.  
Унапређење  
здравља  
младих у  
Пожаревцу

	Понашања и агресивно понашање).	7.1.4. Спорски клубови, теретане, ЈУ КСЦ дају бесплатне термине и тренере за младе	7.1.4. Спорски клубови, теретане, ЈУ КСЦ дају бесплатне термине и тренере за младе	Континуирано	
	7.1.4. Обезбедити субвенције или бесплатно уступање за младе, удружења младих и за младе при коришћењу спортских сала и спортских објекта у јавној својини за рекреативне активности и манифестације	7.1.5. Обезбедити развијање објекта за рекреацију на отвореном (затворени базен, стазе за трчање, теретане на отвореном итд)	7.1.5. Изградити објекте, стазе	До краја 2020	
	7.2. Прилагођавање система здравствене заштите потребама и специфичностима популације младих	7.2.1. Изменштање места спровођења активности саветовалишта (предавања, радионице) из здравствених установова у клуб за младе	7.2.1. Обезбедити простор у оквиру клуба за младе за саветовалиште, обезбедити волонтере из здравствених установа	Прва половина 2017. године	Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, министарства Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор, полит. партије
		7.2.2. Подржати стандардизовање програма и развијање услуга за превенцију болести и унапређење здравља код младих.	7.2.2. Стандардизовани програми	До краја 2020. године	Одељење за ЛЕР, Канцеларија за младе; Дом здравља; Општа болница; ЗЗЈЗ; Удружења грађана; Савет за младе; Ђачки парламенти, Локални, регионални и национални медији.

	7.2.3. Едукација здравственог особља за рад са младима	7.2.3. Едукација, тренинзи, обуке,семинари	Једном годишње до краја 2020	Једном годишње до краја 2020
	7.3. Подизање нивоа здравствене свести међу младима у Пожаревцу спровођењем пројеката и програма организација цивилног друштва	<p>7.3.1.Обука вршићачких едукатора/ки и вршићачка едукација о превенцији болести зависности</p> <p>7.3.2. Обука вршићачких едукатора/ки и вршићачка едукација о ХИВ/сиди, полно преносивим инфекцијама и репродуктивном здрављу младих;</p> <p>7.3.3. Обука вршићачких едукатора/ки и вршићачка едукација о физичкој активности/неактивностим и здравом начину исхране</p>	<p>7.3.1.Обуке за вршићачке едукаторе/ке и вршићачка едукација.</p> <p>7.3.2.Обуке за вршићачке едукаторе/ке и вршићачка едукација.</p> <p>7.3.3.Обуке за вршићачке едукаторе/ке и вршићачка едукација.</p>	<p>Најмање једном годишње до краја 2020</p> <p>Најмање једном годишње до краја 2020</p> <p>Најмање једном годишње до краја 2020</p>
	7.4. Унапређење и заштита менталног здравља младих	7.4.1. Превенирати настанак проблема менталног здравља кроз унапређење информисаности заједнице о начинима очувања менталног здравља и доступним сервисима	7.4.1.Кампање, трибине, радионице	Континуирано до краја 2020. године

		подршке .	7.4.2 Омогућити активно укључивање у токове и садржаје друштвеног живота младе кориснике психијатријских услуга и бивше зависнике од психоактивних супстанци	7.4.2.Радионице, спортске игре, друштвено игре итд са осталим младима	Континуирано до краја 2020. године
--	--	-----------	--	---	------------------------------------

#### 4.8. Област: Безбедност младих

Општи циљ	Специфични циљ	Мера/активност	Индикатори	Рок	Носиоци	Средства реализације
Превенција криминала код младих	8.1.	8.1.1.Годржати и развијати програме превенције свих облика зависности међу младима 8.1.2. Програмски и финансијски подржати рад удружења, стручних саветовалишта и вршњачке подршке за превенцију зависности о опијатима (алкохолу, цигаретама, дрогама) коштакњу, видео игрицама и интернет садржајима	8.1.1.Број одржаних информативно-едукативних трибина за младе по основним и средњим школама као и у високо-школским установама. 8.1.2.Евалуација рада удружења и саветовалишта	Континуирано	Одељење за друштвено економски развој, Канцеларија за младе, Социорехабилитац иони клуб за младе, полицијска станица, Центар за социјални рад, Дом здравља, удружења грађана,	Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, Министарства Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор,полит. партије

	8.1.4. Подржати програме информисања родитеља на понашања код младих која могу указивати на одређене облике зависности од видео игрица, дрога, психоактивних супстанци и коцки	трибина, састанака, радионици.	Саветовалиште за младе Дома здравља, неформалне групе, школе, Комисије за безбедност у саобраћају, Савет за младе, Комисија за социјалну политику, локални медији
	8.1.5. Подржати програме информисања и едукације младих путем радионица, семинара, јавних догађаја, медија, о узроцима, превенцији и последицама криминогеног понаша	8.1.4. Број корисника и посетиоца странице 8.1.5.Број одржаних информативно-едукативних радионика, семинара, радионица за младе по основним и средњим школама, као и у високо-школским установама	
	8.1.6. Подржати програме психолошких радионика и програме развоја социјалних вештине, вештити поступања са емоцијама	8.1.6.Број одржаних радионица	
8.2. Превенција	8.1.7. Развијати и подржавати програме психо-социјалних третмана и ресосијализације младих у скобу са законом и у ризику од скоба са законом, као што је Социорехабилитациони клуб за младе	8.1.7. Број одржаних радионица, број истраживања на тему о узроцима који утичу на појаву криминала код младих	
	8.1.8. Подржати финансиски и програмски реализацију целогодишњих превентивних програма школа, полиције, удружења и сл. који превенирају настајање, одржавање и учвршћивање поремећаја понашања.	8.1.8. Број одржаних радионица, семинара, трибина, број имплементираних програма, истраживање фактора који утичу на поремећаје понашања код младих	
	8.1.9. Програмски и финансијски подржати рад удружења и стручњака у превенцији родног заснованог насиља Пожаревцу	8.1.9.Одржане кампање, радионице, семинари, трбине на тему родног заснованог насиља	
	8.2.1. Подржати програмски и финансијски рад удружења и саветовалишта за	8.2.1.Број одржаних радионица,	Град Град Пожаревац,
		континуирано	Одељење за друштвено

	насиља код младих	спровођење континуираних превентивних програма	семинара, трибина, број имплементираних програма	економски развој, Канцеларија за младе, Социорехабилитацијони клуб за младе, полицијска станица, Центар за социјални рад, Дом здравља, удружења грађана, Саветовалиште за младе дома здравља, неформалне групе, школе, Комисије за безбедност у саобраћају, Савет за младе, Комисија за социјалну политику, локални медији	ЕУ и остали фондови, министарства Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор, полит. партије
8.2.2.	Подржати и развијати програме информисања младих о врстама насиља, како га препознати и реаговати на насиље, оличним карактеристикама жртве и насилиника, као и структуре њихове интеракције (путем радионика, јавних догађаја и сл.)	8.2.2.Број одржаних радионица, семинара, трибина, кампања ,брож корисника услуга световалишта	8.2.2.Број одржаних радионица, семинара,трибина,кампања ,брож корисника услуга световалишта	8.2.2.Број одржаних радионица,едукција.	8.2.2.Број одржаних семинара,радионица,едукција.
8.2.3.	Подржати и развијати програме унапређивања социјалних компетенција, развијањем,јачањем и учвршћивањем чиза социјалних вештинा	8.2.3.Број одржаних семинара,радионица,едукција.	8.2.3.Број одржаних семинара,радионица,едукција.	8.2.4.Број корисника услуга световалишта, одржане радионице,семинари, трибине.	8.2.4.Број корисника услуга световалишта, одржане радионице,семинари, трибине.
8.2.4.	Подржати развијање световалишта и програма психо-социјалног третмана и ресосијализације младих који се понашају насиљно или чине казнена дела, програма подршке у формалном образовању, стручном оспособљавању и запошљавању младих са проблемима у понашању и младих који су прекинули школовање, подржати спровођење кампања о штетности употребе оружја	8.2.4.Број корисника услуга световалишта, одржане радионице,семинари, трибине.	8.2.4.Број корисника услуга световалишта, одржане радионице,семинари, трибине.	8.3.1. Улагати финансијска средства у светлосну и звучну сигнализацију, посебно за слепе и слабовиде особе	8.3.1. Покривеност територије града уређајима за светлосну и звучну сигнализацију.
8.3.	Безбедност младих у саобраћају	8.3.1. Улагати финансијска средства у светлосну и звучну сигнализацију, посебно за слепе и слабовиде особе	Континуирано	Одељење за друштвено економски развој, Канцеларија за младе, Социорехабилитацијони клуб за младе, полицијска станица, Центар за социјални рад, Дом здравља	Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, министарства Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор, полит.
8.3.2.	Повећати покривеност видео надзора на саобраћајницама у близини школских установа, као и редовно и правовремено вршити контролу стања на таквим локацијама (присутност знаковне сигнализације, добро облежени пешачки	8.3.2. Покривеност територије града видео надзором, број саобраћајних прекршаја који се дешава на			

	предлази и повремено присуство саобраћајне полиције)	одређеним локацијама.	здравља, удруженја грађана, Саветовалиште за младе Дома здравља, ненормалне групе, школе, Комисије за безбедност у саобраћају, Савет за младе, Комисија за социјалну политику, локални медији, јавно предузеће за изградњу Пожаревац	партије
	8.3. Подржати кампање и учешће средстава јавног информисања у погледу безбедног учествовања у саобраћају и обавештавању о негativним последицама (брза вожња, употреба психоактивних супстанци-алкохол, друга у вожњи итд)	8.3.3. Број одржаних радионица, семинара, трибина	Саветовалиште за младе Дома здравља, ненормалне групе, школе, Комисије за безбедност у саобраћају, Савет за младе, Комисија за социјалну политику, локални медији, јавно предузеће за изградњу Пожаревац	
	8.3.4. Подржати програме и пројекте информисања и едукације младих о безбедности у саобраћају (путем радионица, јавних догађаја, кампања и сл)	8.3.4. Број одржаних радионица, кампања и едукација,		
8.4. Подизање квалитета рада са младима и стандардиза ција у погледу безбедност и младих	8.4.1. Увођење стандарда омладинског рада у градске институције и организације које раде са младима и усвајање Правилника о безбедности деце и младих 8.4.2. Подржати финансијски и програмски пројекте информисања ученика о безбедносним ризицима и претњама	8.4.1. Примена стандарда у раду градских институција и организација које раде са младима.	Одељење за друштвено економски развој, Канцеларија за младе, Социорехабилитац иони клуб за младе, полицијска станица, вагрогасна бригада Пожаревац, Сектор за ванредне ситуације, Штаб за ванредне ситуације, Центар за социјални рад, Дом здравља,	Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, министарства Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор, полит. партије
	8.4.3. Редовна контрола квалитета плана за евакуацију тј. тестирање проходности обележених пута за евакуацију, као и контрола стања противпожарне опреме у школским установама	8.4.2. Усвојен Правилник о безбедности деце и младих.	8.4.3. Извештај са терена о оцени квалитета плана за евакуацију, и оцена противпожарне опреме у школским установама	
	8.4.4. Редовно информисање младих путем предавања или плаката о њиховим дужностима и задацима у случају ванредних ситуација (пожара, земљотреса,	8.4.4. Број одржаних радионица, семинара, трибина		

		8.4.5. Информисање младих о поступку пружања прве помоћи у случају да не постоји у близини стручно лице	8.4.5. Број одржаних радионица, семинара, трибина	8.4.6. Број сарадња средњих школа са организацијама за заштиту животиња. Број одржаних радионица, трибина, број волонтера заинтересованих да се баве животињама.	8.4.6. Бота сарадња средњих школа са организацијама за заштиту животиња. Број одржаних радионица, трибина, број волонтера заинтересованих да се баве животињама.	8.4.7. Подршка програмима који се баве заштитом младих од институционалног и системског насиља, промоцијом вредности ненасиља, мира, толеранције и недискриминације	8.4.7. Број реализованих програма.
--	--	---	---	--	--	---	------------------------------------

#### 4.9. Област: Млади, заштита животне средине и одрживи развој

Општи циљ	Специфични циљ	Мера/активност	Индикатори	Рок	Носиоци	Средства реализације
9.1. Подстицање активности младих у складу са основним циљевима одрживог развоја и заштите животне средине	9.1.1. Обезбеђивање институционалне и финансијске подршке за стручно усавршавање младих у области ЗЖС	9.1.1. Извнос средстава определених за овленамене	Конти-нуирено	Град Пожаревац	Град Град Пожаревац – Градска управа, Буџетски фонд ЗЖС, НВО, НСЗ, локални и регионални медији	Град Град Пожаревац, ЕУ и остали фондови, Министарства Републике Србије, грађани/ке, бизнис сектор, полит. партије
9. Повећање доприноса младих у унапређењу	9.1.2. Унапређење квалитета постојећих и увођење нових програма формалног и неформалног образовања из области ЗЖС и ОР	9.1.2. Број младих који похађају различите програме у областима одрживог развоја и ЗЖС				

животне средине и одрживог развоја	9.1.3. Повећати број медијских садржаја за младе на тему ЗЖС и ОР			
	9.2. Превенција и смањење здравствених ризика младих који потичу из животне средине	9.2.1 Информисати младе о могућим ризицима из животне средине (природни и људски фактор)	9.2.1. Број одржаних семинара и радионица о претњама по здрављу из животне средине 9.2.2. Број реализованих акција уређења	Град Пожаревац, КЗМ, медици, НВО, основне и средње школе
	9.2.2	Организовати заједничке акције у циљу стварања чисте животне околине		Град Пожаревац, КЗМ, медици, НВО, основне и средње школе
	9.3.	Обезбеђивање услова за активно учешће младих у доношењу одлука у вези заштите животне средине и одрживог развоја	9.3.1 Подстицање локалних институција да у процесу одлучивања у вези са ЗЖС и ОР укључује представнике организација младих	Град Пожаревац, КЗМ, медици, НВО, основне и средње школе

## ОДЕЉАК 5.

### 5.1. Финансирање Локалног акционог плана за младе Града Пожаревца

Остваривање потреба и интереса младих у областима омладинског сектора на територији Града, утврђених Законом о младима, врши се кроз имплементацију, мониторинг и евалуацију програма и пројеката којима се остварују циљеви и мере дефинисане ЛАП-ом. Средства за финансирање имплементације ЛАП-а обезбеђују се у буџету Града Пожаревца за сваку годину реализације ЛАП-а, а у складу са препорукама Министарства омладине и спорта за примену Националне стратегије за младе на локалном нивоу.

Право на доделу средстава из Буџета Града Пожаревца за реализацију програма и пројеката којима се остварују циљеви и мере дефинисане ЛАП-ом могу остварити удружења младих и удружења за младе (у складу са Законом о младима) која:

- су уписана у регистар код надлежног органа у складу са законом,
- послују на недобитној основи,
- имају седиште и своју активност реализују на територији Града Пожаревца,
- нису у поступку ликвидације, стечаја и под привременом забраном обављања делатности,
- немају блокаду пословног рачуна, пореске дугове или дугове према организацијама социјалног осигурања,
- нису у последње две године правоснажном одлуком кажњена за прекршај или привредни преступ у вези са својом делатношћу и
- која су директно одговорна за припрему и извођење програма или пројекта.

Финансирање програма и пројеката којима се остварују циљеви и мере дефинисане ЛАП-ом врши се искључиво путем Јавног конкурса који расписује Градско веће, уз сагласност Градоначелника Града Пожаревца. Јавни конкурс за реализацију ЛАП-а расписује се најмање једном годишње и објављује на званичној интернет страници Града Пожаревца.

Конкурс за реализацију програма и пројеката којима се остварују циљеви и мере дефинисане ЛАП-ом спроводи Комисија за стручни преглед поднетих предлога

пројеката од значаја за младе у области омладинског сектора (у даљем тексту: Комисија), коју образује и именује Градоначелник, након спроведеног јавног конкурса.

Комисија има задатак да:

- дефинише циљеве и услове Конкурса на основу мера дефинисаних ЛАП-ом .
- изврши процену програма и пројеката пристиглих на Конкурс;
- сачини предлог за финансирање програма и пројеката којима се остварују циљеви дефинисани ЛАП-ом;
- поднесе извештај Градоначелнику и Градском већу о спроведеном поступку Конкурса.

У састав Комисије именују се представници удружења младих и удружења за младе, институција, установа, градских органа и служби. Најмање половина чланова Комисије мора бити млађа од 30 година. У Комисију могу бити именоване само особе које имају искуство у омладинском раду и реализацији програма и пројеката у области омладинске политике.

Потребно је да након успостављања се у читав процес укључи и Канцеларија за младе која ће припремати обрасце за пријаву на Конкурс за финансирање програма и пројеката којима се остварују циљеви дефинисани Локалним акционим планом политike за младе Града Пожаревца, као и обрасце за извештавање финансијираних програма и пројеката. Канцеларији ће се такође достављати извештаји Комисије и организација реализатора пројеката, а она ће имати задатак да све извештаје синтетизује и достави Савету за младе и Скупштини Града Пожаревца.

Канцеларија за младе може, посебним актом, детаљније уредити начин додељивања средстава за реализацију програма и пројеката који се финансирају у склопу имплементације ЛАП-а, али тако да се не мењају услови предвиђеним овим документом.

Износ неопходних средстава за реализацију Локалног акционог плана за младе Града Пожаревца за период 2017-2020 година:

2017. година	3.000.000,00 дин.
--------------	-------------------

2018. година	3.000.000,00 дин.
2019. година	3.200.000,00 дин.
2020. година	3.500.000,00 дин.

## 5.2. Праћење и вредновање (Мониторинг и евалуација)

Праћење и вредновање имплементације ЛАП-а треба спровести кроз праћење и вредновање реализације програма и пројеката удружења младих и удружења за младе којима се остварују циљеви и мере дефинисане ЛАП-ом и кроз праћење и оцену успешности спровођења ЛАП-а.

У делу праћења реализације програма и пројеката удружења младих и удружења за младе, неопходно је укључити Канцеларију за младе.

У делу праћења и оцене успешности спровођења ЛАП-а, Градска управа Града Пожаревца именује и образује Групу за праћење и оцену успешности спровођења ЛАП-а.

Групу за праћење и оцену успешности спровођења ЛАП-а треба да чине:

- представник Савета за младе Скупштине Града Пожаревца
- представници релевантних градских органа и служби
- представник Канцеларије за младе
- представници удружења младих и удружења за младе.

Група за праћење и оцену успешности спровођења ЛАП-а доставља Градском већу и Градоначелнику мишљења и препоруке за унапређење спровођења ЛАП-а.

Извештај о мониторингу и евалуацији спровођења програма и пројеката и мишљења и препоруке Групе за праћење и оцену успешности спровођења ЛАП-а користе се за израду годишњег извештаја о спровођењу ЛАП-а који се упућује Министарству омладине и спорта, у складу са Законом о младима, члан 12, став 3. Годишњи извештај о спровођењу ЛАП-а доставља се на разматрање Савету за младе Скупштине Града Пожаревца и Скупштини Града Пожаревца.

На основу годишњег извештаја о спровођењу ЛАП-а, уколико је то потребно, може се вршити ревизија ЛАП-а, јер он ће, између осталог, садржати и процену делотворности свих финансијских мера, као и њихов утицај на локалну заједницу и младе.

Годишњи извештај о реализацији ЛАП-а објављује се на сајту Градске управе Града Пожаревца.

## Учесници

Учесници тематске радионице:

	Име и презиме	Организација/институција/млади
1.	Марко Дмитровић	УГ „Подигнимо гард пороцима“
2.	Наташа Илић	УГ „Шанса“
3.	Маја Марић	Urban Stream
4.	Маријана Стокић	
5.	Саша Глуваков	
6.	Дејан Вељковић	УГ „Подигнимо гард пороцима“
7.	Тамара Глигоријевић	УГ „Подигнимо гард пороцима“
8.	Тамара Којић	УГ „Подигнимо гард пороцима“
9.	Филип Перовић	УГ „Подигнимо гард пороцима“
10.	Тијана Цветковић	РК „Royal“
11.	Сања Јотић	РК „Royal“
12.	Иван Јотов	РК „Royal“
13.	Милица Милетић	РК „Royal“
14.	Тина Ристић	РК „Royal“
15.	Владимир Петровић	Удружење Рома Браничевског округа
16.	Марија Перић	„ЦЕДОР“
17.	Јелена Димитријевић	Центар за Дневни боравак деце и омладине ометене у развоју Пожаревац
18.	Милош Новаковић	
19.	Ивана Аврамовски	
20.	Стефан Аврамовски	
21.	Далибор Добросављевић	
21.	Марија Марковић	
23.	Лазар Јанковић	
24.	Милован Јанковић	Клуб екстремних спорова „The Elements“
25.	Ана Стојановић	Клуб екстремних спорова „The Elements“
26.	Драгана Стојиљковић	НСЗ Филијала Пожаревац
27.	Бобан Милошевић	НСЗ Филијала Пожаревац
28.	Даворка Митровић	„Млади за будућност Пожаревца“ - Даворка Митровић
29.	Милица Стојановић	„Млади за будућност Пожаревца“ - Даворка Митровић
30.	Миљан Рачић	РПК Пожаревац
31.	Јелена Рашић	Црвени крст Пожаревац
32.	Владан Бошковић	Друштво за церебралну и дечију парализу Пожаревац

33.	Александра Стојановић	УНБО „Сашка и дружина“
34.	Сања Новаковић	Економско-трговинска школа Пожаревац
35.	Александра Тошић	Пољопривредна школа Пожаревац
36.	Дајана Мильковић	ЗЗУЗ Пожаревац
37.	Филип Божиловић	Оснаживачки центар 24
38.	Мирјана Радоњић	Туристичка организација Града Пожаревица
39.	Немања Симоновић	Економско-трговинска школа Пожаревац
40.	Иван Гојковић	Мотивкултиватор

Волонтери:

1. Петар Делић
2. Тања Пантић
3. Зоран Јовић
4. Јана Петровић
5. Маријана Траиловић
6. Софија Никић
7. Вељко Рупар
8. Маша Милић

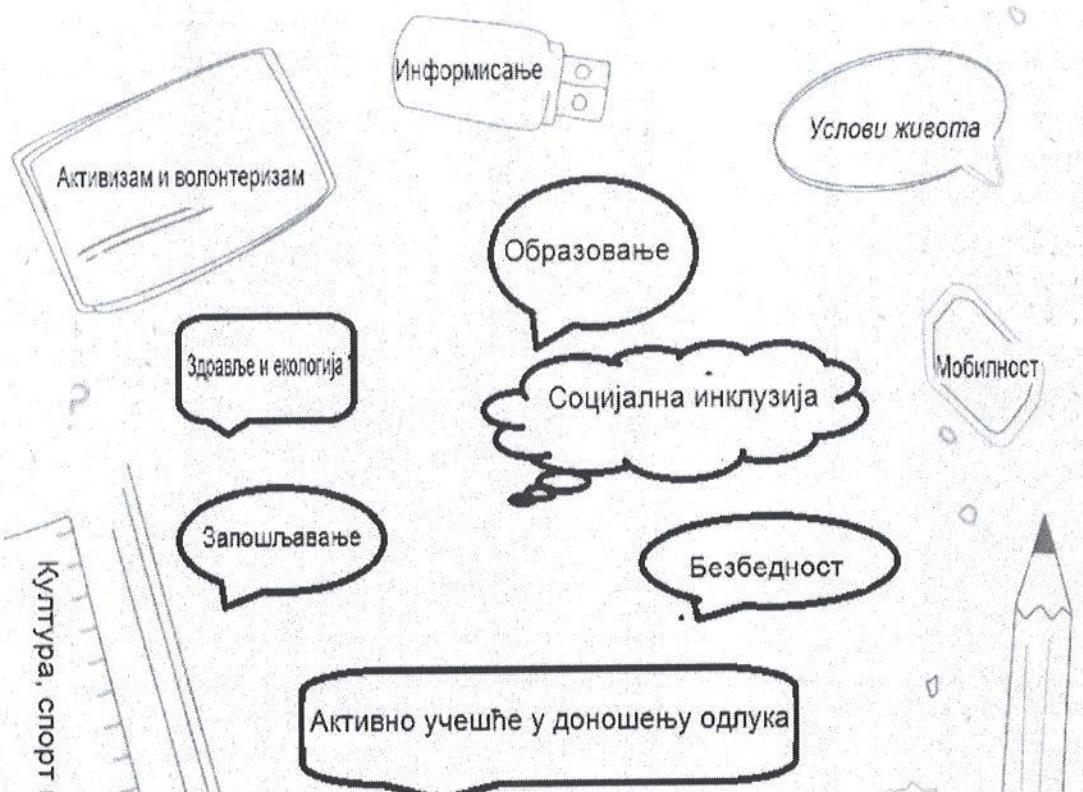
*Комисија за израду локалног акционог плана политике за младе Града Пожаревица за период од 2017. до 2020. године посебно се захваљује свим институцијама, установама и појединачним који су нам пружили помоћ у анализи заинтересованих страна, прикупљању података, ставова и мишљења о проблемима и потребама младих.*

## АНЕКС 1

### ИСТРАЖИВАЊЕ О ПОТРЕБАМА, ИНТЕРЕСОВАЊИМА И СТАВОВИМА МЛАДИХ

## АНЕКС 2

### Упитник о потребама, интересовањима и ставовима младих



## Извештај о истраживању потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу

Култура, спорт и рекреација

Јул 2016

## **ИСТРАЖИВАЊЕ ПОТРЕБА, ИНТЕРЕСОВАЊА И СТАВОВА МЛАДИХ У ПОЖАРЕВЦУ**



ОМЛАДИНА  
**JAZAS-a SANSA**  
УДРУŽЕЊЕ ГРАЂАНА

*Истраживање су за потребе изrade Локалног акционог плана за младе Града Пожаревца 2017-2020 спровели волонтери Канцеларије за младе града Пожаревца у организацији и уз стручну помоћ Омладине Јазас-а и Удружења грађана Шанса*

**Приредили:**

Миљан Пауновић и Стефан Станковић

(Канцеларија за младе)

Борисав Илић

(Омладина Јазас-а Пожаревац)

Татјана Рајић

(Удружење грађана Шанса)

Вељко Обрадовић

(Канцеларија за локално економски развој)

Ненад Гавран

(Ромски едукативни центар Пожаревац)

## УВОД

У Граду Пожаревцу до сада спроведено само једно темељно и опширно истраживање о положају и потребама младих и то за потребе изrade претходног Локалног акционог плана. Истраживање потреба, ставова и интересовања младих у Пожаревцу су током јануара и фебруара 2016 године, а за потребе Локалног акционог плана за младе 2017-2020 године су спровели волонтери Канцеларије за младе Града Пожаревца у организацији и уз помоћ Омладине Јазас-а и Удружења грађана "Шанса".

Оно може послужити као добар подстицај за младе људе који желе нешто да промене и спремни су да се активирају, као и за старије који желе да улепшају и олакшају младост својој или нечијој деци. У том смислу, уколико свако од нас учини бар мали корак у том правцу, следеће истраживање ће неоспорно дати много боље резултате.

### Кључни демографски подаци

Град Пожаревац, по попису из 2011. године, има 75 334 становника док **популацију младих од 15-30 година чини око 19,11 % или 14 393 младих Пожаревљана/ки.**

Град Пожаревац,

Pol	15-19	20-24	25-30	Ukupno
Muški	2272	2278	2824	7374
Ženski	2243	2306	2670	7219
Ukupno	4515	4584	5494	14 593

Табела 1 . Број младих по попису из 2011.године град Пожаревац

Такође, према статистичким показатељима у селима Града Пожаревца, младих је укупно 4 128. Од тога је 2109 мушког а 2019 је женског пола.

### **РЕАЛИЗАЦИЈА ИСТРАЖИВАЊА И ОПИС УЗОРКА**

Истраживање које је спроведено на узорку од 124 младих Пожаревљана/ки, имало је за циљ да утврди проблеме, хтења и стварање структуриране базе података о младима. Поред свог примарног узора, током истраживања анкетари-волонтери су лобирали код младих и организација које се баве младима, како би

рад на АП-у био транспарентан свима у граду, и како би се заинтересовао што већи број младих људи за овај важни документ.

Истраживање је за задатак имало утврђивање потреба, интересовања и ставова младих људи у Пожаревцу, а све то у циљу сврсисходнијег планирања будућих акција намењених младима, као и у циљу исправније дугорочне политике посвећене решавању проблема младих. Коначна сврха овог истраживања била је да се добијени резултати директно имплементирају у ЛАП и тиме институције и организације које се баве младима заједно са Градском управом Града Пожаревца унапреде положај младих у Граду Пожаревцу.

Подаци су добијени обадом упитника који се састојао од 104 питања којима су обухваћене све тематске области предвиђене ЛАП-ом ( Образовање, васпитање и обука младих; Култура и креативност младих; Запошљавање и предузетништво младих; Социјална укљученост младих; Информисање ,саветовање и мобилност младих; Активизам и активно учешће младих; Здравље младих; Безбедност младих; Млади,заштита средине и одржив развој). Приликом израде упитника водило се рачуна о томе да кључна питања буду иста или слична са питањима из истраживања спроведеног за потребе претходног ЛАП-а да би могла да се направи адекватна компарација. Анкетирани су млади узраста од 15-30 година, а приликом њиховог одобира, узета је у обзир равномерна распоређеност старосних група и статуса по основу радног ангажовања. Млади су анкетирани у у Националној служби за запошљавање, основним и средњим школама (Техничка школа, Медицинска школа , Пожаревачка гимназија , Политехничка школа, Економско - трговинска школа,), као и међу волонтерима партнерских организација. Укупно је испитано 124 младих људи, и то 74 по средњим и основним школама и организацијама и 50 у Националној служби за запошљавање.

### **КЉУЧНИ ЗАКЉУЧЦИ**

Како главни проблем млади препознају запошљавање (62%). Следећи проблеми који млади издвајају су квалитетно провођење слободног времена, као и други проблеми са којима се суочавају свакодневно.

Приметно је, по резултатима, да све старосне групе највише брине проблем око запошљавања, док у осталим областима долази до осцилирања у резултатима. Интересантно је да су обзиром да је Пожаревац релативно пољопривредни регион, млади у 41,4% случајева потврдно одговорили да би се бавили пољопривредом уколико би то било исплативо.

Што се тиче спорта и рекреације, млади у Пожаревцу генерално имају слабије изражен спортски дух. Резултати истраживања указују да је највећа незаинтересованост за спорт код женског дела популације 44%. Свега 11% младих се бави професионално спортом, око 62% се бави само рекреативно. Испитаници сматрају да је највећи проблем недостатак терена за различите спортиве 42%, (од тога недостатак затвореног базена са 45% , недостатак стаза за трчање је други проблем који су млади истакли са 22%, поред тога су навели недостатак спортских терена 16 % и недостатак бициклистичких стаза 14 %). Као други разлог за небављење спортом наведено је непостојање жеље код младих (Као главни разлог наведен је недостатак времена, лењост се истиче као други разлог за небављење спортом 63% од 67 одговора анкетираних).

Већина младих у граду (90%), у последњих шест месеци посећивало је журке и музичке концерте, док је на друга културна дешавања ишло свега 10% младих. Као главне начине за повећање посетености културних

дешавања навели су усклађење потреба и понуде културних дешавања и боље информисање о тренутним културним дешавањима.

Веома мали број младих од 20-30 година је у браку, свега 10 %, а главни разлог је финансијске природе.

Од укупних испитаника 60% се изјаснило да није у могућности да заснује породицу, сваки трећи испитаник се изјаснио да је у његовој породици лоша финансијска ситуација.

Сваки четврти испитаник је навео да се бави уметношћу.

Скоро половина анкетирарних би желела да отпочне самостални посао (48%), али од њих, свега 5 % се распитивао шта му је потребно за одређену делатност.

Велика већина младих сматра да је државни посао најбољи за њих 56%. Са друге стране се јавља проблем, јер млади мисле да до 2020. г. неће својим радом да зараде за егзистенцију 73%

Такође, велики проблем је и то што млади у наредне три године желе да се одселе из Пожаревца, ради боље егзистенције (66%). Млади се највише информишу преко интерната (76%).

Око 18% чуло је за Канцеларију за младе и зна чиме се та Канцеларија бави док око 6% младих саопштава да је учествовало у раду те организације. Упознатост са радом Канцеларије за младе највећа је међу младима 15-20 године.

Кључни разлози за волонтерски рад су стицање нових знања и искустава (28%), дружење, упознавање других људи (49%) сматра да би могао својим ангажовањем да помогне граду, око (51%).

Скоро половина (43%) младих сматра да треба помоћи и пружати подршку сиромашним, поред тога у здрављу (42%), а волонтерско ангажовање у Пожаревцу у области екологије је 35%.

Млади у Пожаревцу који похађају средњу школу, истакли су да од средстава и услова за рад у школама највише недостају адекватно опремљене фискултурне сале и ученички клубови. Мањи проценат њих сматра да би за бољи рад у школама требало побољшати школске кабинете.

Мало више од 30% испитаних младих који похађају средњу школу ( 34% ), планира да настави школовање након завршетка средње школе. С обзиром да је понуда високошколских установа у Пожаревцу, а и различитост школских профиле мала, Пожаревљани који желе да се школују и након средње школе, приморани су да гравитирају ка другим градовима Србије.

Код неформалног образовања ( курсева, семинара или слично) више од половине младих у Пожаревцу или никад није похађало било какав вид неформалног образовања или је имало прилике само једном да похађа. Но, више од 60 % младих је одговорило да су заинтересовани за овакав вид едукације у Граду Пожаревцу. А 44% је заинтересовано за курсеве страних језика.

Кључни закључак истраживања које је спроведено поводом израде Локалног акционог плана за младе Града Пожаревца 2017-2020 год, је следећи: *Млади у Пожаревцу имају исте или сличне проблеме које имају и млади у другим градовима у централној Србији и они се односе пре свега на немогућност запошљавања и перцепцију немогућности егзистенције у свом граду.* Истраживањем смо рангирали проблеме и издвојили их по важности и неопходности за њихово решавање. Наравно, осим проблема препознатих кроз

## ***Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу***

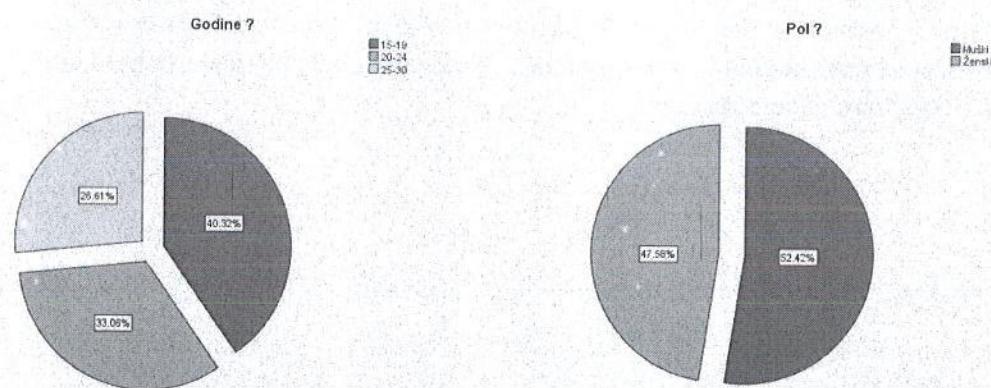
---

анкетирање, анкетари који су сарађивали на овој фази израде ЛАП-а, вербалном комуникацијом могли су да сазнају од младих људи које су њихове потребе које они не могу да задовоље у овом граду.

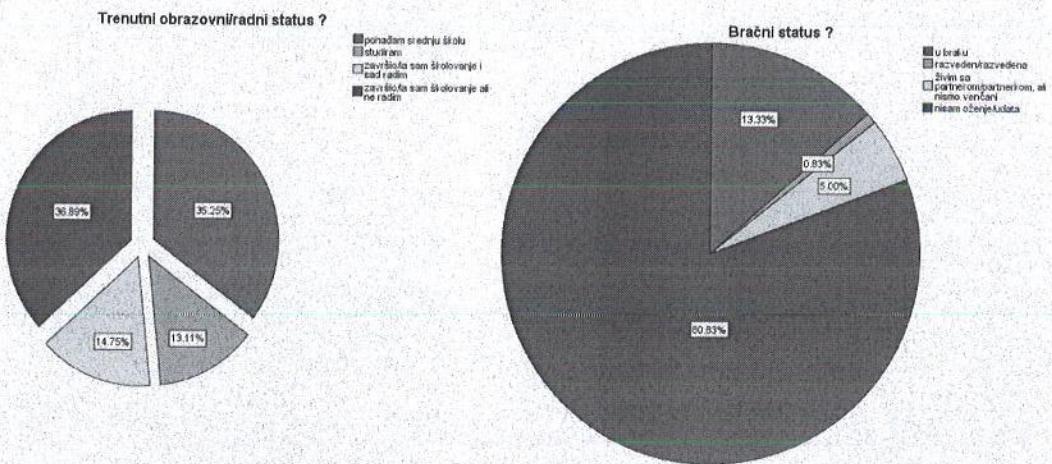
Израдом ЛАП-а добиће се један кровни плански документ у коме ће се јасно дефинисати циљеви, али и средства, институције и начини за њихово превазилажење како би након истека важности овог документа и добили младог Пожаревљанина/ку, који жели да буде амбициозан/на, и сигуран/на и да има довољно прилика да се докаже и осамостали, а самим тим да буду и незаобилазни фактор развоја Града Пожаревца.

Канцеларија за младе Града Пожаревца је ту да помогне младим људима на све могуће начине, да сарађује са свим институцијама и организацијама којима је интерес побољшање положаја и статуса младих људи, као и да допринесе бољем животу омладини нашег града. Интерес нам је да кроз овај Локални акциони план само направимо основ за даља истраживања и реализацију пројекта и акција које имају за циљ стварање боље садашњости и будућности нас младих...

## Резултати истраживања

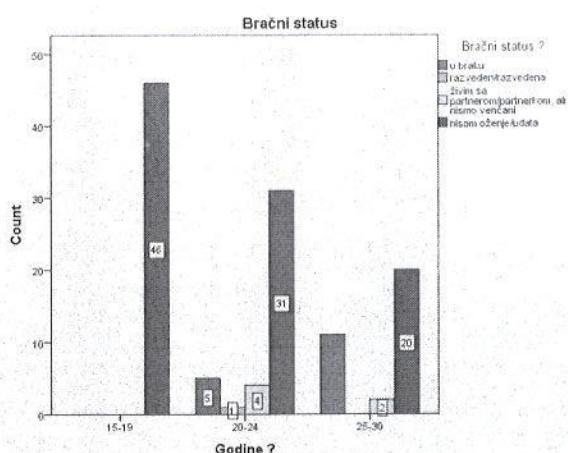


Млади узраста 15-19 година чинили су 40% узорка, млади узраста 20-24 година 33%, док је узрасни сегмент 25-30 година заступљен у 27% случајева. Мушког пола је било 52% узорка, женског 48% узорка.



Млади у браку до 30 година су свега 13%, док 35% испитаника похађа средњу школу, а само 13% студира. Резултати показују да само 15% младих од 15-30 год у нашем граду након завршене школе ради у односу на оне који нису запослени, а којих је 37% од укупног броја испитаника.

## Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу

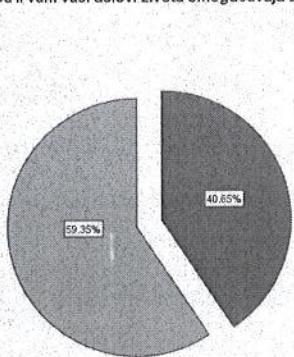


На следећем графу кону видимо да је у браку свега 5% од укупног броја испитаника и то у старосној доби од 20-24 године.

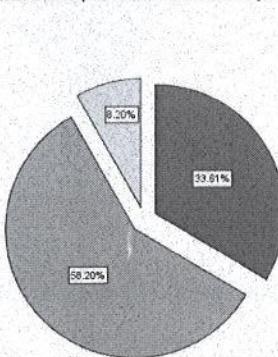
У ванбрачној заједници живи шест процената, што су резултати слични као и у претходном истраживању.

*Само једна десетина младих до 30 година је у браку, док 47% испитаника похађа средњу школу, а само 20% студира. Резултати показују да само један проценат мање младих у нашем граду након завршене школе ради у односу на оне који нису запослени, а којих је 17% од укупног броја испитаника.*

**Da li vam uslovi života omogućavaju zasnivanje porodice ?**



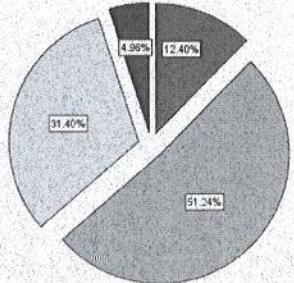
**Kako biste opisali ekonomsku situaciju u svom domaćinstvu ?**



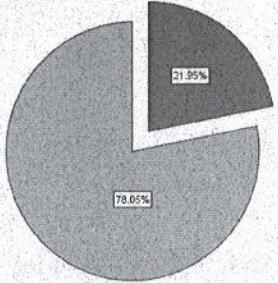
Од укупног броја испитаника 59% се изјаснило да није у могућности да заснује породицу.

Чак 31% испитаника се изјаснило да је у његовој породици лоша економска ситуација, док 58% да је ситуација задовољавајућа, а свега 8% да је одлична.

**Uopšteno govoreći, šta mislite koliki je idealan broj dece za porodicu ?**

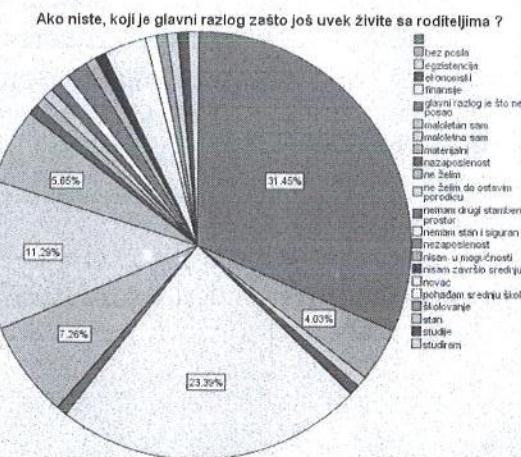
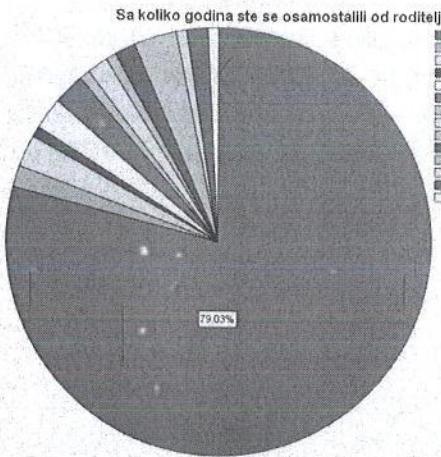


**Da li ste se osamostalili od roditelja ?**

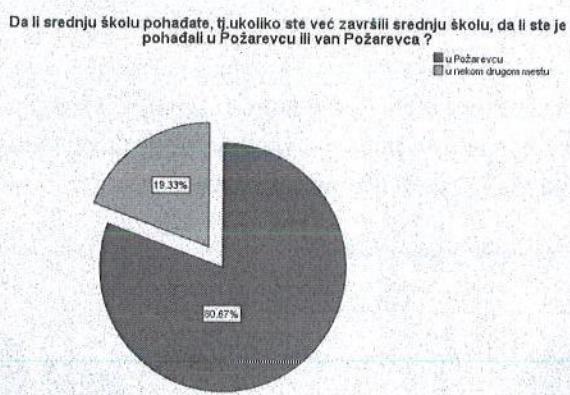
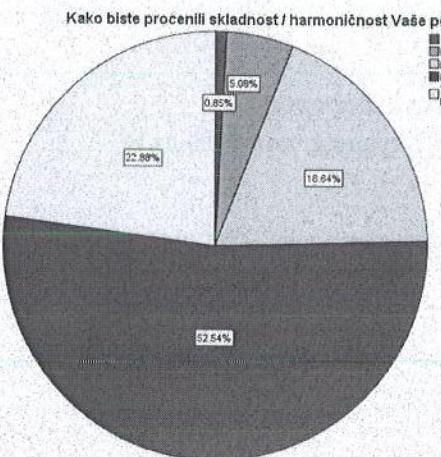


На питање о броју деце у породици, 52% испитаника је одговорио да је двоје деце идеалан број за породицу.

Са родитељима живи 78% испитаника.

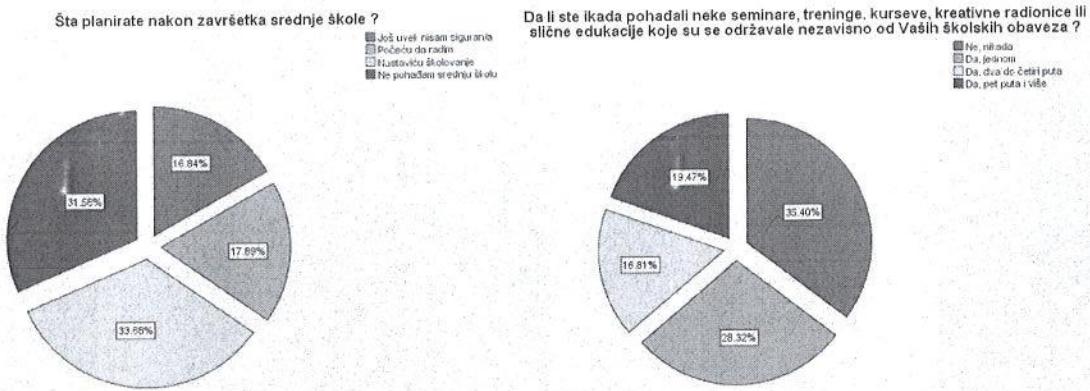


Како главни наведени разлог због којих живе са родитељима, испитаници наводе финасије- 29%.



Од укупног броја испитаника 53% се изјаснило да је добар однос у њиховој породици, а 5% испитаника се изјаснило да имају изразито лош

Средњу школу је 81% испитаника похађало у Пожаревцу.



Након завршетка школе 34% испитаних је одговорило да ће наставити школовање, а 18% да ће тражити посао.

Од укупног броја 35% испитаника је одговорило да није похађало креативне радионице, курсеве, семинаре, док је 19% испитаника да је пет и више пута похађало исте.

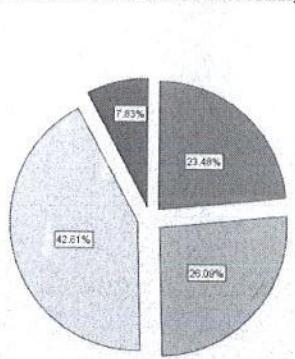
### **Из претходног Лап-а**

Резултати показују да 70% младих који тренутно похађају средњу школу планира да настави школовање након завршетка средње школе. Око 8% њих планира да почне са радом, док око 22% њих још увек није донело одлуку по питању даљег школовања. Међу младима који не желе да наставе са школовањем, као кључни разлози за то наводе се жеља да се што пре крене са зарађивањем (48%) као и одсуство жеље да се и даље учи (39%).

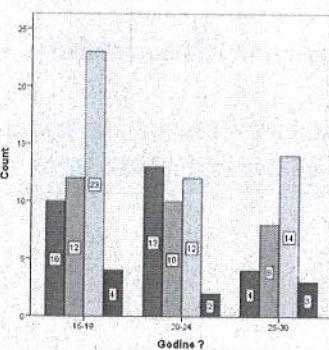
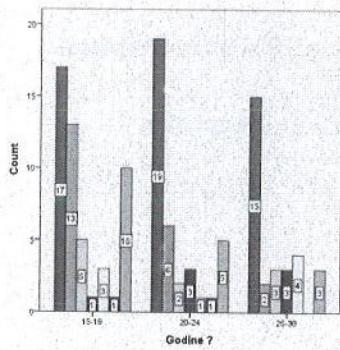
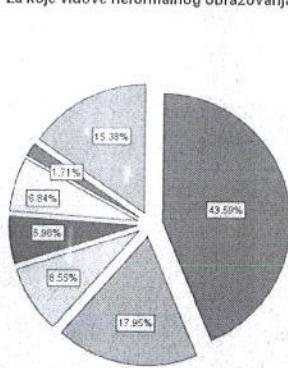
Око 40% младих никада није похађало било какве семинаре, тренинге или слично. Четвртина младих имало је прилике да овакве семинаре похађа барем једном у животу, док је око 38% младих имало прилике да овакве врсте едукације похађа два и више пута. Похађање неформалних видова образовања знатно је чешће међу младима узраста 15-19 година.

## Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу

У којој мери сте заинтересовани за овакве садржаје, тј. овакве видове учења ?



За које видове неформалног образовања сте заинтересовани ?

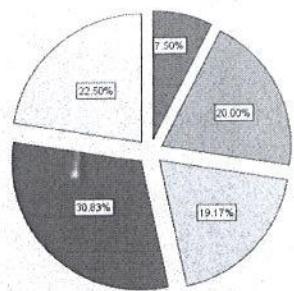


За семинаре и креативне радионице је заинтересовано 43% анкетираних, суздржаних је 26%, а 23% је против овог вида учења. Највише су заинтересовани млади до 19 година.

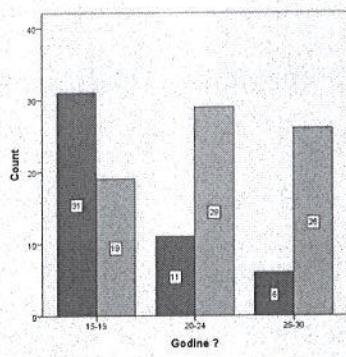
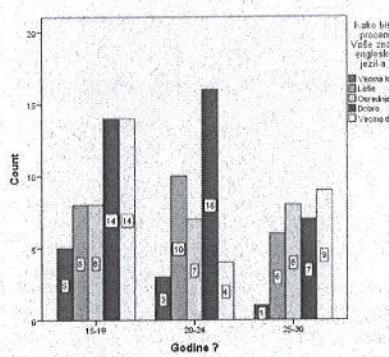
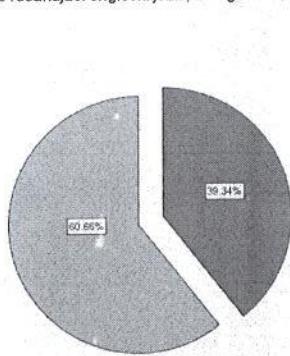
Велика већина младих је за курсеве страних језика 44%, а затим за курсеви рачунара 18%, за курсеве рачунара су највише заинтересовани млади од 19 година.

## Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу

Kako biste procenili Vaše znanje engleskog jezika ?



Ne računajući engleski jezik, da li govorite neki od stranih jezika ?



Испитаници сматрају да је данас је за младе веома важно да говоре више страних језика: 39% испитаника се изјаснило да зна и више од једног страног језика, више од једног страног језика знају испитаници од 15-19 година.

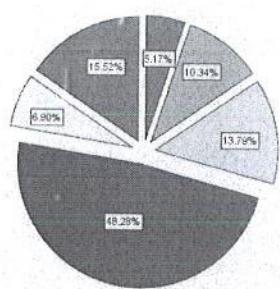
Веома добро зна енглески језик 23% испитаника, док су остали испитаници одговорили да "познају" енглески језик. Највећи број испитаника која "познаје" енглески језик је такође популација до 19 година.

### **Из претходног Лап-а**

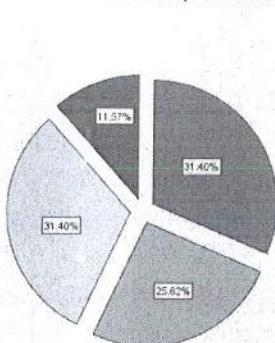
Око 47% младих процењује своје знање енглеског језика као добро. Са друге стране, око 16% младих рекло би за своје знање енглеског језика да је лоше, а њих 37% да је осредње. Позитивна процена знања енглеског језика опада са годинама.

Око 36% младих саопштава да говори неки од страних језика, не рачунајући енглески језик. Оваква појава знатно је чешћа међу младима узраста 15-19 година, а у већини случајева ради се о француском језику.

Уколико пohaдете средњу школу, када је у пitanju даčki parlament, која од следећих тврдњи вaži u Vašem slučaju?



Колико knjiga ste прочитали u poslednja 3 meseca, nezavisno od Vaših školskih/fakultetskih/poslovnih obaveza?



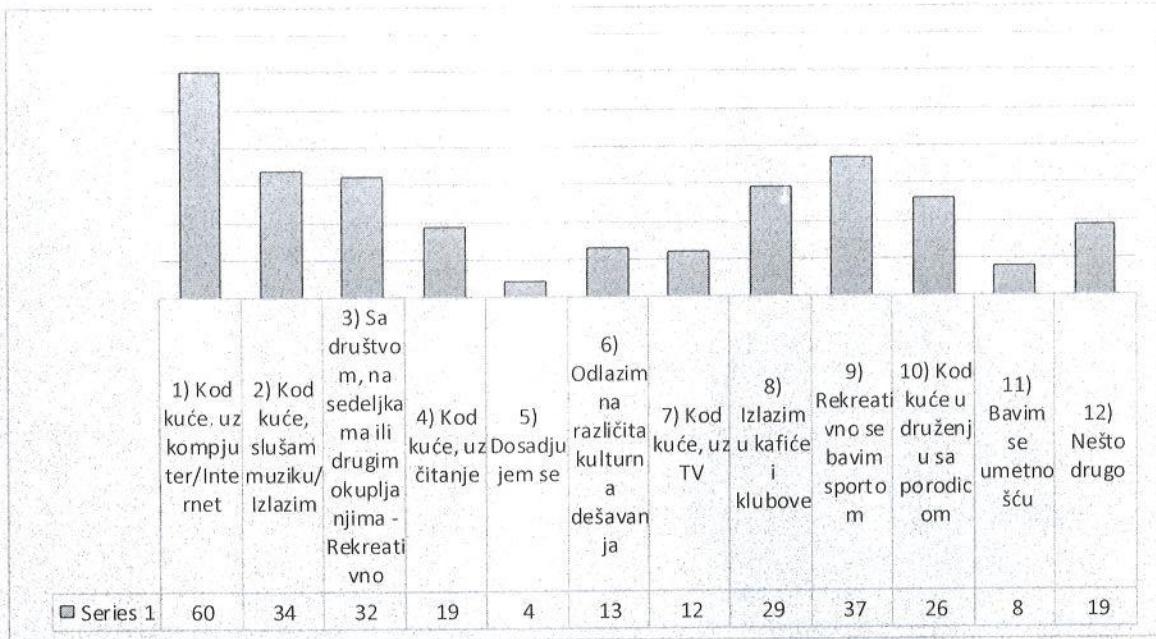
Млади су се изјаснили да је њих 12% у последња три месеца прочитало више од 3 књиге, чак 31% није прочитало нити једну књигу.

### **Из претходног Лап-а**

Резултати истраживања показују да млади нису заинтересовани за читање књига, чак 37% младих није прочитало ниједну књигу у периоду од претходна 3 месеца. Оваква појава знатно је чешћа међу припадницима мушких пола (47%).

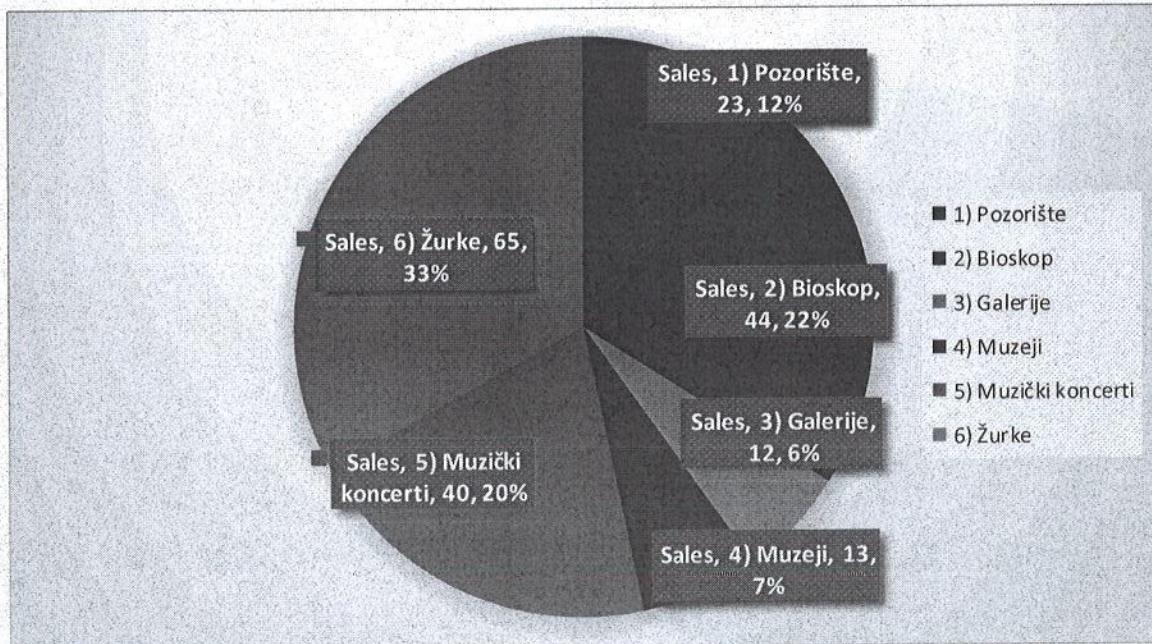
## **Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу**

На који начин најчешће проводите слободно време?



Око (45%) младих своје слободно време проводи код куће уз "интернет". (20%) младих своје време користи уз рекреативно бављење спортом.

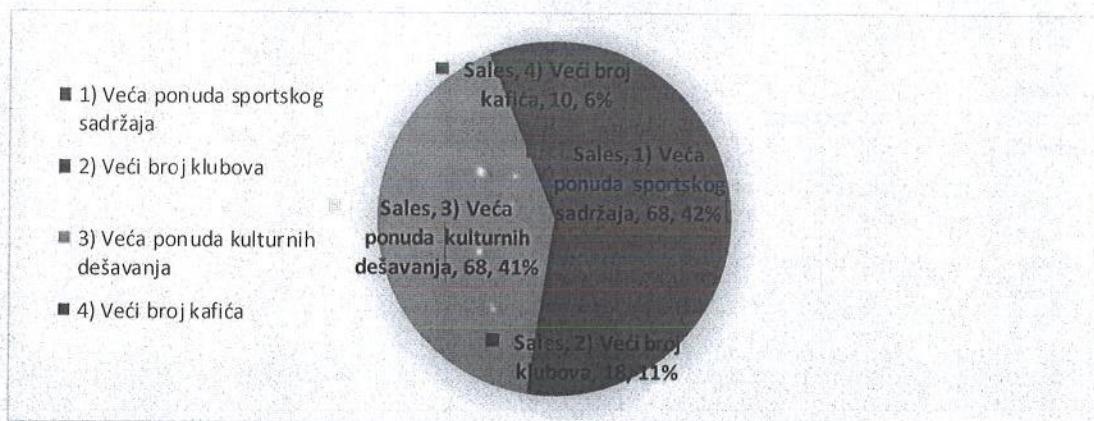
Да ли сте у последњих 6 месеци били на следећим дешавањима?



Најчешће манифестације које млади посећују су журке (33%), концерте (20%)

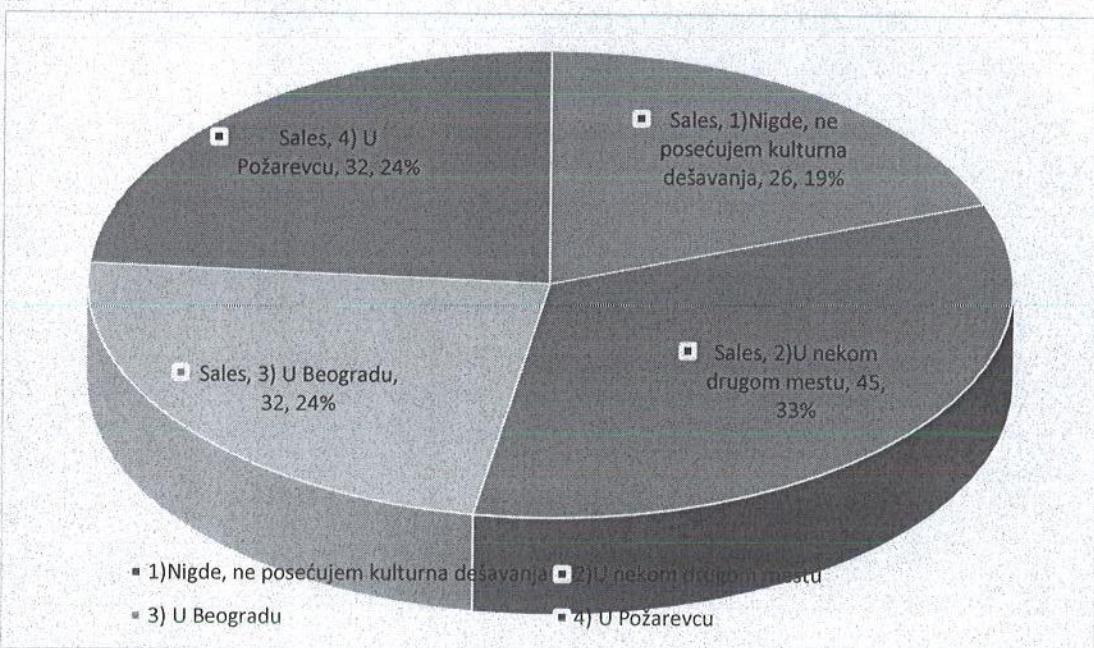
Затим их интересује и културни садржаји, позориште (12%) и биоскоп (22%)

Шта по Вашем мишљењу недостаје Пожаревцу да би могућности за провођење слободног времена биле веће?



Омладина се изјаснила да им највише недостаје већи број спортског садржаја (42%), потом и недостатак понуда културних дешавања (41%)

У ком месту најчешће посећујете различита културна дешавања?

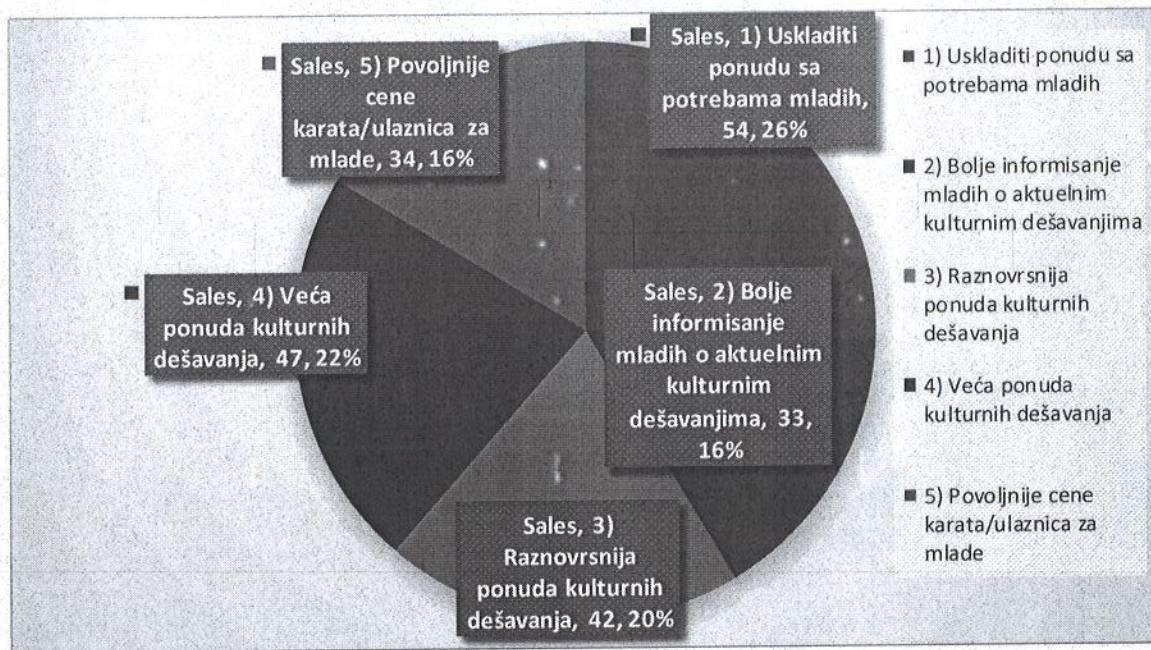


- 1) Nigde, ne posećujem kulturna dešavanja ■ 2) U nekom drugom mestu  
■ 3) U Beogradu ■ 4) U Požarevcu

## **Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу**

Сваки трећи анкетирани се определио да културне садржаје најчешће посећује у неком другом месту. У Пожаревцу их посећује (24%), док (19%) никде не посећује културна дешавања.

Шта бисте рекли, шта је то што би у граду требало да се побољша како би млади више посећивали културна дешавања?

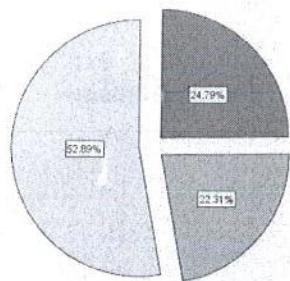


Млади сматрају да би у Граду Пожаревцу требало ускладити културне садржаје са потребама младих (26%), већа понуда културних садржаја (22%), боље информисање младих о културним дешавањима у граду (16%) исти број младих се изјаснило да је потребно снизити цене улазница за младе.

## Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу

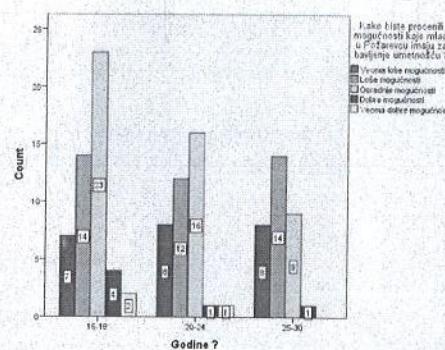
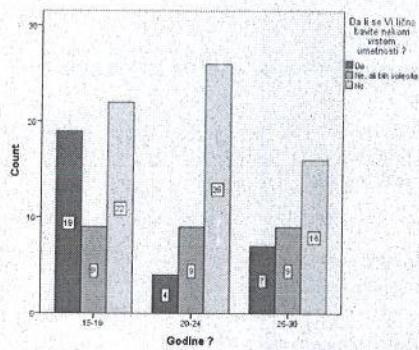
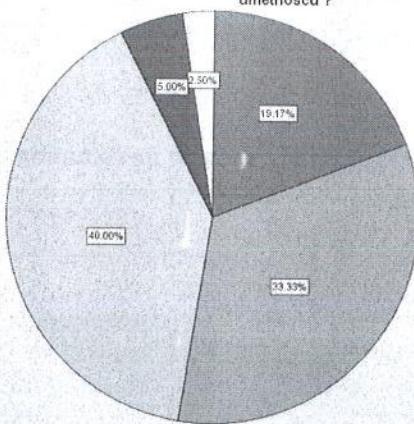
Da li se Vi лично bavite nekom vrstom umetnosti ?

(Da)  
Ne, ali bih volio/a  
Ne



Kako biste procenili mogućnosti koje mlađi u Požarevcu imaju za bavljenje umetnošću ?

(Veoma loše mogućnosti)  
Loše mogućnosti  
Osrednje mogućnosti  
Dobре moguћности  
Veoma doće moguћности



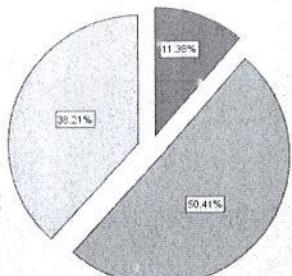
Испитаници ( 40% ) су проценили да је у Пожаревцу осредња могућност бавити се уметношћу , а 19% испитаника се изјаснило да су могућности веома лоше.

Уметношћу се бави 25% испитаника, и то највише у популацији до 19 година, а најмање се уметношћу баве млади од 20-24 година.

## Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу

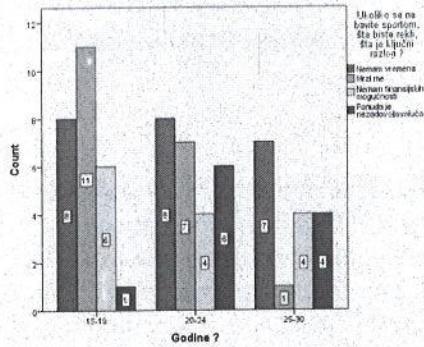
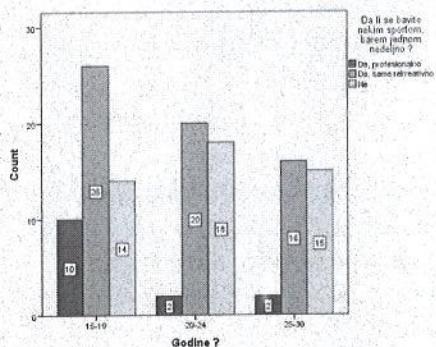
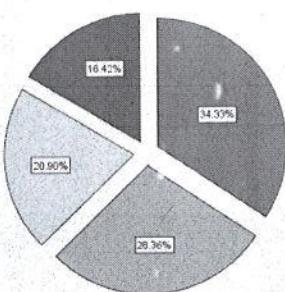
Da li se bavite nekim sportom, barem jednom nedeljno ?

■ Da, profesionalno  
■ Da, samo rekreativno  
■ Ne



Ukoliko se ne bavite sportom, šta biste rekli, šta je ključni razlog ?

■ Nema vremena  
■ Ne zna  
■ Nemanje finansijskih mogućnosti  
■ Nezainteresovanost  
■ Ponuda je nezadovoljavajuća



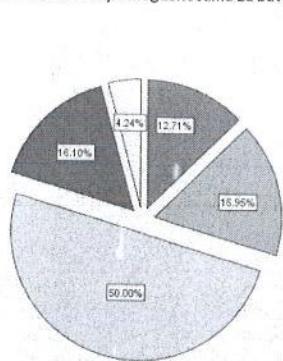
Спортом се бави 50% испитаних, (највећи проценат младих у популацији до 19) испитаници који се не баве спортом наводе као главни разлог мањак времена за физичку активност, 38%, њих 20% наводи да нема финасијску могућност, а нажалост 28% наводи да нема вољу за бављењем спортом.

### **Из претходног Лап-а**

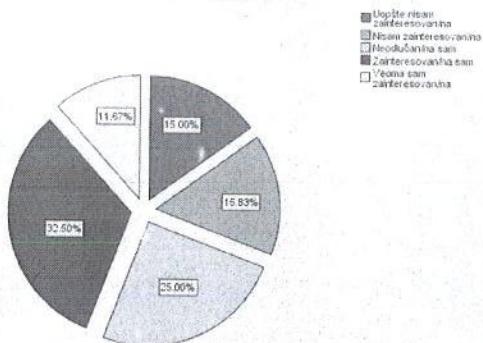
Више од 50% младих рекреативно се бави спортом, док се нешто мање од 10% професионално бави спортом. Са друге стране, скоро сваки трећи млади не бави се никаквим спортом. Припаднице женског пола знатно се ређе баве спортом, њих чак 44% не бави се спортом нити професионално нити рекреативно. Спорт је најпопуларнији међу младима узраста 15-19 година. Најчешће навођени разлог за небављење спортом јесте недостатак времена (49%). Након недостатка времена, лењост се истиче као други разлог за небављење спортом (26%).

## Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу

У којој мери сте задовољни могућностима за бављење спортом у Пожаревцу ?



У којој мери сте заинтересовани за учешће у решавању различитих проблема у Пожаревцу ?

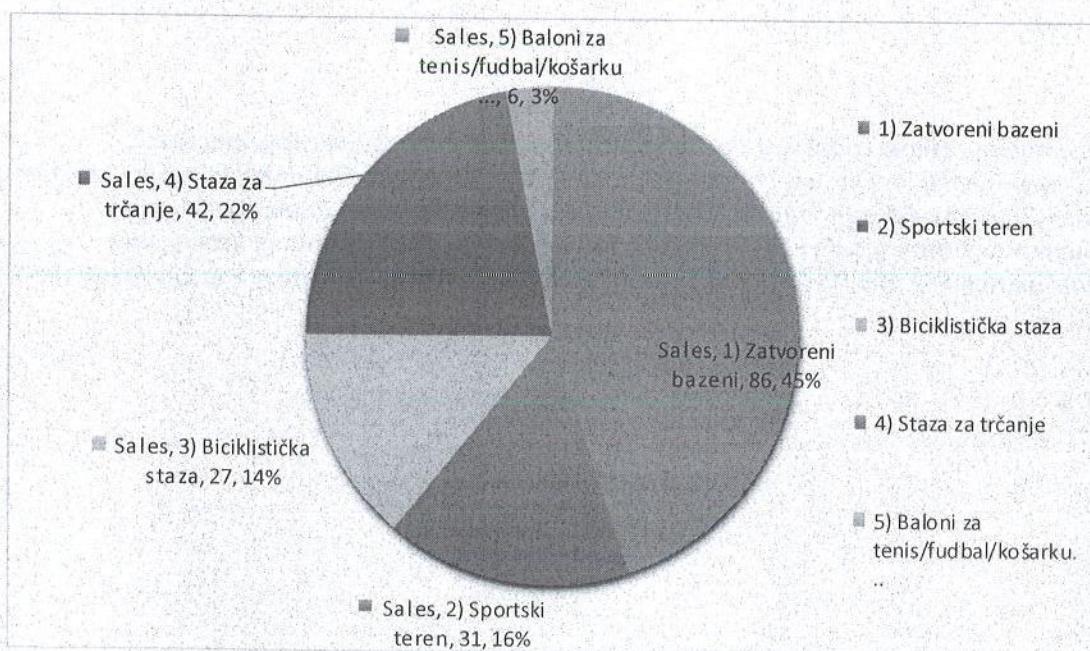


Велика већина младих сматра да су неадекватни услови за бављење спортом у Пожаревцу.  
Већина младих је заинтересована за учешће у решавању проблема у граду Пожаревцу (33%).

### **Из претходног Лап-а**

У истрађивањумладих ( 45% ) заинтересован је за учешће у решавању различитих локалних проблема у Пожаревцу, 27% изражава незаинтересованост за овакву врсту ангажовања, док је 28% младих неодлучно по овом питању. Заинтересованост за решавање локалних проблема у Пожаревцу знатно је већа међу припадницима женског пола. Са друге стране, млади узраста 15-19 година знатно су мање заинтересовани за ангажовање у решавању локалних проблема него што су то млади 20-24 или 25-30 година. У складу са општотом заинтересованошћу за решавање локалних проблема, 48% младих сматра да њихова знања и способности могу да допринесу решавању различитих проблема у Пожаревцу, 24% сматра да не поседује таква знања док је 29% младих неодлучно по овом питању.

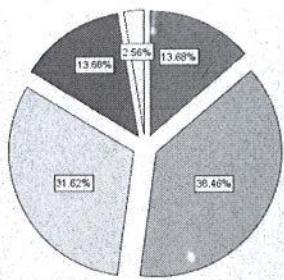
Шта је оно што највише недостаје када је спортска понуда у питању?



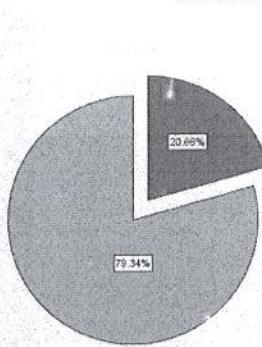
## Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу

Младима највише недостаје када је спортска понуда у питању затворен базен (45%), затим следи стаза за трчање (22%) и бициклистичка стаза (16%)

Šta biste rekli, u kojoj meri bi Vaša znanja i sposobnosti mogle da doprinesu rešavanju različitih problema u Požarevcu ?



Da li ste ikada učestvovali u akciji rešavanja nekog lokalnog problema u Požarevcu ?



Велика већина младих мисли да би својим знањем могла да побољша ситуацију у Пожаревцу, код разних проблема са којима се заједница суочава. (14% + 38% = 52%)

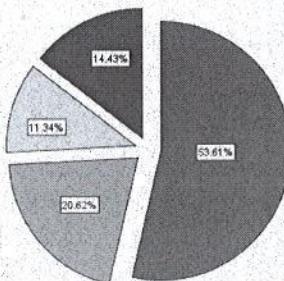
А 21% анкетираних се изјаснило да су учествовали у решавању неког локалног проблема.

### Из претходног Лап-а

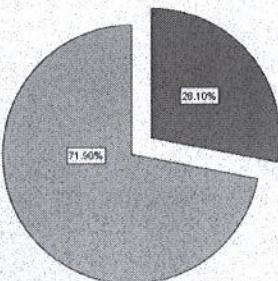
Иако скоро сваки други млади изражава заинтересованост за решавање различитих локалних проблема, не више од 14% младих, заиста је и учествовало у акцијама тог типа.

Као кључни разлог за неучествовање у различитим акцијама решавања локалних проблема, млади најпре наводе неинформисаност о постојању таквих акција (47%).

Ukoliko niste, šta je ključni razlog ?



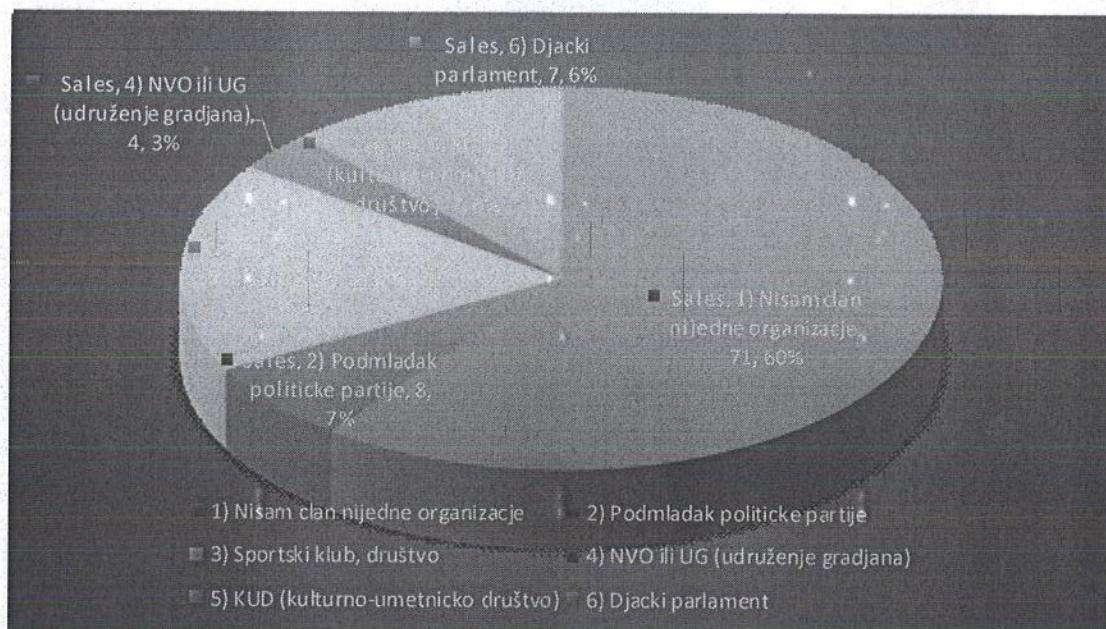
Da li ste ikada volontirali u nekoj organizaciji/instituciji ili slično u Požarevcu ?



Како разлог свог неучешћа у решавању локалних проблема, млади наводе незаинтересованост за такве акције 54%.

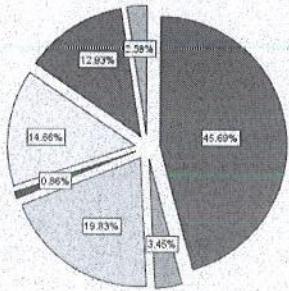
Од укупног броја испитаника 28% младих је волонтирали у некој организацији.

Да ли сте члан...?

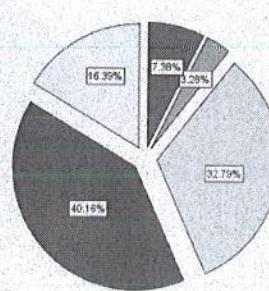


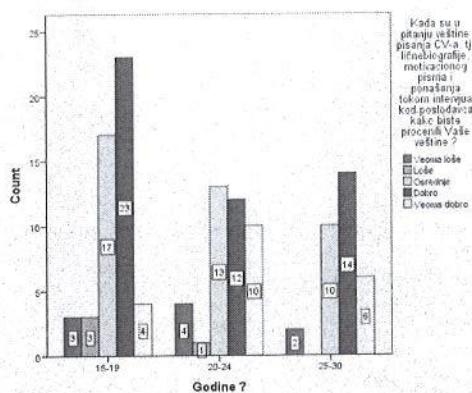
Анкетирани у великој већини нису чланови ниједне организације (60%), свега (18%) младих су чланови спортских друштава, (7%) подмладак политичких партија.

Kada je radni odnos u pitanju, која од наредних тврдњи важи у Вашем slučaju ?



Kada su u pitanju већине писања CV-a, tj.личне биографије, мотивационог писма и понашања током интервјуа код посlodavca како бисте проценили Vaše већине ?





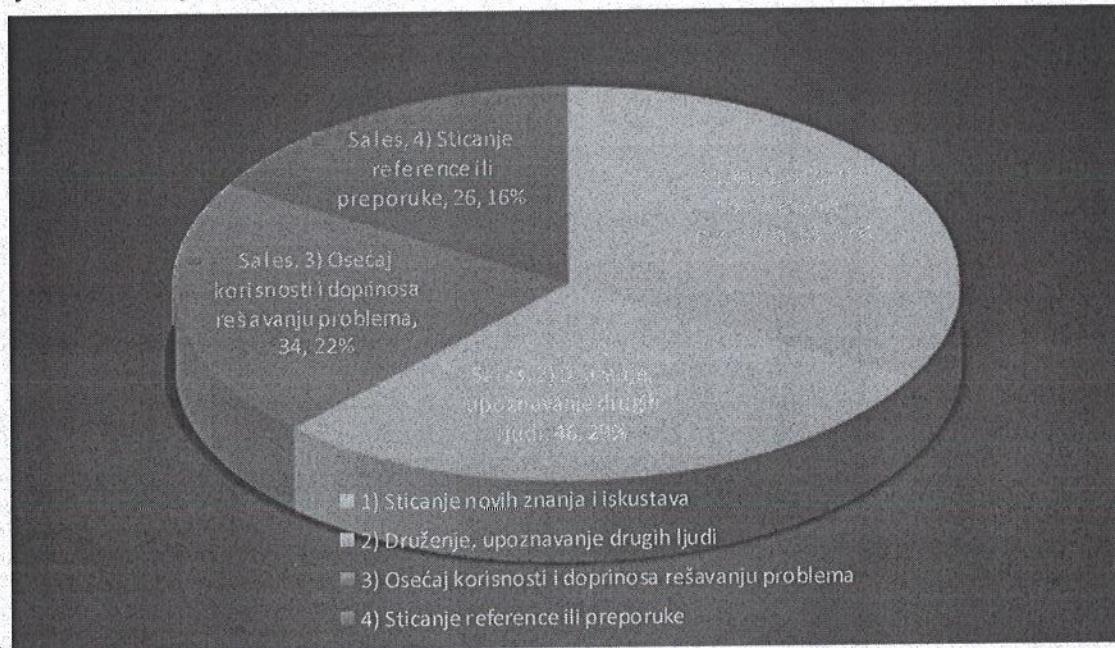
Од укупног броја анкетираних само 3% испитаних је у сталном радном односу, 46% младих не ради због даљег школовања, 15% је радио, сада поново тражи запослење. Док 13% раде хонорарно.

Већина младих је проценила да поседује добре вештине писања своје биографије 40%, од тога 23% испитаних је од 15-19 г.

### Из претходног Лап-а

Скоро сваки други млади узраста 20-24 године још увек се школује, нешто више од четвртине запослено је за стално или ради хонорарно, док је нешто мање од четвртине завршило школовање, али није у радном односу. Очекивано, ситуација је другачија у случају младих старости 25-30 година; нешто преко 50% њих је у сталном или привременом радном односу, око 13% се још увек школује, док је њих око 37% завршило школовање, али није у радном односу.

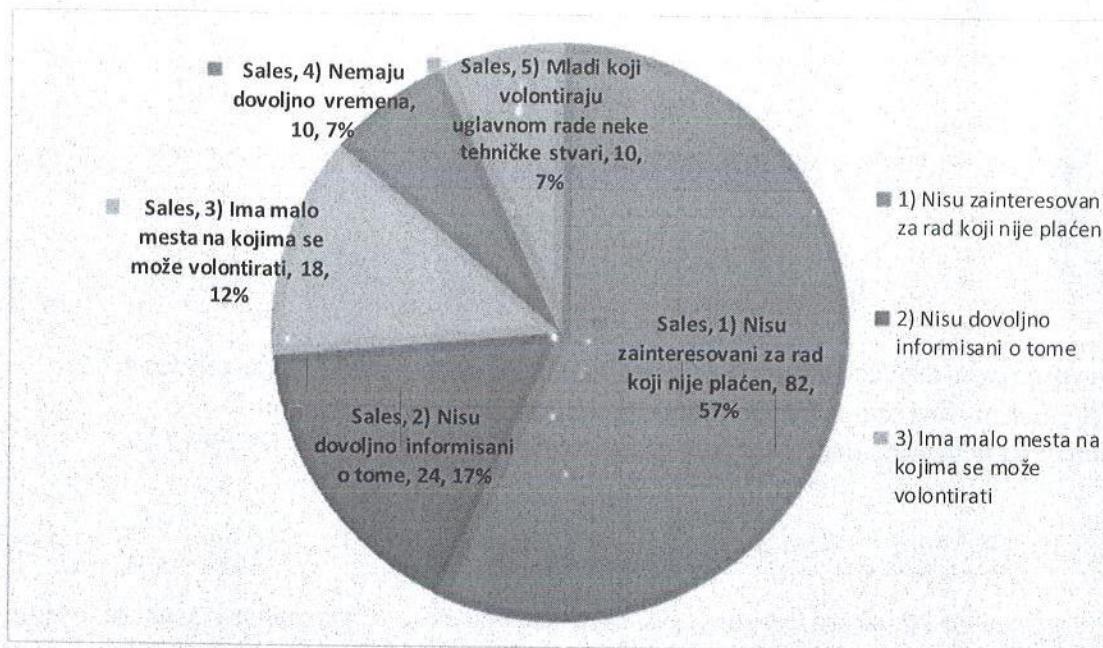
Шта су по вама кључни разлози за волонтерски



рад?

Млади истичу да је главни разлог за волонтирање стицање знања и искуства (33%), затим упознавање других људи односно дружење (29%)

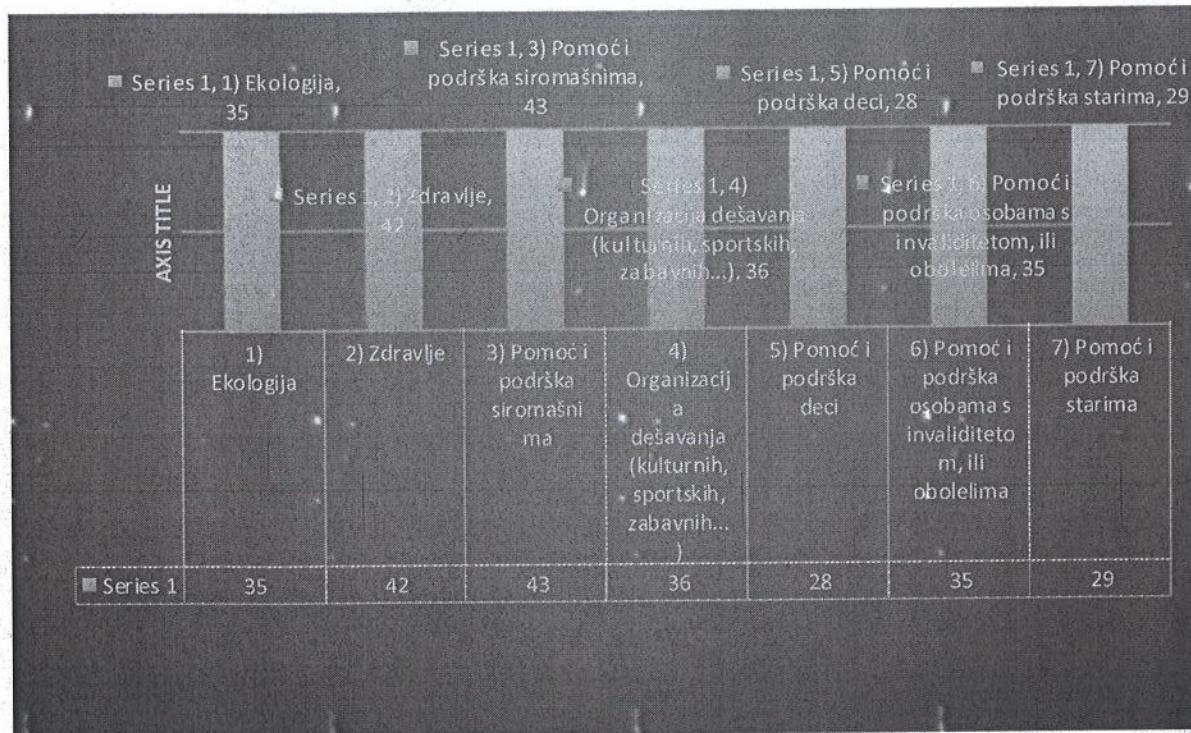
Шта мислите, из којих разлога млади не практикују волонтерски рад у великој мери?



А са друге стране, велика већина младих није заинтересована за волонтерски рад (57%), а (17%) сматра да нијеовој дољно информисана о томе

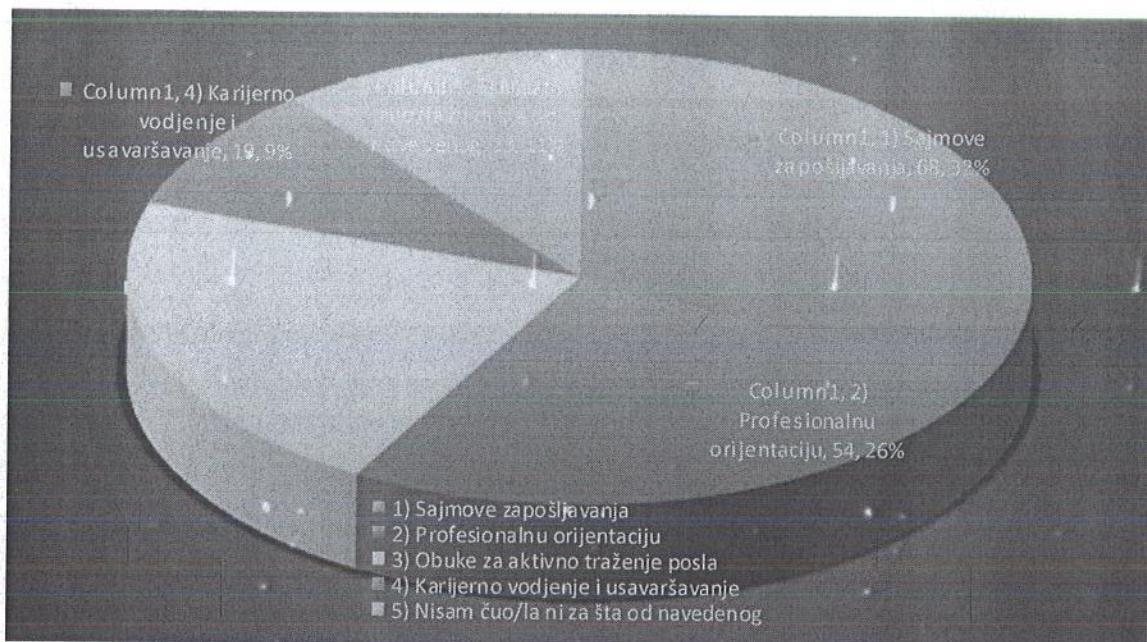
## **Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу**

Шта мислите, у којој области у Пожаревцу је најпотребније волонтерско ангажовање младих?



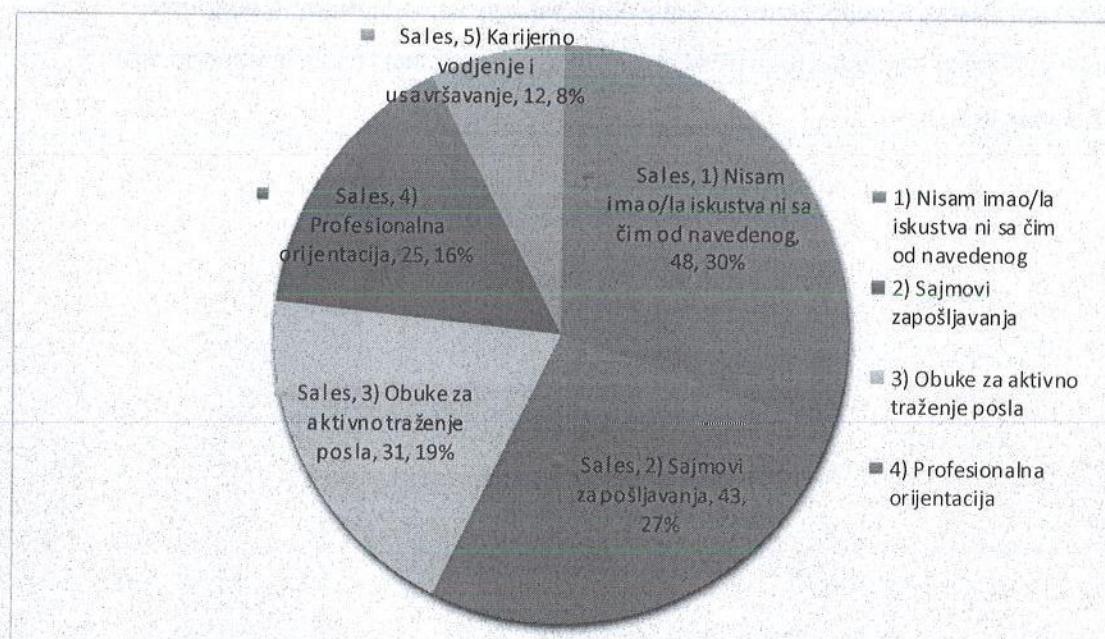
Најпотребнији волонтерски ангажман младих је потребан у области пружања помоћи и подршке сиромашним (20%), затим у области здравља (око 19%), а око 14% младих сматра да је у екологији најпотребан волонтерски ангажман.

Да ли сте чули за ...?

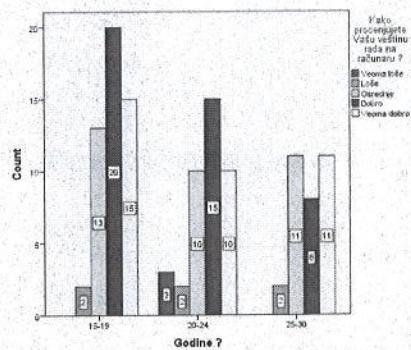
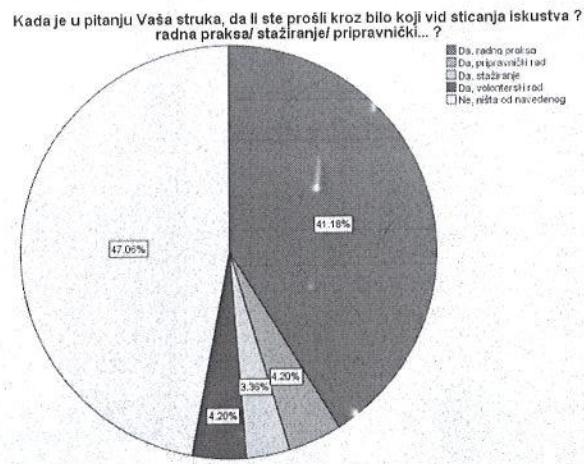
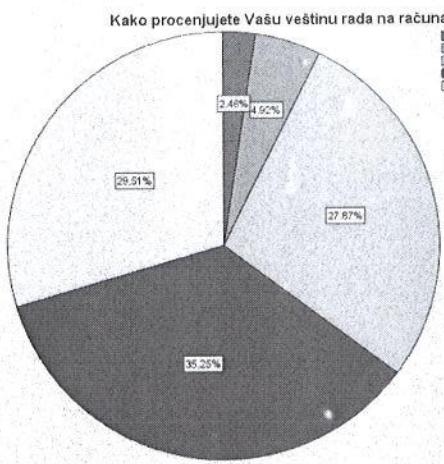


Сваки трећи актер анкетирања је чуо за сајмове запошљавања (32%), за професионалну оријентацију је чуло (26%), а обуку за активно тражење посла је чуло (22%).

Да ли сте икада имали искуства са неким од ових садржаја?



Највише искуства млади су имали са самовима за запошљавање (27%), затим (19%) са обуком за активно тражење посла, а (30%) младих није имало искуства ни са чим од наведеног.

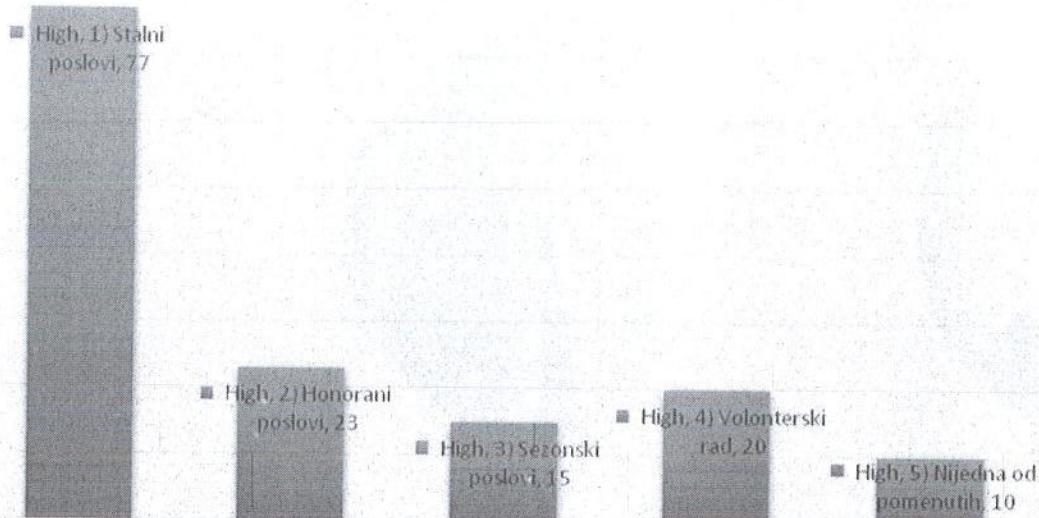


Млади су свакодневно у прилици да користе рачунар за разне области, тако да не чуди што већина зна да рукује њиме и то веома добро сматра 30 %, од тога су 15% млади до 19г.

Већи део младих који су завршили своје школовање се изјаснило да је имало у својој струци праксу, стажирање или волонтерски рад 53%.

Док осталих 47% није имало ништа од наведеног.

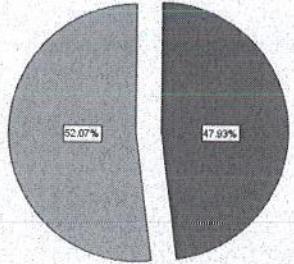
Уколико неку од следећих понуда оцењујете као веома добру, која је то?



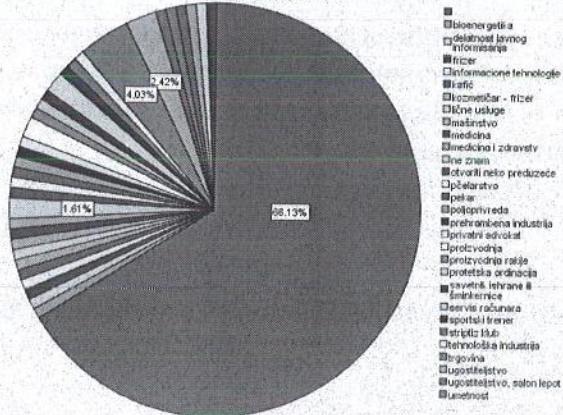
Млади сматрају да би била веома добра понуда за њих стални посао, око (62%), док око 15 младих сматра да је и хонорарни посао добар за њих.

Da li biste želeli da otpočnete samostalni posao ?

■ Da  
■ Ne



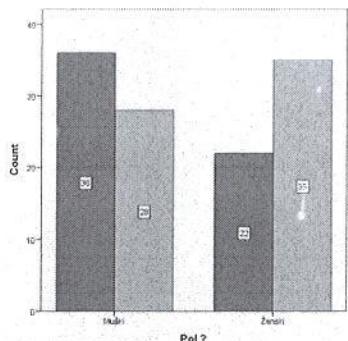
Ukoliko ste potvrđno odgovorili na prethodno pitanje, u kojoj delatnosti biste vi otpočeli posao ?



Истраживање је показало да су млади подељени по отпочињању самосталног посла.,52% не жели, док остали број испитаника би желео отпочети самостални посао.

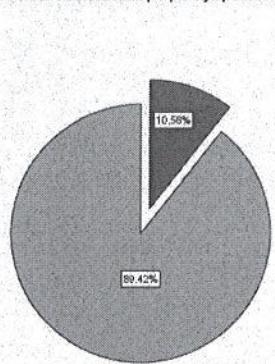
Када је било постављено питање којом би се делатношћу бавили, млади су се изјаснили за: козметичара, фризера(4%), угоститељство (2%), док 2% не зна, а 66% испитаника није дало одговор на ово

питање.

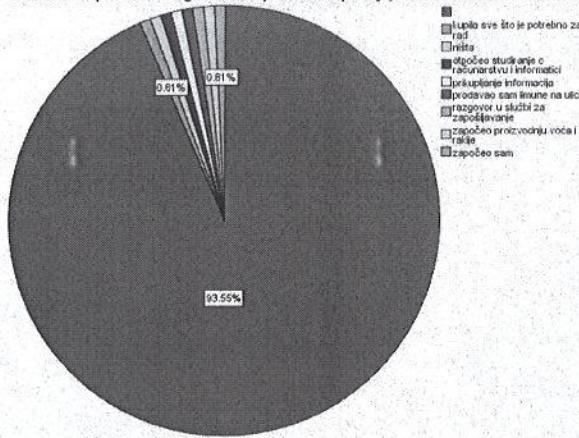


Скоро да је подједнак број заинтересованих за отпочињање поса по половима.

Да ли сте нешто учинили по пitanju pokretanja samostalnog posla



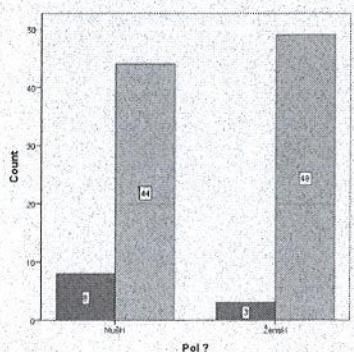
Уколико сте потврдно одговорили на претходно пitanje, ёта сте конкретно учинили ?

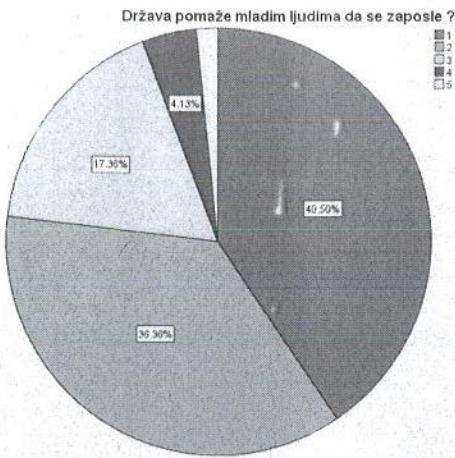


Од укупног броја испитаника младих ( 11% ) се изјаснило да је учинило нешто у вези покретања самосталног поса.

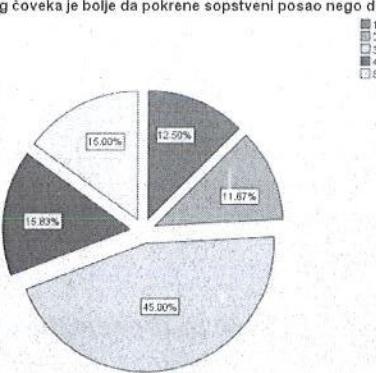
Када је уследило питање шта су конкретно урадили по том питању, млади су одговорили следеће:  
купили све што им је потребно за рад 1%, почели да се школују за своје занимање, 1%, се изјаснило да је почeo да прикупља информације о послу,  
94% младих ништа учинило.

По питању покретања сопственог поса 8% испитаника мушког пола је учинило нешто, а код женског пола 3%.



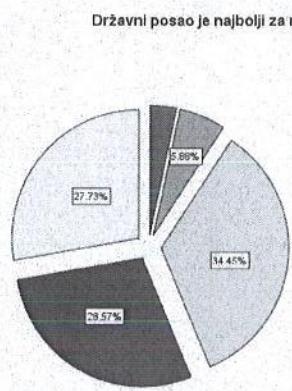


Za младог човека је боље да покrene сопствени послато нега да ради за друге ?

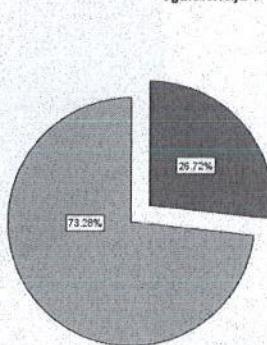


Млади су проценили да немају помоћ од државе за запослење - 41%, а ни остали не мисле да држава помаже, свега 1% мисли да држава помаже младима у проналажењу посла.

Резултати показују да испитаници мисле да је боље да млади покрену свој послато него да раде за друге, а само 24% мисли да је боље да ради за друге, док 45% је неодлучно.



Mисите ли да ће до 2020.млади у Србији бити у могућности да својим радом зараде за егзистенцију ?

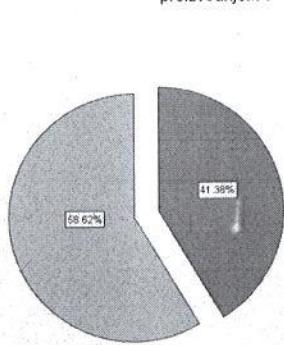


Велика већина младих сматра је је државни послато најбољи за њих- 56%.

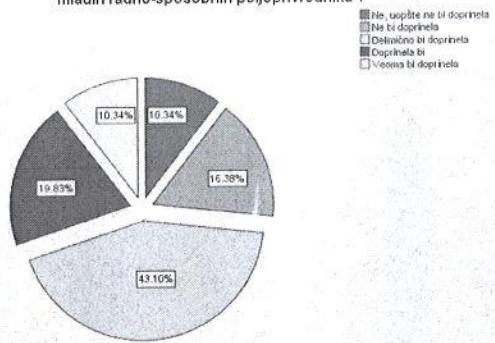
Са друге стране се јавља проблем, јер млади мисле да уопште до 2020. г. неће својим радом да зараде за егзистенцију 73%.

## Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу

Уколико би то било исплативо, да ли бисте били спремни да се бавите пољопривредном производњом ?



Да ли мислите да би едукација и удруžивање младих у кроз задруге у области пољопривреде допринала останку младих на селу и тако смањила талас миграције младих радно-способних пољопривредника ?



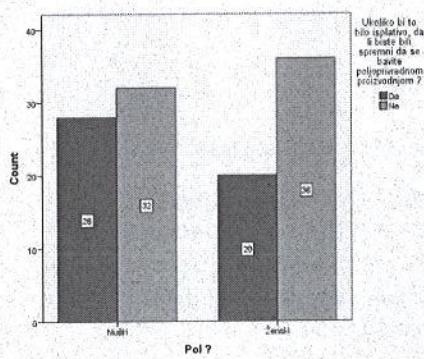
Уколико би било исплативо, да ли би се млади бавили пољопривредом? Од укупног броја испитаних 41% се изјаснило да би се бавио пољопривредом.

Већина младих сматра да би едукацијом младих и удруживањем кроз задруге допринело останку младих на селу. Укупно 30%, а да би делимично помогло 43%.

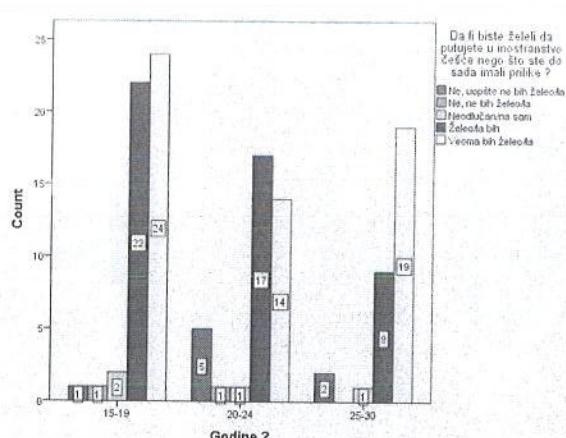
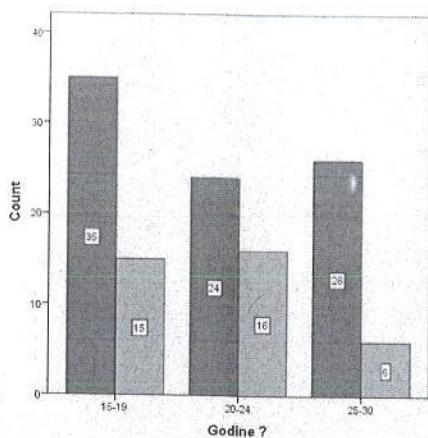
### Из претходног Лап-а

Чак 43% младих било је спремно да се бави пољопривредном производњом уколико би то било исплативо. Нешто мање од 50% њих сматра да би било корисно да се у Пожаревцу формира канцеларија или удружење пољопривредника за развој села.

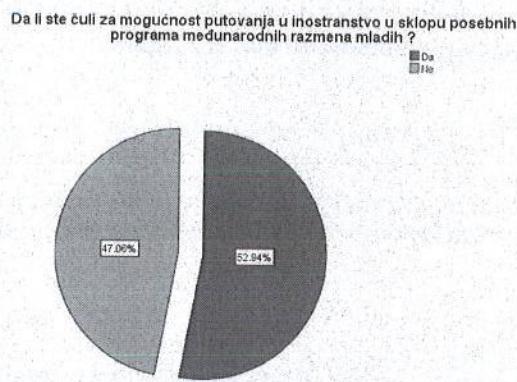
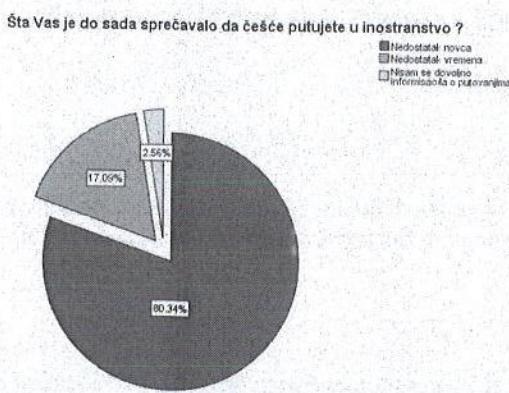
Када би било исплативо, пољопривредом би се бавиле особе женског пола у 36%, а 28% особа мушких пола.



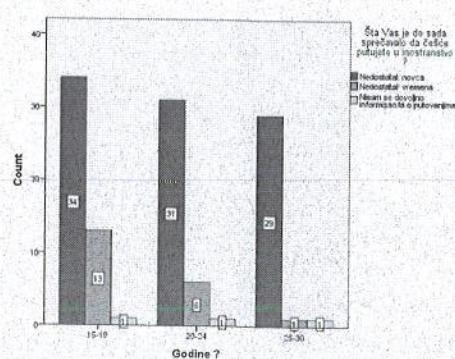
## Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу



Сваки трећи млади Пожаревљанин/ка је путовао у иностранство у последње три године. Велика већина младих, њих преко 90%, желела би да путује у иностранство чешће него што је за то до сада било прилике.



У највећем броју случајева, да више путују, младе је до сада највише спречавао недостатак новца (80%)



Нешто мање од 53% младих чуло је за могућност путовања у иностранство у склопу посебних програма међународних размена младих. Најмања упознатост са постојањем оваквих програма је међу младима узраста 15-19 година. Међу младима који су чули за овакве програме чак 85% њих ниједном није искористило неку од ових могућности.

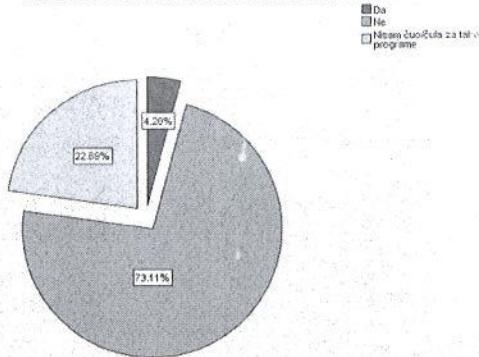
### Из претходног Лап-а

У највећем броју случајева, да више путују младе је до сада највише спречавао недостатак новца (56%) и компликована процедура око виза (53%). Нешто мање од 60% младих чуло је за могућност путовања у иностранство у склопу посебних програма међународних размена младих. Најмања упознатост са

## Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу

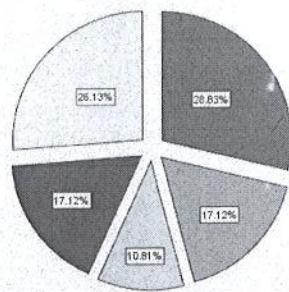
постојањем оваквих програма је међу младима узраста 15-19 година. Међу младима који су чули за овакве програме чак 96% њих ниједном није искористило неку од ових могућности.

Да ли сте до сада користили неку од таквих могућности ?



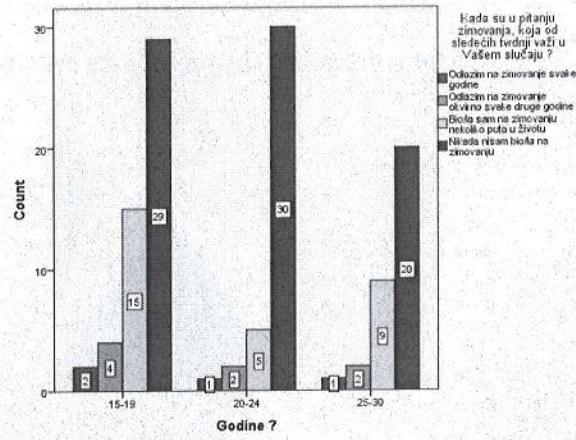
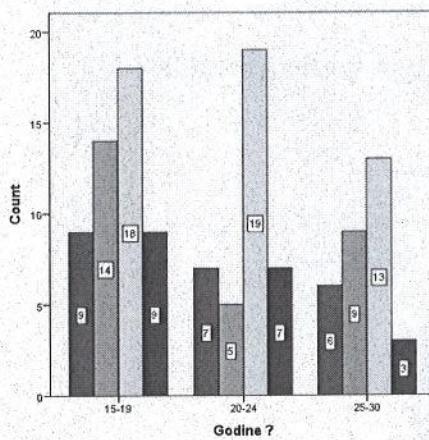
Уколико сте чули за овакве програме, а нiste ih koristili, zbog čega ?

Млади сан да су то: потребни услови и да немам  
Нисам чуо/чула гре да се  
Нисам био заинтересован  
за тај/те програме  
Деловало ми је прћно  
Комплексано  
Нисам чуо/чула за тај/те програме



73% младих није користило такве могућности, док је свега 4% користило исте.

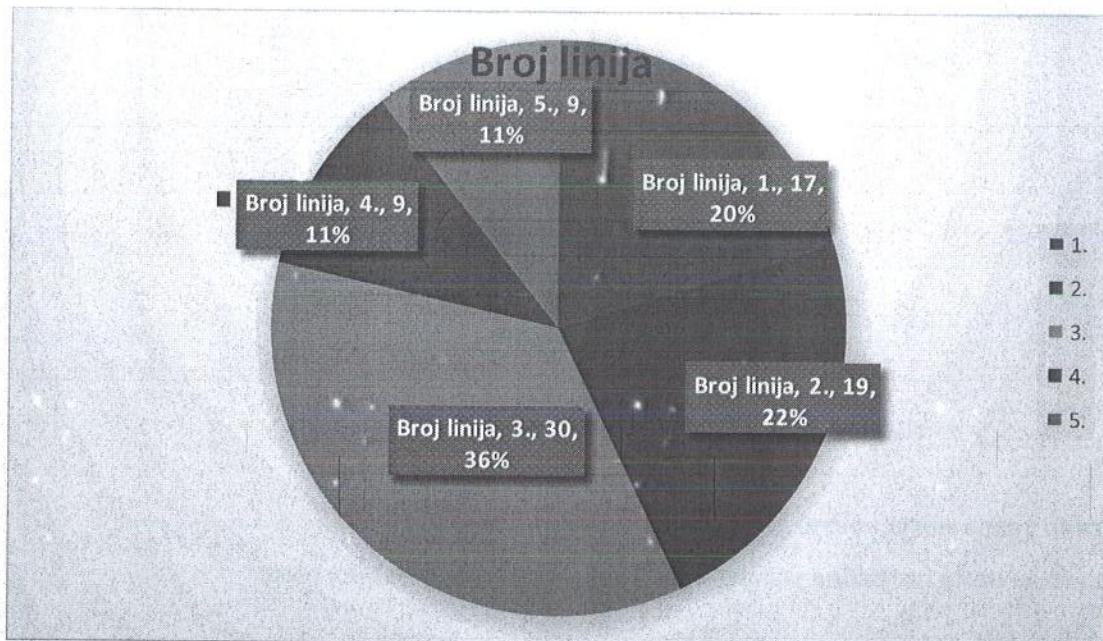
Док је 29% младих мислило да нема потребне услове, а 26% није чуло за такве програме.



Сваки десети испитаник наводи да редовно одлази на летовање сваке године, или сваке друге године. Исти број испитаника тврди да никада није туристички летовоа . Одласци на зимовања знатно су ређа појава него одласци на летовања. Чак 40% испитаника никада није било на зимовању, док је око 20% на зимовању било само неколико пута у животу.

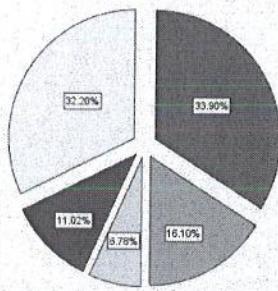
## Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу

Када је у питању повезаност између различитих насеља у Пожаревцу, у којој мери сте задовољни? Оцени изјаву од 1 до 5, (5 – великој мери, 4 задовољавајуће, 3 – делимично, 2 – мало, 1- скоро нимало)

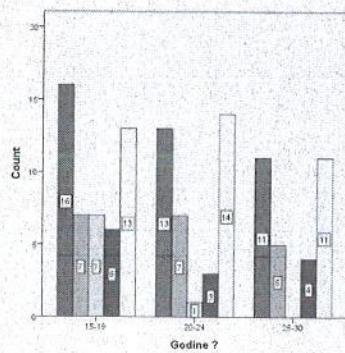
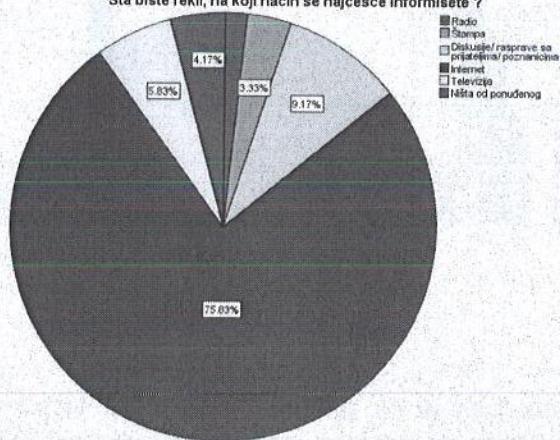


Само (11%) младих је задовољна повезаношћу између различитих насеља у Пожаревцу. (36%) је делимично задовољан.

Да ли планirate да напустите Пожаревац у наредне 3 године ?



Шта бисте рекли, на који начин се најчешће информише?



Пожаревац не жељи да напусти 34% младих у њима је више младих до 19 година.

Већина младих жељи да напусти Пожаревац 66%, од тог броја 32% жељи да оде у иностранство, док остатак у другим местима по Србији. Велика већина младих је одговорила да се информише путем интернета 76%, преко пријатеља, познаника се изјаснило сваки десети

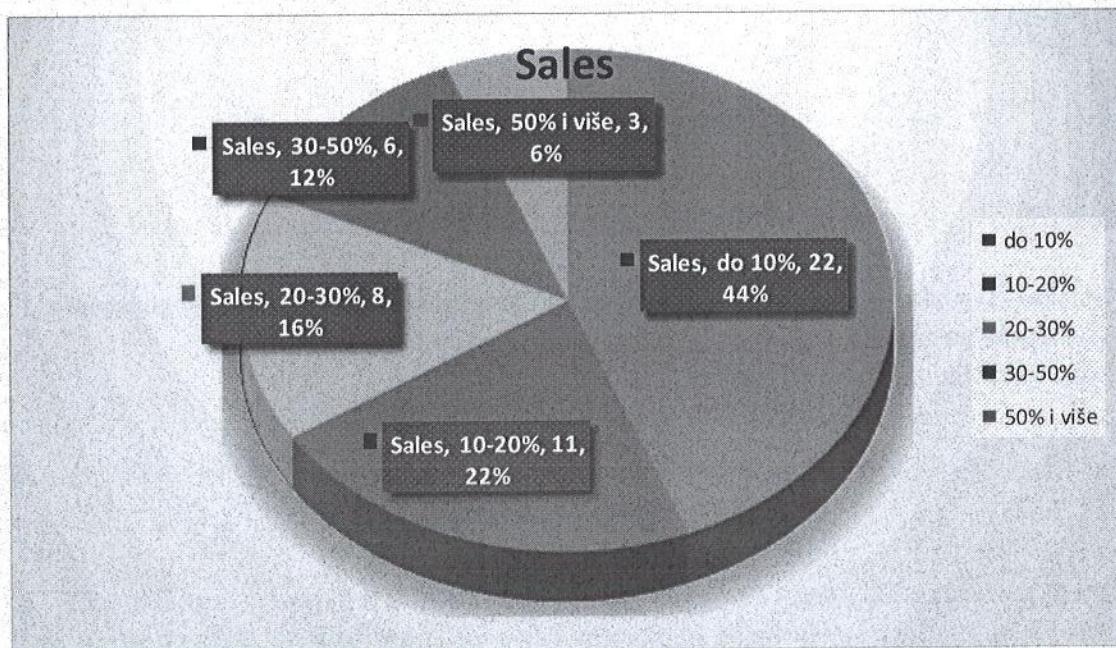
анкетирани. А преко телевизије је око 6% испитаних.

### **Из претходног Лап-а**

Већина младих планира да напусти Пожаревац у наредне три године, њих чак 74%. Већина би то урадила зарад одласка у иностранство или одласка у Београд. Млади узраста 15-19 година знатно чешће помињу да би Пожаревац напустили због одласка у Београд, док млади узраста 25-30 година знатно чешће помињу иностранство као разлог напуштања Пожаревца. Међу припадницима мушких пола постоји значајно мања спремност да се Пожаревац напусти у наредне три године. Запослење и боли стандард кључни су разлози за напуштање Пожаревца. Очекивано, боље могућности образовања знатно се чешће помињу међу младима старости 15-19 година, док се боли стандард знатно чешће помиње међу младима узраста 25-30 година.

Телевизија (45%) и Интернет (34%) најчешћа су средства информисања међу младима. У читавој медијској конзумацији у току дана, гледање телевизије заузима 40% утрошеног времена, сурфовање Интернетом 35%, слушање радија око 18%, а читање новина око 8%. Док је слушање радија знатно чешће међу младима узраста 25-30 година, сурфовање Интернетом знатно је чешће међу младима узраста 15-19 година. Такође, радио је знатно популарнији међу припадницима женског пола, а Интернет међу припадницима мушких пола.

Оквирно, колико времена дневно проведете тако што...?  
Гледа тв, слуша радио, чита новине, сурфује, ништа од понуђеног



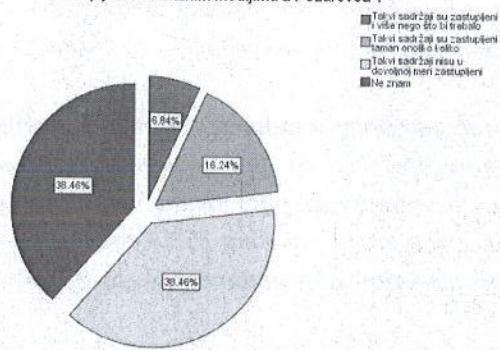
## **Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу**

Око 10% слободног времена млади проводе своје слободно време уз тв и сурфовање интернетом (44%). (6%) младих своје слободно време проводи на неки други начин.

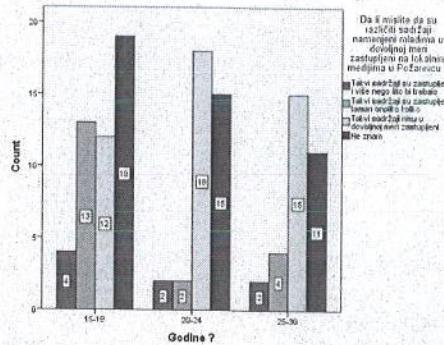
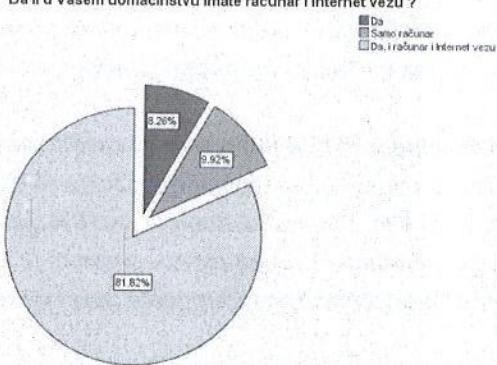
Уколико се информишете посредством локалних медија, или Интернета рангирајте наведене медије по томе колико се информишете посредством њних?

Млади се од локалних медија највише информишу преко тв Дуге, Сат тв, радио Бooma и Радио Пожаревац.

Da li mislite da su različiti sadržaji namenjeni mladima u dovoljnoj meri zastupljeni na lokalnim medijima u Požarevcu ?



Da li u Vašem domaćinstvu imate računar i internet vezu ?



Da li mislite da su različiti sadržaji namenjeni mladima u dovoljnoj meri zastupljeni na lokalnim medijima u Požarevcu ?

Takvi sadržaj su zastupljeni u više nego što bi trebalo  
Takvi sadržaj su zastupljeni taman oničilo i tako  
Takvi sadržaj nisu u dovoljnoj meri zastupljeni  
Ne znam

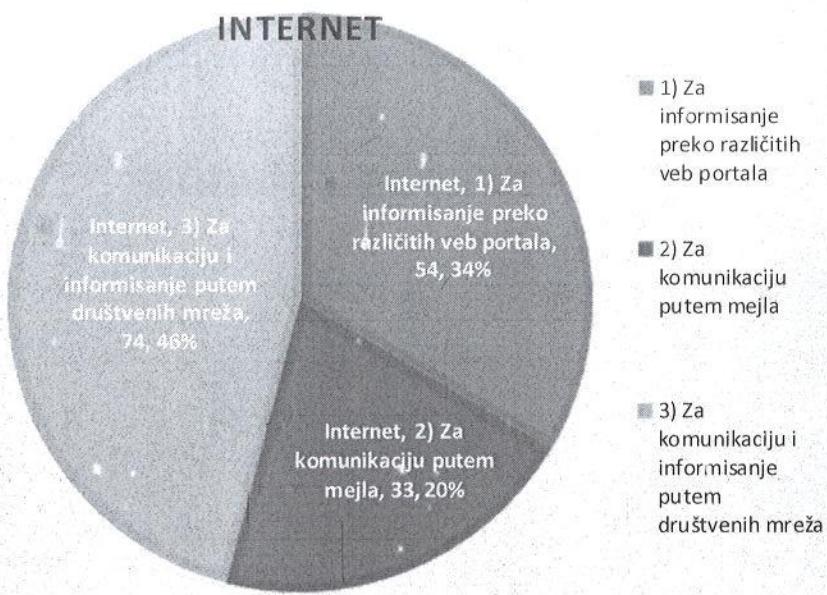
Истраживање је показало да млади мисле да нису довољно заступљени садржаји за њих у локалним медијима 38%, а исти број младих не зна. 7% мисли да су ти садржаји заступљени у медијима.

Значајан је податак да преко 90% младих има интернет.

### **Из претходног Лап-а**

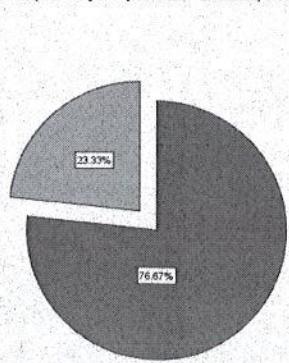
Чак 72% младих у Пожаревцу саопштава да у свом домаћинству има и рачунар и Интернет везу. Око 19% њих има само рачунар, а око 9% њих нема ни рачунар ни Интернет везу. АДСЛ и кабловски Интернет најзаступљенији су видови конекције међу младима који имају Интернет у свом домаћинству.

Уколико користите, за које потребе претежно користите Интернет?

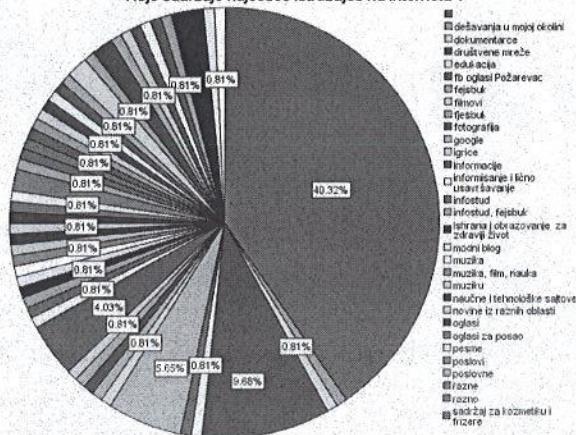


Млади интренет користе највише ради комуникације и информисања путем друштвених мрежа (46%), затим (34%) за информисање преко различитих веб портала, а (20%) младих ради комуникације путем mejла.

Da li posedujete "pametne" telefone, android aplikacija i sl... ?



Koje sadržaje najčešće istražuješ na internetu?

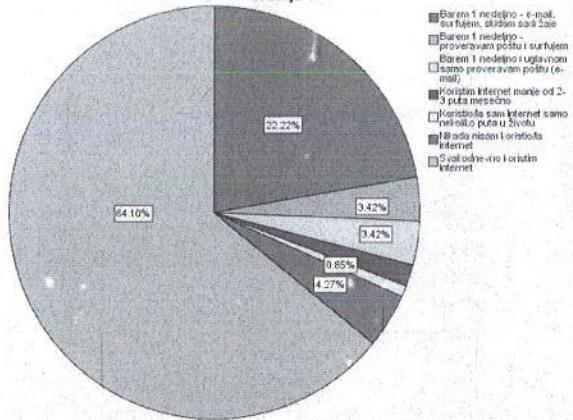


## Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу

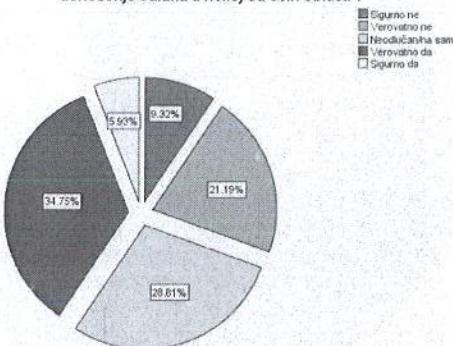
Око 77% младих поседује "паметне" телефоне.

Сваки десети анкетиран је рекао да најчешће на интернету користи фејсбук 16%. 40% младих се није изјаснило по овом питању.

Kada je u pitanju upotreba interneta, koja od narednih tvrdnji važi u Vašem slučaju ?

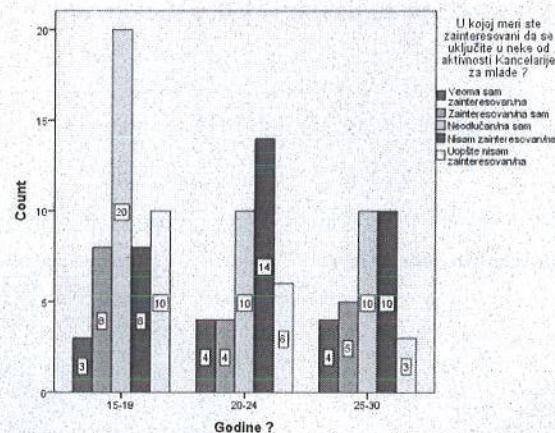
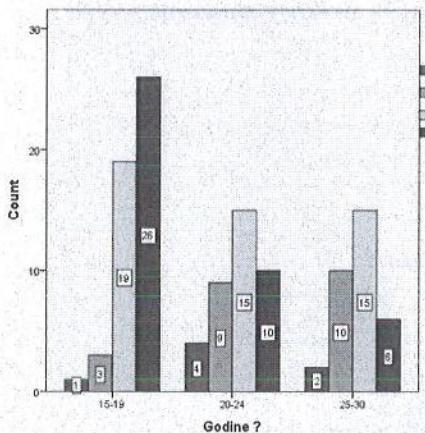


Kada biste imali mogućnosti da li biste preuzeeli odgovornost i uključili se u donoшење odluka u nekoj od ovih oblasti ?



Млади у већини свакодневно користе интернет 64%, а барем једном недељно око 23%.

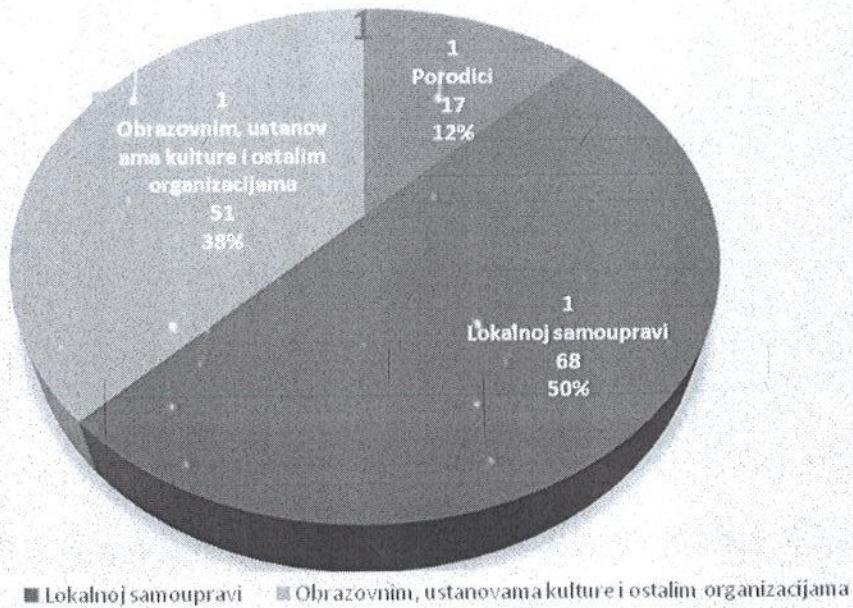
Сваки други анкетиран би се укључио у доношењу одлука у граду Пожаревцу.



Када је у питању упознатост са радом Канцеларије за младе, 35% младих није ни чуло да оваква канцеларија постоји, док је 40% чуло да оваква Канцеларија постоји, али није упознато са њеним радом. Око 18% чуло је за Канцеларију за младе и зна чиме се та канцеларија бави, док око 6% младих саопштава да је учествовало у раду те Канцеларије. Упознатост са радом Канцеларије за младе највећа је међу младима 20-24 године.

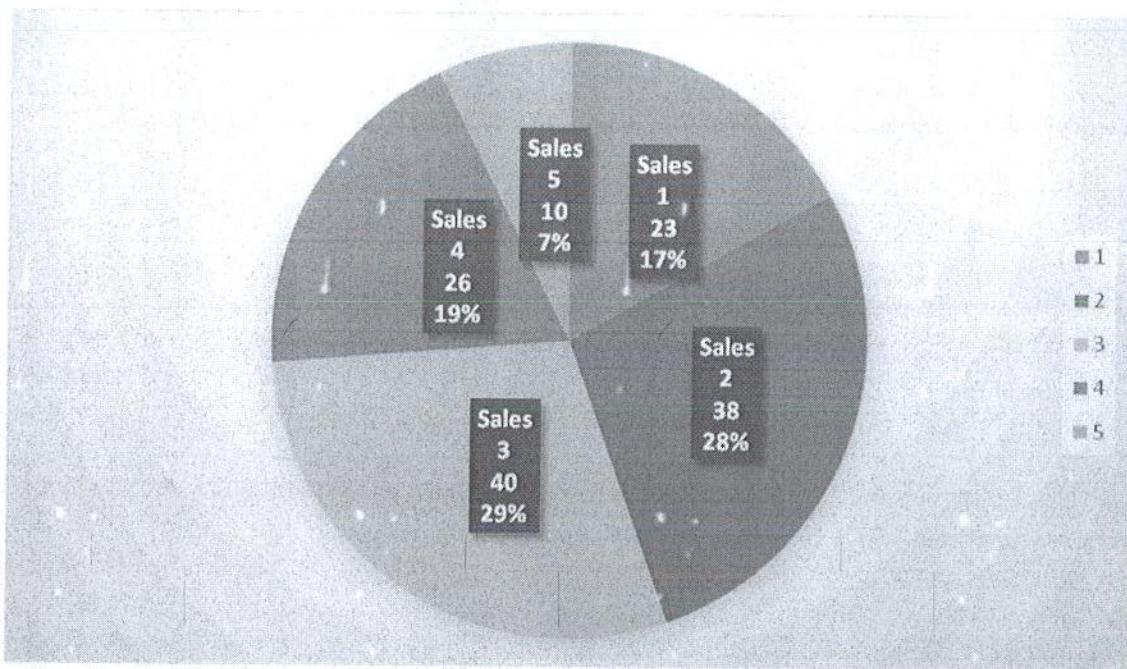
Иако постоји слаба информисаност о постојању и раду Канцеларије за младе, око 32% младих саопштава да би било спремно да се укључи у неке од активности наше Канцеларије. Спремност за укључивање у рад Канцеларије за младе знатно је већа међу припадницама женског пола. Са друге стране, млади узраста 15-19 година највише су спремни да се укључе у рад Канцеларије за младе.

Како бисте проценили могућности које млади у Пожаревцу имају за учешће у доношењу одлука у...?



Половина анкетираних сматра да у Пожаревцу има могућност у доношењу одлука у локалној самоуправи, а (38%) сматра да има и у образовним установама, установама културе и осталим организацијама, а само (12%) у породици.

Која врста подршке би Вам у том случају значила?

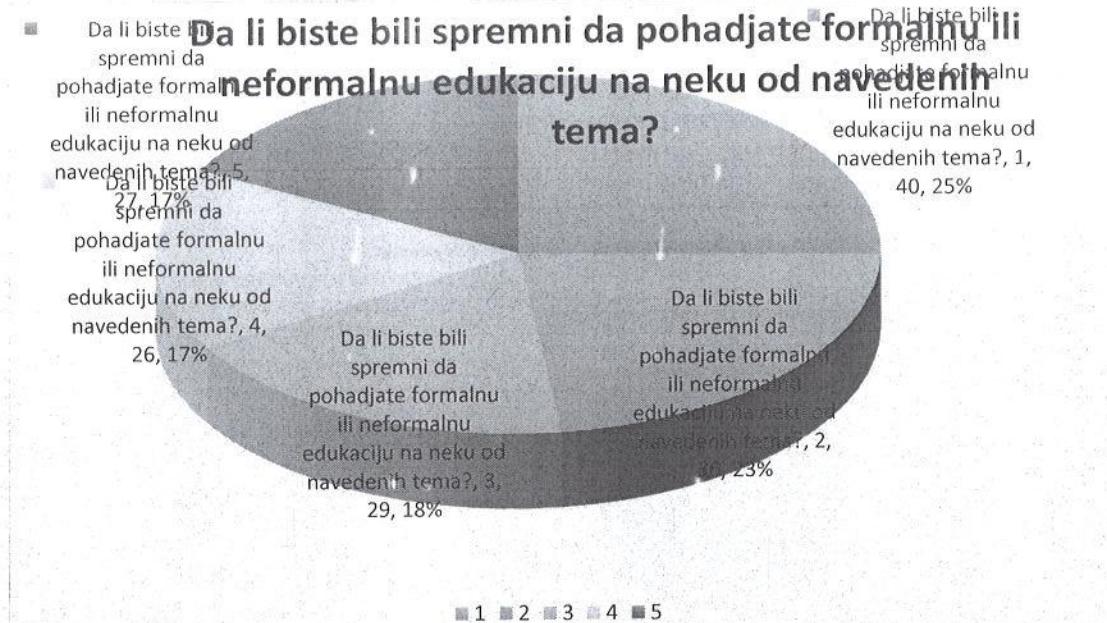


Младима би подршка у едукацији и оснаживању највише значила (29%), затим у информисању (28%, а (17%) не зна шта би му од понуђеног највише значило.

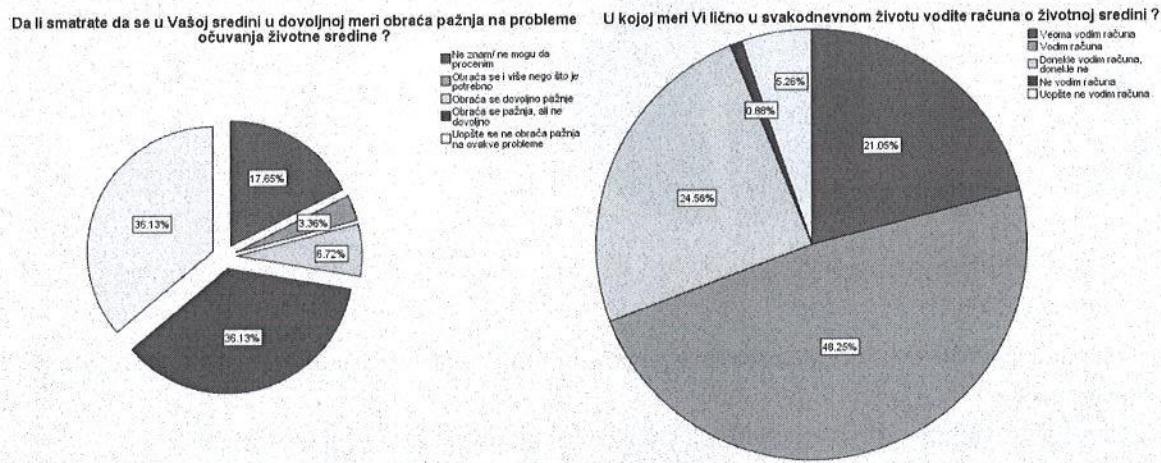
У којој мери се слажете са следећим тврдњама?

Већина младих води рачуна о својој исхрани (52%), а (28%) маладих се изјаснило да би има значило када би постојало психолошко саветовање за младе.

Да ли би сте били спремни да похађате формалну или неформалну едукацију на неку од наведених тема?



Сматра да је спремно за похађање формалних или неформалних едукација из заштите животне средине (25%) младих. Затим (23%) за здрав стил живота. А (17%) за репродуктивно здравље, а исти проценат не би похађало и програм



Свега 7% младих мисли да се обраћа довољно пажње на очување животне средине. 22 % младих до 19 година сматра да се недовољно води рачуна. Али су млади свесни значаја заштите животне околине па тако око 70% младих води бриго, а свега 1% не води бригу, у ову групу припадају млади од 25-30 г.

### Из претходног Лап-а

Насупрот општој негативној оцени да се у њиховом окружењу не обраћа довољно пажње на проблеме очувања животне средине, 50% младих за себе сматра да у свакодневном животу води рачуна о очувању животне средине.

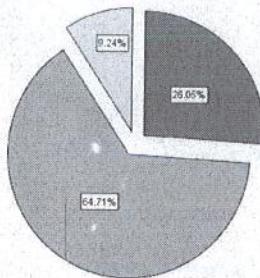
## **Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу**

Млади узраста 25-30 година као и припаднице женског пола знатно су склонији да позитивно оцене властите склоности ка очувању животне средине.

Нешто мање од 90% младих никада није учествовало у неком еколошком пројекту/едукацији/акцији у Пожаревцу или уопште н езна да такви пројекти постоје.

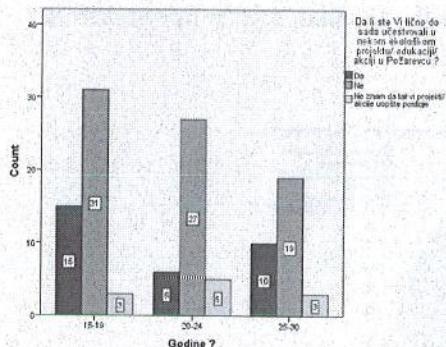
Da li ste Vi лично do sada učestvovali u nekom ekološkom projektu/edukaciji/akciji u Požarevcu?

■ Do  
■ Ne  
□ Ne znam da li vi projekti/edukacije postoje



Šta mislite, na koji način bi najbolje mogla da se unapredi svest o važnosti očuvanja životne sredine u Požarevcu?

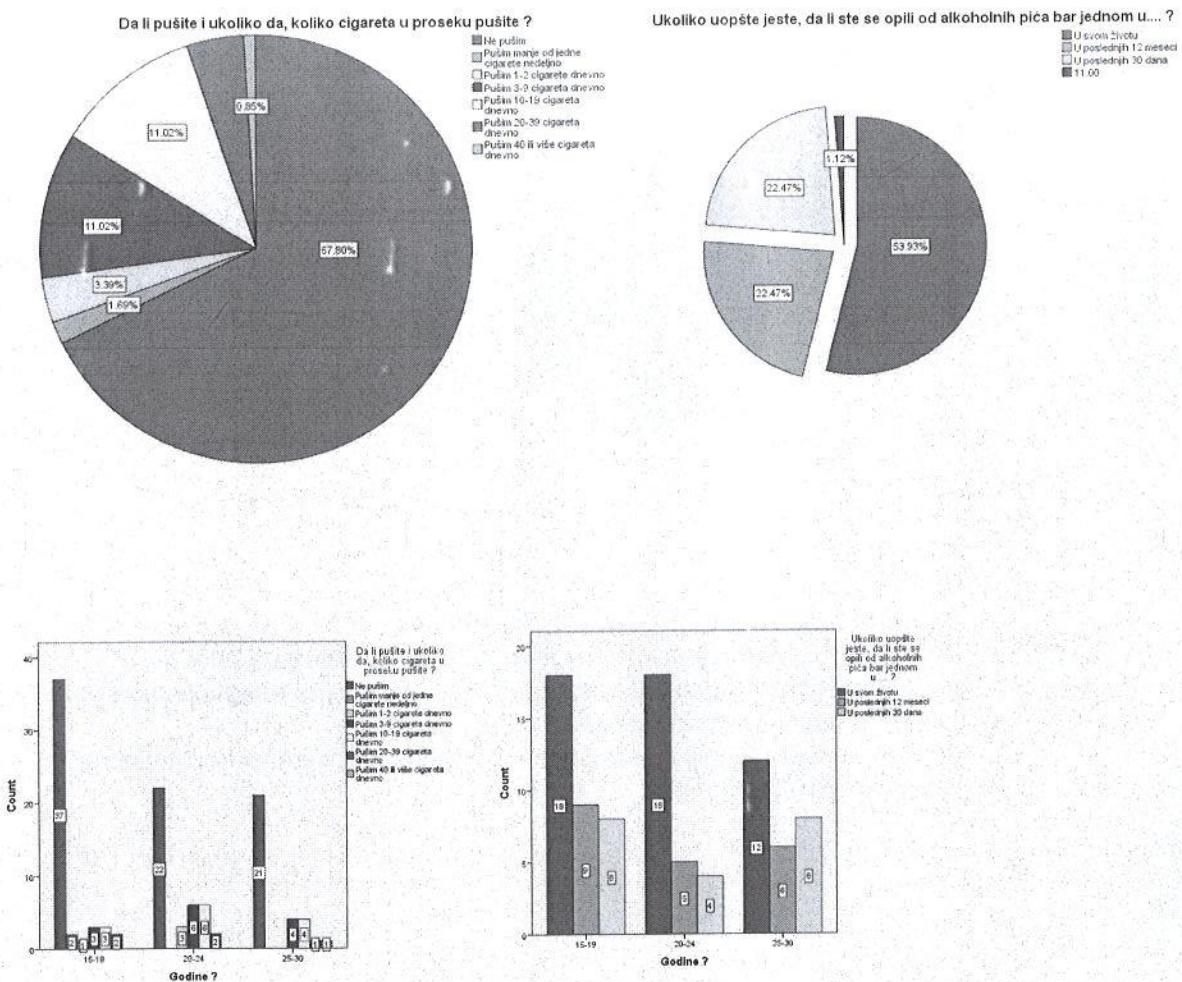
■ Kaznenim meraima  
■ Unapređenjem sistema  
■ Recikliranje otpada i recikliranih materijala  
■ Sopravljivim ponašanjem kao primjer  
■ Neformalnom edukacijom



Око 70% младих није учествовало у неком еколошком пројекту, младих до 19 г. је највише учествовало у еколошким пројектима око 12%

Велика већина сматра да би се казненим мерама подигла свест о заштити животне средине 52%.

## Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу



Око 33% младих је одговорило да пуши цигарете, 20% пуши 10 и више цигарета дневно. Инциденца пушења међу младима 15-19 година знатно је нижа него међу осталим младима.

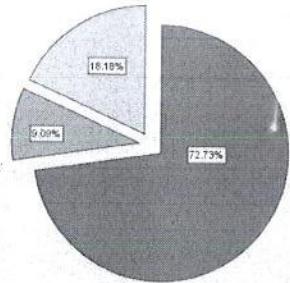
Око 54% младих се барем једном у свом животу опило од алкохола. У последњих 30 дана, око 24% младих се опило алкохолом, а исти је и број у последњих 12 месеци. 28% испитаних није дало одговор на ово питање.

### Из претходног ЛАП-а

Око 45% младих саопштава да пуши цигарете, док њих око 20% пуши 10 и више цигарета дневно. Инциденца пушења међу младима 15-19 година знатно је нижа него међу осталим младима.

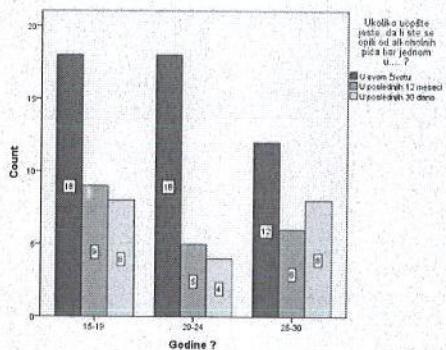
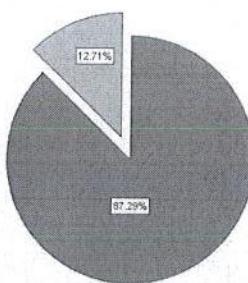
Уколико уопште јесте, да ли сте користили марихуану бар једном у....?

■ У овом животу  
■ У последњих 12 месеци  
■ У последњих 30 дана.



Да ли сматрате да је гојазност један од проблема са којима се суочавају млади у Србији данас?

■ Да  
■ Не



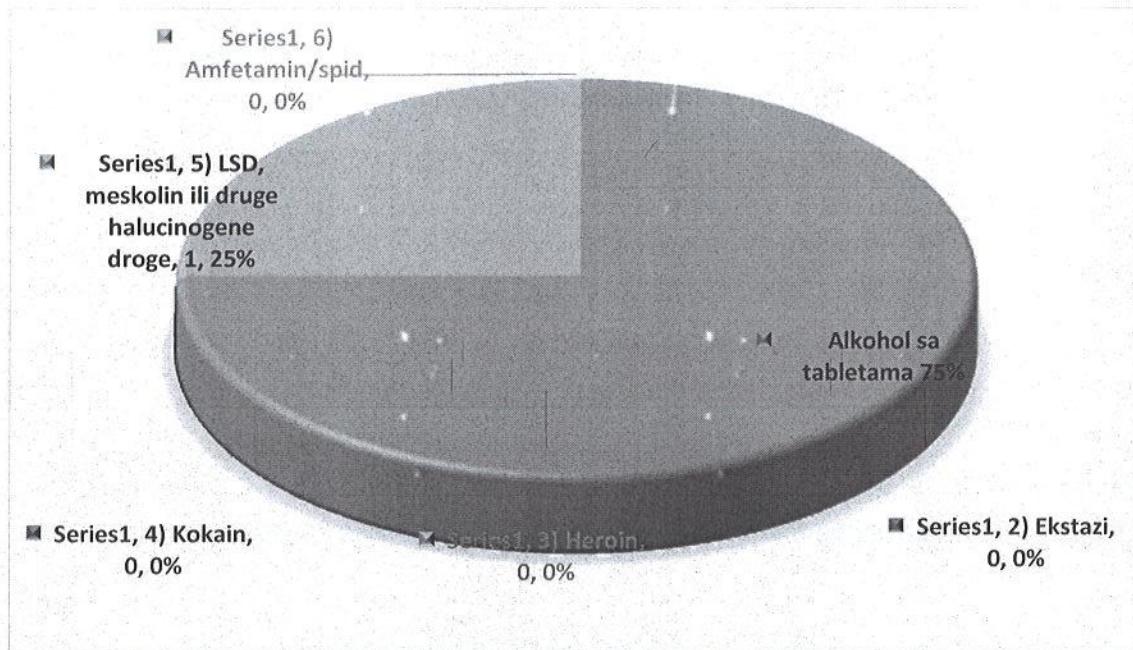
Око 71% анкетираних је одговорило на ово питање, од тог броја 73% је користило марихуану барем једном у свом животу, а 18% је користило у последњих 30 дана. Највећи број корисника ове опојне дроге је међу популацијом до 19 год. Већина младих сматра да је гојазност проблем са којим се суочавају млади у Србији, око 88%.

### Из претходног Лап-а

Око 63% младих опило се од алкохола барем једном у животу. Око 43% опило се барем једном у последњих 12 месеци док се сваки пети млади опио у периоду од последњих месец дана.

Око 20% њих користило је марихуану барем једном у животу; њих око 10% користило је марихуану у последњих годину дана, док 6% младих саопштава да је конзумирало марихуану у периоду од претходних месец дана.

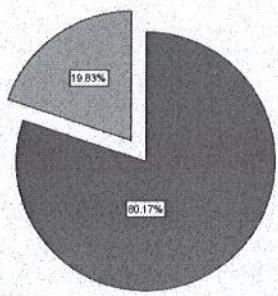
Уколико уопште јесте, да ли сте икада користили следећа средства?



Велики проблем се јавља код младих, од укупно одговора 35, (75%) њих је узимало алкохол заједно са таблетама. а ЛСД, месколин или дроге је користило (25%) од тог броја.

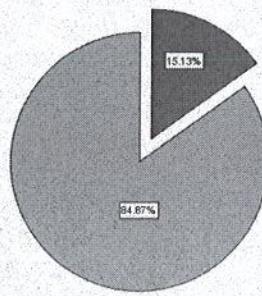
Da li bi država mogla da učini više u borbi protiv gojaznosti mlađih ?

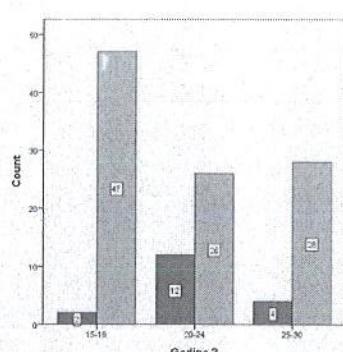
■ Da  
■ Ne



Da li po Vašem mišljenju pripadate nekoj od osetljivih grupa ?

■ Da  
■ Ne

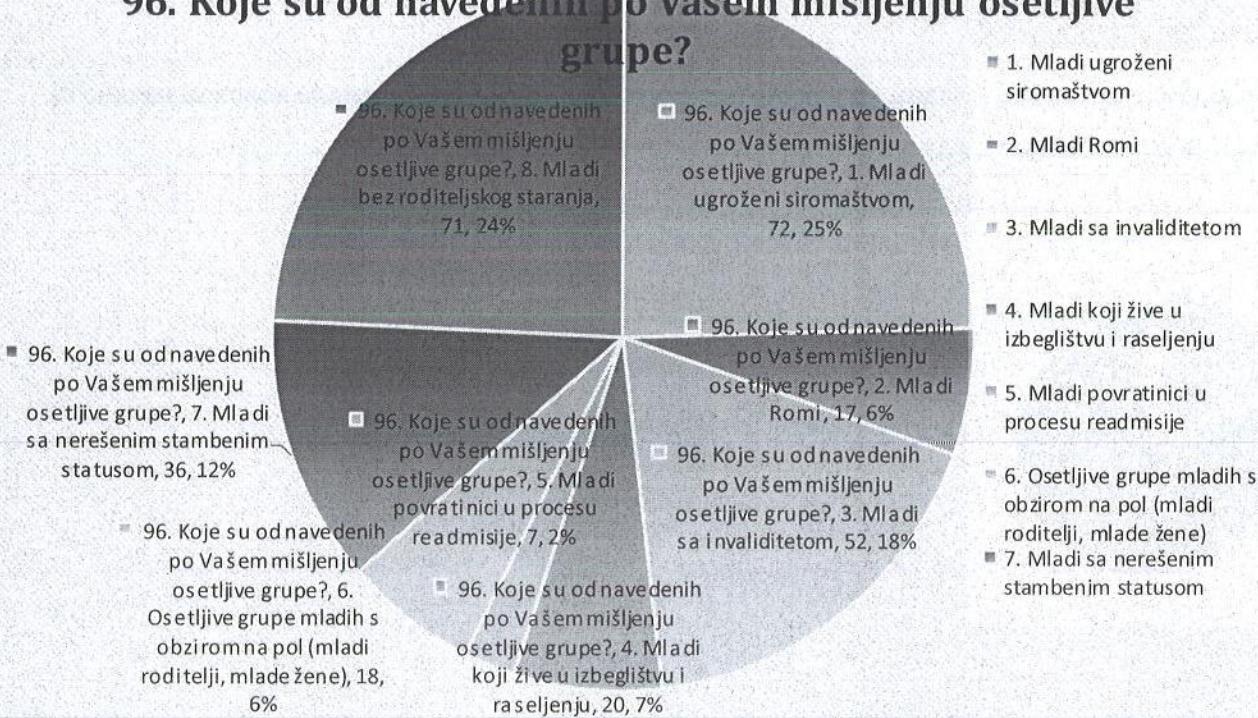




Исто тако, око 80% младих мисли да би држава требала изаћи младима у сусрет у борби против гојазности. Око 85% млади не сматра да припада у некој од осетљивих група, а 15% припада у осетљиве групе, а највећи број је младих од 20-24 г.

Напитање да означе да ли сте током протекле 4 недеље осећали на неки од наведених начина, око (30%) је било уморно, (25%) је било нечим изнервирано а (10%) се осећало истрошеним.

## 96. Koje su od navedenih po Vašem mišljenju osetljive grupe?

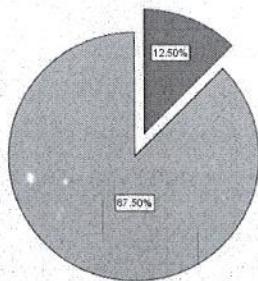


## **Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу**

Млади сматрају да су најосетљивије групе, млади угрожени сиромаштвом (25%), затим млади без родитеља (24%), млади са неком врстом инвалидитета (18%).

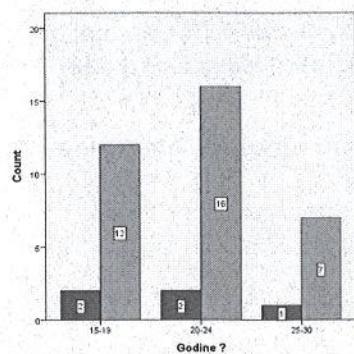
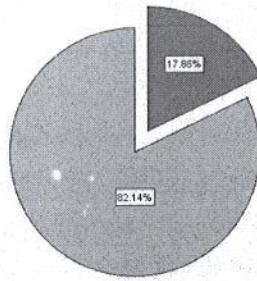
Уколико сте потврдно одговорили на претходно пitanje, da li usluge koje pruža sistem socijalne zaštite odgovaraju vašim potrebama?

■ Da  
■ Ne



Da li smatrate da su mlađi iz osetljivih grupa u dovoljnoj meri integrirani u društvo?

■ Da  
■ Ne



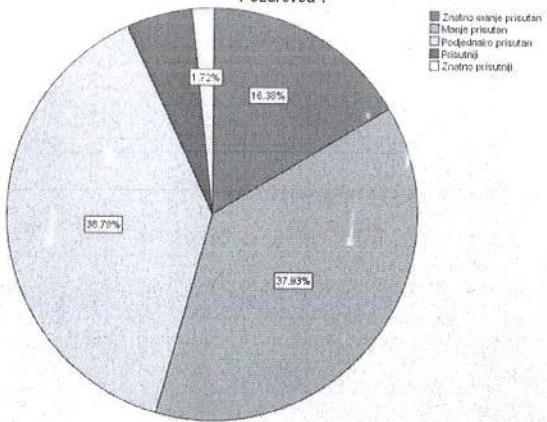
Око 13% младих је одговорило да услуге које пружа систем социјалне заштите одговарају њиховим проблемима. 82% мисли да млади из осетљивих група нису уовољено мери интегрисани у друштву.

Када је безбедност у Пожаревцу у питању, у којој мери се слажете са следећим тврђњама?

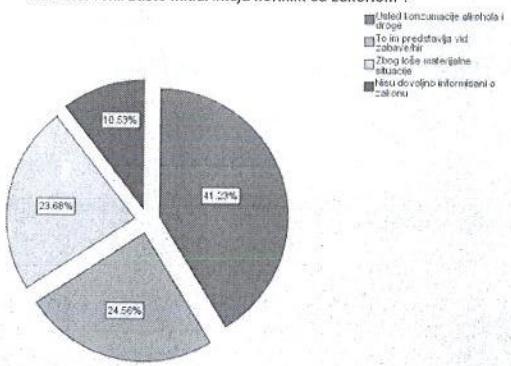
Половина младих се изјаснило да се осећа безбедно у Пожаревцу, 30 % младих се не осећа безбедно када ноћу пролази кроз поједина насеља.

## Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу

У којој мери у односу на остатак земље, мисите да је криминал присутан у Пожаревцу?



Шта бисте рекли зашто млади имају конфликт са законом?



Млади сматрају да је подједнако криминал присутан како у Пожаревцу тако и у држави, око 39% а да је мање присутан сматра 38%, а 16% мисли да је знатно мање присутан криминал у Пожаревцу.

Млади сматрају да конфликт са законом имају због конзумирања алкохола и дрога, око 42%, због забаве сматра сваки четврти анкетирани.

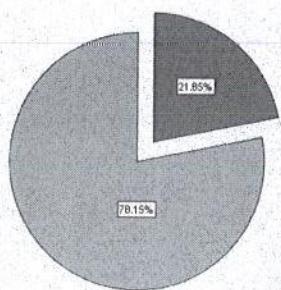
### *Из претходног Лап-а*

Трећина младих сматра да је криминал у Пожаревцу присутнији него у остатку земље. Око 43% сматра да је криминал у присутан у истој мери као у остатку земље док око 24% сматра да у Пожаревцу има мање криминала него у остатку земље.

Око 20% младих саопштава да је некада било жртва криминала или насиља. У већини случајева радило се о крађи (50%). Након тога следе физичко (39%) и вербално насиље (31%).

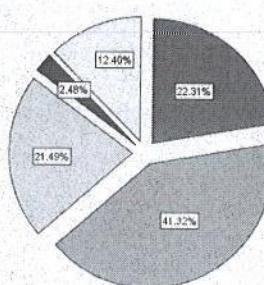
Да ли сте задовољни реакцијом државе у односу на појаву криминала?

■ Да  
■ Не



Уопшено гледано, колико сте задовољни могућностима које млади у Пожаревцу имају?

■ Успјеши нисани задовољни  
■ Нисани задовољни  
■ Задовољни сам  
■ Веома сам задовољан/а  
■ Једно и друго



Чак 78% младих није задовољно реакцијом државе на криминал.

Свега око 3% младих је задовољно могућностима које млади имају у Пожаревцу(најзадовољнији млади су до 19г.),док је 84% незадовољно(24-30г.) могућностима које Град пружа.

## **АНЕКС 1**

### **УПИТНИК О ПОЛОЖАЈУ, ПОТРЕБАМА, ИНТЕРЕСОВАЊИМА И СТАВОВИМА МЛАДИХУ ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ.**

Пред тобом је упитник који ће помоћи Граду Пожаревцу да кроз Локални акциони план за младе 2017-2020 година, организује квалитетне програме и садржаје намењене теби и твојим вршњацима. Жеља нам је да уз помоћ овог упитника анализирамо положај и видимо шта највише интересује младе у нашој општини, како бисмо могли да изађемо у сусрет њиховим жељама, колико год нам то могућности дозвољавају. Анкета је анонимна и одговори се не оцењују. Јако је важно да добијемо искрене одговоре и да чујемо шта је то што баш тебе највише занима.

#### **1. Године ?**

- 1) 15-19
- 2) 20-24
- 3) 25-30

#### **2. Пол ?**

- 1) Мушки
- 2) Женски

#### **3. Тренутни образовни/радни статус ?**

- 1) похађам средњу школу
- 2) студирам
- 3) завршио/ла сам школовање и сад радим
- 4) завршио/ла сам школовање али не радим

#### **4. Брачни статус ?**

- 1) у браку
- 2) разведен/разведена
- 3) удата/ожењен
- 4) живим са партнером/партнерком, али нисмо венчани
- 5) нисам ожење/удата

#### **Услови живота**

#### **5. Да ли вам ваши услови живота омогућавају заснивање породице ?**

- 1) Да
- 2) Не

#### **6. Како бисте описали економску ситуацију у свом домаћинству ?**

- 1) Лоша
- 2) задовољавајућа
- 3) одлична

**7.Уопштено говорећи, шта мислите колики је идеалан број деце за породицу ? ( заокружити... )**

- 1
- 2
- 3
- 4 и више детета.

**8.Да ли сте се осамосталили од родитеља ?**

- 1) Да
- 2) Не

**9.Са колико година сте се осамосталили од родитеља ? ( уписати одговор)**

---

**10.Ако нисте, који је главни разлог зашто још увек живите са родитељима ? ( уписати одговор)**

---

**11.Како бисте проценили складност / хармоничност Ваше породице ?**

- 1) Веома лоши односи у породици
- 2) Лоши односи у породици
- 3) Не могу да проценим
- 4) Добри односи у породици
- 5) Веома добри односи у породици

**Образовање:**

**12.Да ли средњу школу похађате, тј.уколико сте већ завршили средњу школу, да ли сте је похађали у Пожаревцу или ван Пожаревца ?**

- 1) у Пожаревцу
- 2) у неком другом месту

**13.Уколико похађете средњу школу, шта бисте рекли, шта јој од представа и услова за рад највише недостаје ? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) боља фискултурна сала
- 2) ученички клуб/простор за учење
- 3) болни кабинети ( нпр физику, хемију, стране језике, . . .)
- 4) рачунарски центар, тј могућност коришћења школских рачунара
- 5) боља опремљеност библиотеке
- 6) друго
- 7) Не похађам средњу школу

**14.Шта планирате након завршетка средње школе ?**

- 1) Још увек нисам сигуран/а
- 2) Почећу да радим

- 3) Наставићу школовање
- 4) Не похађам средњу школу

**15. Да ли сте ikада похађали неке семинаре, тренинге, курсеве, креативне радионице или сличне едукације које су се одржавале независно од Ваших школских обавеза ?**

- 1) Не, никада
- 2) Да, једном
- 3) Да, два до четири пута
- 4) Да, пет пута и више

**16. У којој мери сте заинтересовани за овакве садржаје, тј.овакве видове учења ?**

- 1) Уопште нисам заинтересован/на
- 2) Неодлучан/на сам
- 3) Заинтересован/на сам
- 4) Веома сам заинтересован/на

**17. За које видове неформалног образовања сте заинтересовани ?**

- 1) Курсеви страних језика
- 2) Курсеви рачунара
- 3) Усавршавање животних вештина
- 4) Усавршавање пословних вештина
- 5) Специјалистички курсеви
- 6) Програми грађанског образовања
- 7) Обуке за вршићачке едукаторе
- 8) Нисам заинтересован/а

**18. Како бисте проценили Ваше знање енглеског језика ?**

- 1) Веома лоше
- 2) Лоше
- 3) Осредње
- 4) Добро
- 5) Веома добро

**19. Не рачунајући енглески језик, да ли говорите неки од страних језика ?**

- 1) Да
- 2) Не

**20. Уколико похађете средњу школу, када је у питању ђачки парламент, која од следећих тврдњи важи у Вашем случају ?**

- 1) Не постоји у мојој школи
- 2) Не знам да постоји у мојој школи
- 3) Знам да постоји у мојој школи
- 4) Знам ко је представник мог одељења у парламенту
- 5) Информишем се о раду ђачког парламента
- 6) Члан сам парламента
- 7) Имам функцију у парламенту

***Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу***

---

**Култура, спорт и рекреација :**

**21.На који начин најчешће проводите слободно време? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Код куће, уз компјутер/Интернет
- 2) Код куће, слушам музику/Излазим
- 3) Са друштвом, на седељкама или другим окупљањима-Рекреативно
- 4) Код куће, уз читање
- 5) Досађујем се
- 6) Одлазим на различита културна дешавања
- 7) Код куће, уз ТВ
- 8) Излазим у кафиће и клубове
- 9) Рекреативно се бавим спортом
- 10) Код куће у дружењу са породицом
- 11) Бавим се уметношћу
- 12) Нешто друго

**22.Да ли сте у последњих 6 месеци били на следећим дешавањима ? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Позориште
- 2) Биоскоп
- 3) Галерије
- 4) Музеји
- 5) Музички концерти
- 6) Журке

**23.Шта по Вашем мишљењу недостаје у Пожаревцу да би могућности за провођење слободног времена биле веће ? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Већа понуда спортских садржаја
- 2) Већи број клубова
- 3) Већа понуда културних дешавања
- 4) Већи број кафића

**24.У ком месту најчешће посећујете различита културна дешавања ? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Нигде, не посећујем културна дешавања
- 2) У неком другом месту
- 3) У Београду
- 4) У Пожаревцу

**25.Шта бисте рекли, шта је то што би у граду требало да се побољша како би млади више посебивали културна дешавања ? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Ускладити понуду са потребама младих
- 2) Больје информисање младих о актуелним културним дешавањима
- 3) Разноврснија понуда културних дешавања
- 4) Већа понуда културних дешавања
- 5) Повољније цене карата/улазница за младе

**26. Колико књига сте прочитали у последња 3 месеца, независно од Ваших школских/ факултетских/пословних обавеза ?**

- 1) Ниједну
- 2) Једну
- 3) 2-3
- 4) Више од 3

**27. Да ли се Ви лично бавите неком врстом уметности ?**

- 1) Да
- 2) Не, али бих волео/ла
- 3) Не

**28. Како бисте проценили могућности које млади у Пожаревцу имају за бављење уметношћу ?**

- 1) Веома лоше могућности
- 2) Лоше могућности
- 3) Осредње могућности
- 4) Добре могућности
- 5) Веома добре могућности

**29. Да ли се бавите неким спортом, барем једном недељно ?**

- 1) Да, професионално
- 2) Да, само рекреативно
- 3) Не

**30. Уколико се не бавите спортом, шта бисте рекли, шта је кључни разлог ?**

- 1) Немам времена
- 2) Mrзи me
- 3) Немам финансијских могућности
- 4) Понуда је нездовољавајућа

**31. У којој мери сте задовољни могућностима за бављење спортом у Пожаревцу ?**

- 1) Уопште нисам задовољан/на
- 2) Нисам задовољан/на
- 3) И задовољан/на сам и нисам
- 4) Задовољан/на сам
- 5) Веома сам задовољан/на

**32. Шта је оно што највише недостаје када је спортска понуда у питању ? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Затворени базени
- 2) Спортски терен
- 3) Бициклистичка стаза
- 4) Стаза за трчање
- 5) Балони за тенис/фудбал/кошарку...

Активизам и волонтеризам:

**33.У којој мери сте заинтересовани за учешће у решавању различитих проблема у Пожаревцу ? ( нпр. проблем вршњачког насиља, злоупотребе психо-активних супстанци... )**

- 1) Уопште нисам заинтересован/на
- 2) Нисам заинтересован/на
- 3) Неодлучан/на сам
- 4) Заинтересован/на сам
- 5) Веома сам заинтересован/на

**34.Шта бисте рекли, у којој мери би Ваша знања и способности могле да допринесу решавању различитих проблема у Пожаревцу ?**

- 1) Могла би веома да допринесу
- 2) Могла би да допринесу
- 3) Неодлучан/на сам
- 4) Не би могла да допринесу
- 5) Уопште не би могла да допринесу

**35.Да ли сте ikада учествовали у акцији решавања неког локалног проблема у Пожаревцу ?**

- 1) Да
- 2) Не

**36.Уколико нисте, шта је кључни разлог ?**

- 1) Нисам знаю/ла за такве акције
- 2) Нисам био/ла заинтересован/на за ту врсту проблема
- 3) Нисам имао/лаовољно времена
- 4) Нисам проценио/ла да могу да допринесем таквој акцији

**37.Да ли сте члан... ? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Нисам члан ниједне организације
- 2) Подмладак политичке партије
- 3) Спортски клуб, друштво
- 4) НВО или УГ (удружења грађана)
- 5) КУД (културно-уметничко друштво)
- 6) Ђачки парламент Ђачки парламент

**Волонтирање:**

**38.Да ли сте ikада волонтирали у некој организацији/институцији или слично у Пожаревцу ?**

- 1) Да
- 2) Не

**39.Шта су по Вама кључни разлози за волонтерски рад? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Стицање нових знања и искуства
- 2) Дружење, упознавање других људи
- 3) Осекај корисности и доприноса решавању проблема

- 4) Стицање референце или препоруке

**40.Шта мислите, из којих разлога млади не практикују волонтерски рад у великој мери ? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Нису заинтересовани за рад који није плаћен
- 2) Нису довољно информисани о томе
- 3) Има мало места на којима се може волонтирати
- 4) Немају довољно времена
- 5) Млади који волонтирају углавном раде неке техничке ствари

**41.Шта мислите, у којој области у Пожаревцу је најпотребније волонтерско ангажовање младих ? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Екологија
- 2) Здравље
- 3) Помоћ и подршка сиромашним
- 4) Организација дешавања (културних, спортских, забавних...)
- 5) Помоћ и подршка деци
- 6) Помоћ и подршка особама с инвалидитетом, или оболелима
- 7) Помоћ и подршка старима

**Запошљавање:**

**42.Када је радни однос у питању, која од наредних тврђњи важи у Вашем случају ?**

- 1) Не радим, још увек се школујем
- 2) Не радим, нити сам био/ла запослен и сада не тражим посао
- 3) Не радим, нити сам био/ла запослен, али сада тражим посао
- 4) Не радим, али сам био/ла запослен и сада не тражим посао
- 5) Не радим, био/ла сам запослен раније, поново тражим посао
- 6) Тренутно сам у привременом/хонорарном радном односу
- 7) Тренутно сам у сталном радном односу

**43.Да ли сте чули за...? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Сајмове запошљавања
- 2) Професионалну оријентацију
- 3) Обуке за активно тражење посла
- 4) Каријерно вођење и усавршавање
- 5) Нисам чуо/ла ни за шта од наведеног

**44.Да ли сте икада имали искуства са неким од ових садржаја ? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Нисам има/ла искуства ни са чим од наведеног
- 2) Сајмови запошљавања
- 3) Обуке за активно тражење посла
- 4) Професионална оријентација
- 5) Каријерно вођење и усавршавање

**45. Када су у питању вештине писања ЦВ-а, тј. личнебиографије, мотивационог писма и понашања током интервјуа код последавца како бисте проценили Ваше вештине ?**

- 1) Веома лоше
- 2) Лоше
- 3) Осредње
- 4) Добро
- 5) Веома добро

**46. Како процењујете Вашу вештину рада на рачунару ?**

- 1) Веома лоше
- 2) Лоше
- 3) Осредње
- 4) Добро
- 5) Веома добро

**47. Када је у питању Ваша струка, да ли сте прошли кроз било који вид стицања искуства ?  
радна пракса/ стажирање/ приправнички... ? ( питање се односи на младе који се тренутно не школују )**

- 1) Да, радна пракса
- 2) Да, приправнички рад
- 3) Да, стажирање
- 4) Да, волонтерски рад
- 5) Не, ништа од наведеног

**48. Уколико неку од следећих понуда оцењујете као веома добру, која је то ?( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Стални послови
- 2) Хонорарни послови
- 3) Сезонски послови
- 4) Волонтерски рад
- 5) Ниједна од поменутих

**49. Да ли бисте желели да отпочнете самостални посао ?**

- 1) Да
- 2) Не

**50. Уколико сте потврдно одговорили на претходно питање, у којој делатности бисте Ви отпочели посао ? ( уписати одговор )**

---

**51. Да ли сте нешто учинили по питању покретања самосталног посла? ( питање се односи на младе који се тренутно не школују )**

- 1) Да
- 2) Не

**52. Уколико сте потврдно одговорили на претходно питање, шта сте конкретно учинили ?  
(унисати одговор)**

---

**53. Држава помаже младим људима да се запосле ?**

оцените изјаву од 1 до 5 (5- великој мери4-задовољавајуће3-делимично2-мало1-скоро нимало. Заокружити...)

1, 2, 3, 4, 5

**54. За младог човека је боље да покрене сопствени посао него да ради за друге ?**

оцените изјаву од 1 до 5 (5- великој мери4-задовољавајуће3-делимично2-мало1-скоро нимало. Заокружити...)

1, 2, 3, 4, 5

**55. Државни посао је најбољи за младе ?**

оцените изјаву од 1 до 5 (5- великој мери4-задовољавајуће3-делимично2-мало1-скоро нимало. Заокружити...)

1, 2, 3, 4, 5

**56. Мислите ли да ће до 2020. млади у Србији бити у могућности да својим радом зараде за егзистенцију ?**

- 1) Да
- 2) Не

**57. Уколико би то било исплативо, да ли бисте били спремни да се бавите пољопривредном производњом ?**

- 1) Да
- 2) Не

**58. Да ли мислите да би едукација и удруђивање младих у кроз задруге у области пољопривреде допринела останку младих на селу и тако смањила талас миграције младих радио-способних пољопривредника ?**

- 1) Не, уопште не би допринела
- 2) Не би допринела
- 3) Делимично би допринела
- 4) Допринела би
- 5) Веома би допринела

**Мобилност:**

**59. Да ли сте икада путовали у иностранство ?**

(не рачунајући Црну Гору и Босну и Херцеговину)

- 1) Да
- 2) Не

**60. Да ли бисте желели да путујете у иностранство чешће него што сте до сада имали прилике ?**

- 1) Не, уопште не бих желео/ла
- 2) Не, не бих желео/ла
- 3) Неодлучан/на сам
- 4) Желео/ла бих
- 5) Веома бих желео/ла

**61. Шта Вас је до сада спречавало да чешће путујете у иностранство ?**

- 1) Недостатак новца
- 2) Недостатак времена
- 3) Нисам сеовољно информисао/ла о путовањима

**62. Да ли сте чули за могућност путовања у иностранство у склопу посебних програма међународних размена младих ?**

- 1) Да
- 2) Не

**63. Да ли сте до сада користили неку од таквих могућности ?**

- 1) Да
- 2) Не
- 3) нисам чуо/чула за такве програме

**64. Уколико сте чули за овакве програме, а нисте их користили, због чега ?**

- 1) Мислио/ла сам да су за то потребни услови које немам
- 2) Нисам знаю/ла где да се информиша
- 3) Нисам био заинтересован/на за такве програме
- 4) Деловало ми је прилично компликовано
- 5) Нисам чуо/чула за такве програме

**65. Када су у питању летовања, која од следећих тврдњи важи у Вашем случају ?**

- 1) Одлазим на летовање сваке године
- 2) Одлазим на летовање оквирно сваке друге године
- 3) Био/ла сам на летовању неколико пута у животу
- 4) Никада нисам био/ла на летовању

**66. Када су у питању зимовања, која од следећих тврдњи важи у Вашем случају ?**

- 1) Одлазим на зимовање сваке године
- 2) Одлазим на зимовање оквирно сваке друге године
- 3) Био/ла сам на зимовању неколико пута у животу
- 4) Никада нисам био/ла на зимовању

**67. Када је у питању повезаност између различитих насеља у Пожаревцу, у којој мери сте задовољни...? оцени изјаву од 1 до 5 ( 5- великој мери4-задовољавајуће3-делимично2-мало1-скоро нимало: уписати у продуктку )**

- Бројем линија-----
- Бројем јутарњих полазакa-----

## *Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу*

---

- Бројем дневних полазака-----
- Бројем вечерњих полазака-----
- Бројем ноћних полазака-----
- Ценом карте-----

**68. Да ли планирате да напустите Пожаревац у наредне 3 године ?**

- 1) Не
- 2) Да, зарад одласка у иностранство или негде у Србију
- 3) Да, зарад одласка у неко друго место у Србији
- 4) Да, зарад одласка у Београд
- 5) Да, зарад одласка у иностранство

**Информисање:**

**69. Шта бисте рекли, на који начин се најчешће информишете ? ( један одговор )**

- 1) Радио
- 2) Штампа
- 3) Дискусије/ расправе са пријатељима/ познаницима
- 4) Интернет
- 5) Телевизија
- 6) Ништа од понуђеног

**70. Оквирно, колико времена дневно проведете тако што... ?**

(Одабрати удео од целокупног утрошеног времена у процентима)

- 1) Гледате ТВ до 10%, 10-20%, 20-30%, 30-50%, 50 и више
- 2) Слушате радио до 10%, 10-20%, 20-30%, 30-50%, 50 и више
- 3) Читате новине до 10%, 10-20%, 20-30%, 30-50%, 50 и више
- 4) Сурфујете, тј.претражујете Интернет до 10%, 10-20%, 20-30%, 30-50%, 50 и више
- 5) Ништа од понуђеног

**71. Ранг 1 –Уколико се информишете посредством локалних медија, или Интернета рангирајте наведене медије по томе колико се информишете посредством њих? ( бројем 1 до 3 обележите по важности, при чему је 1 у најмањој мери, 2 осредње и 3 у највећој мери:  
уписати у продужетку )**

- ТВ Дуга:-----
- САТ ТВ:-----
- Радио Бoom 93:-----
- Ебраничево:-----
- Радио Пожаревац:-----
- ТВ Виминациум:-----
- Сајт Пожаревца:-----
- Хит Радио:-----
- Новине Реч народа:-----
- Преко друштвених мрежа( Фаџебоок, Тњиттер . . Преко Интернета ( веб портала и сл ):-----

**72. Да ли мислите да су различити садржаји намењени младима у довољној мери заступљени на локалним медијима у Пожаревцу ?**

- 1) Такви садржаји су заступљени и више него што би требало
- 2) Такви садржаји су заступљени таман онолико колико треба
- 3) Такви садржаји нису у доволној мери заступљени
- 4) Не знам

**73.Уколико користите, за које потребе претежно користите Интернет ? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) за информисање преко различитих веб портала
- 2) за комуникацију путем мејлова
- 3) за комуникацију и информисање путем друштвених мрежа

**74.Да ли у Вашем домаћинству имате рачунар и интернет везу ?**

- 1) Не
- 2) Само рачунар
- 3) Да, и рачунар и Интернет везу

**75.Да ли поседујете "паметне" телефоне, андроид апликација и сл... ?**

- 1) Да
- 2) Не

**76.Које садржаје најчешће истражујеш на интернету? ( уписати одговор )**

---

**77.Када је у питању употреба интернета, која од наредних тврдњи важи у Вашем случају ?**

- 1) Барем 1 недељно - е-маил, сурфујем, скидам садржаје
- 2) Барем 1 недељно - проверавам пошту и сурфујем
- 3) Барем 1 недељно и углавном само проверавам пошту (е-маил)
- 4) Користим Интернет мање од 2-3 пута месечно
- 5) Користио/ла сам Интернет само неколико пута у животу
- 6) Никада нисам користио/ла интернет
- 7) Свакодневно користим интернет

**Активно учешће у доношењу одлука:**

**78.Како бисте проценили могућности које млади у Пожаревцу имају за учешће у доношењу одлука у ? (броям 1 до 3 обележите по важности, при чему је 1 у најмањој мери, 2 осредње и 3 у највећој мери:уписати у продужетку )**

- Породици:-----
- Локалној самоуправи:-----
- Образовним, установама културе и осталим организацијама:-----

**79.Када бисте имали могућности да ли бисте преузели одговорност и укључили се у доношење одлука у некој од ових области ?**

- 1) Сигурно не
- 2) Вероватно не
- 3) Неодлучан/на сам
- 4) Вероватно да

***Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревицу***

---

- 5) Сигурно да

**80.Која врста подршке би Вам у том случају значила? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Не знам
- 2) Информисање
- 3) Едукација и оснаживање
- 4) Кампања за младе
- 5) Лобирање

**81.Колико сте упознати са радом Канцеларије за младе ?**

- 1) Чуо/ла сам да постоји и учествовао/ла сам
- 2) Чуо/ла сам да постоји и знам чиме се бави
- 3) Чуо/ла сам да постоји, али не знам чиме се тачно бави
- 4) Нисам ни чуо/ла да постоји

**82.У којој мери сте заинтересовани да се укључите у неке од активности Канцеларије за младе ?**

- 1) Веома сам заинтересован/на
- 2) Заинтересован/на сам
- 3) Неодлучан/на сам
- 4) Нисам заинтересован/на
- 5) Уопште нисам заинтересован/на

**Здравље и екологија:**

**83.У којој мери се слажете са следећим тврђњама ?**

Одговорите користећи скалу (1-Уопште се не слажем, 2-и слажем и не слажем, 3- У потпуности се слажем:  
уписати у продужетку ).

- Водим рачуна о својој исхрани:-----
- Дешава се да и више дана за редом немам никаквих физичких активности:-----
- Код лекара одлазим само када је неопходно:-----
- Понекад имам проблеме које не могу да решим сам/а или кроз разговор са близким људима:-----
- Значило би ми када би постојала психолошко саветовалиште за младе где бих могао/ла да одем по потреби:-----
- Неопходно је да млади који имају сексуалне односе редовно користе контрацептивна средства:-----

**84.Да ли бисте били спремни да похађате формалну или неформалну едукацију на неку од наведених тема ? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Заштита животне средине
- 2) Здрави стилови живота
- 3) Болести зависности
- 4) Репродуктивно здравље
- 5) Ништа од наведеног

**85.Да ли сматрате да се у Вашој средини у довољној мери обраћа пажња на проблеме очувања животне средине ?**

- 1) Не знам/ не могу да проценим
- 2) Обраћа се и више него што је потребно
- 3) Обраћа се довољно пажње
- 4) Обраћа се пажња, али не довољно
- 5) Уопште се не обраћа пажња на овакве проблеме

**86.У којој мери Ви лично у свакодневном животу водите рачуна о животној средини ? ( не бацате смеће по улицама, не расипате воду и струју без потребе... )**

- 1) Веома водим рачуна
- 2) Водим рачуна
- 3) Донекле водим рачуна, донекле не
- 4) Не водим рачуна
- 5) Уопште не водим рачуна

**87.Да ли сте Ви лично до сада учествовали у неком еколошком пројекту/ едукацији/ акцији у Пожаревцу ?**

- 1) Да
- 2) Не
- 3) Не знам да такви пројекти/ акције уопште постоје

**88.Шта мислите, на који начин би најбоље могла да се унапреди свест о важности очувања животне средине у Пожаревцу ?**

- 1) Казненим мерама
- 2) Унапређењем система отклањања отпада и рециклирањем
- 3) Сопственим понашањем као примером
- 4) Неформалном едукацијом

**89.Да ли пушите и уколико да, колико цигарета у просеку пушите ?**

- 1) Не пушим
- 2) Пушим мање од једне цигарете недељно
- 3) Пушим мање од једне цигарете на дан
- 4) Пушим 1-2 цигарете дневно
- 5) Пушим 3-9 цигарета дневно
- 6) Пушим 10-19 цигарета дневно
- 7) Пушим 20-39 цигарета дневно
- 8) Пушим 40 или више цигарета дневно

**90.Уколико уопште јесте, да ли сте се опили од алкохолних пића бар једном у.... ?**

- 1) У свом животу
- 2) У последњих 12 месеци
- 3) У последњих 30 дана

**91.Уколико уопште јесте, да ли сте користили марухуану бар једном у.... ?**

- 1) У свом животу
- 2) У последњих 12 месеци
- 3) У последњих 30 дана

**92.Уколико уопште јесте, да ли сте икада користили следећа средства ? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Алкохол заједно са таблетама
- 2) Екстази
- 3) Хероин
- 4) Кокаин
- 5) ЛСД, месколин или друге халуциногене дроге
- 6) Амфетамин/спид

**93.Да ли сматрате да је гојазност један од проблема са којима се суочавају млади у Србији данас ?**

- 1) Да
- 2) Не

**94.Да ли би држава могла да учини више у борби против гојазности младих ?**

- 1) Да
- 2) Не

**95.Означите да ли сте се током протекле 4 недеље осећали на неки од наведених начина ?**  
(Одговорит бројем 1 до 3 обележите по важности, при чему је 1 у најмањој мери, 2 осредње и 3 у највећој мери: уписати у продужетку )

- 1) Да ли сте се осећали пуни живота? -----
- 2) Да ли сте се осећали пуни живота?-----
- 3) Да ли сте се осећали смирено?-----
- 4) Да ли сте били уморни?-----
- 5) Да ли сте били јако нервозни?-----
- 6) Да ли сте се осећали истрошено?-----
- 7) Да ли сте се осећали толико лоше да ништа није могло да вас разведри?-----
- 8) Да ли сте се осећали безнадежно и депресивно?-----

**Социјална инклузија:**

**96.Које су од наведених по Вашем мишљењу осетљиве групе ? ( могуће заокружити више одговора )**

- 1) Млади угрожени сиромаштвом
- 2) Млади Роми
- 3) Млади са инвалидитетом
- 4) Млади који живе у избеглиштву и расељењу
- 5) Млади повратници у процесу реадмисије
- 6) Осетљиве групе младих с обзиром на пол (млади родитељи, младе жене)
- 7) Млади са нерешеним стамбеним статусом
- 8) Млади без родитељског старања

**97.Да ли по Вашем мишљењу припадате некој од осетљивих група ?**

- 1) Да
- 2) Не

**98.Уколико сте потврдно одговорили на претходно питање, да ли услуге које пружа систем социјалне заштите одговарају вашим потребама ?**

- 1) Да
- 2) Не

**99.Да ли сматрате да су млади из осетљивих група у довољној мери интегрисани у друштво ?**

- 1) Да
- 2) Не

**Безбедност**

**100.Када је безбедност у Пожаревцу у питању, у којој мери се слажете са следећим тврђњама ?**

( Одговорите користећи скалу 1-Уопште се не слажем, 2-и слажем и не слажем, 3- У потпуности се слажем:  
**унаписати у продужетку** )

- Осећам се безбедно у Пожаревцу:-----
- Не осећам се безбедно кад ноћу пролазим кроз нека насеља у Пожаревцу:-----
- Млади у Пожаревцу поштују прописе о брзини вожње, ношењу кациге на мотору и сл:-----
- Пешачки прелази у близини школа су добро обележени:-----
- Дешава ми се да будем сведок неког облика дискриминације (полне, етничке ...):-----

**101.У којој мери у односу на остатак земље, мислите да је криминал присутан у Пожаревцу ?**

- 1) Знатно мање присутан
- 2) Мање присутан
- 3) Подједнако присутан
- 4) Присутнији
- 5) Знатно присутнији

**102.Шта бисте рекли зашто млади имају конфликт са законом ?**

- 1) Услед конзумације алкохола и дроге
- 2) То им представља вид забаве/хир
- 3) Због лоше материјалне ситуације
- 4) Нису довољно информисани о закону

**103.Да ли сте задовољни реакцијом државе у односу на појаву криминала ?**

- 1) Да
- 2) Не

**Општа оцена**

**104.Уопштено гледано, колико сте задовољни могућностима које млади у Пожаревцу имају ?**

- 1) уопште нисам задовољан/на
- 2) нисам задовољан/на
- 3) задовољан/на сам
- 4) веома сам задовољан/на
- 5) и једно и друго

***Истраживање потреба, интересовања и ставова младих у Пожаревцу***

---

**105. За сам крај, покушајте да рангирате различите области у складу са тим колико сматрате да су важне за даље унапређење позиције младих у Пожаревцу ? ( највиши ранг бр.1 :унисати у продужетку )**

- Образовање, васпитање и обука младих: -----
- Слободно време:-----
- Информисаност, Култура и креативност младих-----
- Спорт и рекреација:-----
- Активизам, волонтеризам, мобилност младих:-----
- Запошљавање и предузетништво младих:-----
- Здравље младих:-----
- Социјална инклузија младих:-----
- Безбедност младих:-----
- Млади и заштита животне средине и одрживи развој:.....

**Хвала на стрљењу и искреним одговорима !**